ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZŠ A MŠ BRNO, NÁMĚSTÍ SVORNOSTI 7

foto Martin Šebel

OBSAH:

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
3	Charakteristika ŠVP	11
3.1	Zaměření školy	11
3.2	Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	12
3.3	Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	.16
3.5	Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem	. 16
3.6	Poradenské služby ve škole	. 17
3.7	Začlenění průřezových témat	. 21
4	Učební plán	. 24
4.1	Tabulace učebního plánu	. 24
4.2	Poznámky k učebnímu plánu	. 26
5	Učební osnovy	. 27
5.1	Český jazyk a literatura	. 27
5.2	Angličtina	48
5.3	Němčina	60
5.4	Ruština	64
5.5	Matematika	69
5.6	Informatika	. 83
5.7	Prvouka	93
5.8	Vlastivěda	98
5.9	Přírodověda1	104
5.10	Dějepis1	109
5.11	Výchova k občanství 1	117
5.12	Fyzika1	124
E 12	Chomio	121

5.14	Přírodopis	137
5.15	Zeměpis	146
5.16	Ekologická výchova	156
5.17	Základy 1. pomoci	159
5.18	Hudební výchova	163
5.19	Výtvarná výchova	169
5.20	Estetická výchova	177
5.21	Výchova ke zdraví	184
5.22	Tělesná výchova	190
5.23	Volba povolání	199
5.24	Provoz domácnosti	203
5.25	Volitelné předměty	207
5.25.1	Studijní seminář z českého jazyka	207
5.25.2	Studijní seminář z matematiky	209
5.25.3	Grafika na PC	21 1
5.26	Nepovinné předměty	214
5.26.1	Cvičení z českého jazyka	214
5.26.2	Cvičení z matematiky	216
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	222
7	Dodatek	240

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: RODINA - ŠKOLA - ŽIVOT

1.2 Údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Brno, náměstí Svornosti 7, příspěvková organizace

Adresa školy: náměstí Svornosti 2571/7, 616 00 Brno - Žabovřesky

Jméno ředitele školy: Mgr. Petr Pavlíček

Kontakt: telefon: 516 839 222, email: reditel@zsnsvor.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Andrea Firešová

Kontakt: telefon: 516 839 222, email: andrea.firesova@zsnsvor.cz

IČO: 08 199 876

1.3 Zřizovatel

Název zřizovatele: Statutární město Brno, městská část Brno - Žabovřesky

Adresa zřizovatele: Horova 28, 616 00 Brno

Kontakty: telefon: 549 523 511, email: info@zabovresky.cz

1.4 Platnost dokumentu

Platnost od: 1.9.2023

Účinnost od: 14.9.2023

Spisový a skartační znak: A5

Číslo jednací: ZŠ 3846/2023

Datum schválení školskou radou: 14.9.2023

Datum schválení pedagogickou radou: 1.9.2023

au'il

náměstí Svornosti 7, přispěvková organizace IČ: 081 99 876

Základní škola a Mateřska škola Brno,

podpis ředitele školy razítko školy

ZŠ

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

HISTORIE

Areál školy pavilonového typu byl vybudován na "zelené louce" jako součást sídliště, které přímo navazuje na starou zástavbu Žabovřesk, na rozhraní sedmdesátých a osmdesátých let.

Škola byla slavnostně otevřena 1. září 1970 a měla k tomuto datu 400 žáků.

Stala se tak vedle ZŠ na Sirotkově ulici a ZŠ Jana Babáka třetí základní školu v městské části Žabovřesky.

Od roku 1995 je škola právním subjektem (zřizovatelem je Městská část Brno – Žabovřesky). 1.1.2020 došlo ke spojení základní a mateřské školy.

AREÁL ŠKOLY

Naše škola má dobrou dosažitelnost MHD. Nad školou je trolejbusová zastávka linek číslo 34 a 36. Ze "starých Žabovřesk" je cca 3 minuty chůze od tramvajových zastávek linek číslo 3 a 11 na Burianově náměstí – "U kapličky".

Škola byla vybudována jako areál pavilonového typu. Má tři na sebe navazující části:

- pavilon "A, kde jsou umístěny učebny 1. stupně (celkem 12 tříd ve 3 buňkách), místnosti školní družiny, ředitelna, kancelář zástupce ředitele a kancelář hospodářky, sborovna a počítačová učebna. S ohledem na rostoucí počet žáků je školní družina umístěna i některých kmenových třídách 1.stupně.
- pavilon "B" kde, jsou třídy pro žáky 2. stupně, odborné učebny přírodopisu, chemie, fyziky, chemická laboratoř, cvičná kuchyňka a školní družina.
- v pavilonu "C" je tělocvična s hygienickým zázemím, bazén pro školní výuku plavání, hudebna, druhá počítačová učebna, jazyková učebna a malá tělocvična. Je zde také školní kuchyně (samostatný subjekt) a školní jídelna.
- součástí areálu je i nově zrekonstruované školní hřiště, které mimo výuku slouží do večerních hodin veřejnosti
- o přestávkách za pěkného počasí slouží dětem prostorné atrium mezi pavilony A a B.

VYBAVENÍ ŠKOLY

Třídy jsou vybaveny výškově nastavitelným nábytkem, který odpovídá platným hygienickým normám.

Jednou z priorit školy je jak ve výuce, tak i běžném provozu stále se zlepšující využití informačních a komunikačních technologií. Pro tento účel jsou v provozu dvě vzájemně propojené PC učebny s celkem 26 počítači, které slouží žákům i učitelům ve výuce, přípravě na ni i k individuálnímu použití. Je zde volný přístup na internet, kdy každý pracovník i žák má své přístupové heslo do školní sítě, prostor na serveru pro ukládání dat a vlastní e-mailovou schránku s adresou.

V rámci projektu EU byly zprovozněny 3 multimediální učebny s interaktivní tabulí, připojením na internet a videem na 1. stupni a 4 učebny s dataprojektorem. Po celé škole je k dispozici signál Wi-Fi k připojení na internet.

Jednotlivé kabinety jsou v rámci možností vybavovány moderními pomůckami dle potřeb výuky.

Škola má kompletní sportovní areál pro výukové i volnočasové využití. Je třeba zdůraznit zejména význam školního bazénu, který slouží našim žákům k pravidelné výuce plavání od 1. do 9. třídy (jedna ze dvou vyučovacích hodin tělesné výchovy) i žákům z jiných škol v rámci výuky plavání na 1. stupni (ve 2. a 3. ročníku). Mimo výuku slouží bazén školní družině a pro základní a zdokonalovací výcvik, který vedou kvalifikovaní cvičitelé a trenéři plavání Klubu plaveckých sportů Komety Brno v pronajatých hodinách.

Ke stravování mohou zájemci z řad učitelů i žáků využívat školní jídelnu, která nabízí výběr ze dvou jídel. V rámci zdravé výživy je využíván automat na mléčné výrobky a škola je zapojena do dotovaného projektu Ovoce do škol.

Pro dodržování pitného režimu jsou žákům i zaměstnanců k dispozici dva automaty s pitím i drobným občerstvením.

VELIKOST ŠKOLY

Jsme úplnou základní školou s 9 postupnými ročníky.

Kapacita školy je celkem 725 žáků a kapacita školní družiny je po navýšení od září 2013 celkem 250 dětí.

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Je k dispozici žákům 1. – 5. tříd v rámci výchovy mimo vyučování. Nenahrazuje školní vyučování, ale zabezpečuje výchovně vzdělávací a zájmovou činnost žáků, jejich odpočinek při plnění sociální funkce dohledu nad žáky po určitou dobu před a po vyučování jako pomoc tam, kde jej nemohou zajistit rodiče.

PEDAGOGICKÝ SBOR

Pedagogický sbor je tvořen ředitelkou, zástupcem pro 1. stupeň, zástupkyní pro 2. stupeň, vedoucí vychovatelkou ŠD a dalšími pedagogickými pracovníky. Počet pedagogických pracovníků koresponduje s velikostí školy a školní družiny. Pedagogický sbor je smíšený s převahou žen a je tvořen kvalifikovanými pedagogy od začínajících až po zkušené s dlouholetou praxí. Pro žáky s SPU pracují asistenti pedagoga a pro žáky ohrožené předčasným ukončením školní docházky pracují v rámci Projektu MMBrna mentoři.

Na škole pracuje Školní poradenské pracoviště (výchovná poradkyně pro 1. stupeň, výchovná poradkyně pro 2. stupeň, metodik prevence sociálně negativních jevů, školní psycholog) a koordinátor EVVO., kteří v rámci svých kompetencí v dané oblasti zpracovali školní program, který je každoročně doplňován o roční plán a následně jeho hodnocení. Všichni jsou z řad vyučujících.

Všichni vyučující se v rámci přípravy na výuku a rozvoje svých znalostí pravidelně účastní školení a vzdělávacích programů ve své odbornosti i akcí pro získání dovedností a zkušeností nezbytných pro moderní vyučovací proces. Všichni učitelé získali odbornosti pro obsluhu PC v rámci projektu SIPVZ, jehož cílem byla samozřejmá práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využití výpočetní techniky ve výuce žáků. V rámci projektu EU si učitelé připravili nové výukové materiály prezentované pomocí nové audiovizuální techniky a absolvovali školení a následně realizovali projekty spojené s výukou na interaktivních tabulích.

ŽÁCI

Školu navštěvují žáci nejen ze Žabovřesk (cca 88,5 % z celkového počtu), ale i z ostatních městských částí a blízkého okolí Brna.

Škola má dlouholeté zkušenosti s prací s integrovanými žáky, kteří se vzdělávají na základě individuálních vzdělávacích plánů tvořených ve spolupráci s PPP nebo SPC. Na škole pracují asistenti pedagoga.

Ve škole pracuje <u>Žákovský parlament</u>, do kterého si své zástupce volí jednotlivé třídy počínaje 1. ročníkem (za každou třídu 2 žáci). Při spolupráci s vedením školy jsou hledány způsoby, které náměty či problémy řešit a jak je pojmenovat. Členové parlamentu chápou, že jsou prostředníky pro komunikaci mezi pedagogickým sborem, vedením školy a žáky. Uznávají, že pro funkčnost vzájemných vztahů je nutno nejen vznášet požadavky a náměty, ale také přenášet mezi spolužáky některá nepopulární rozhodnutí či opatření a přesvědčit je, že i tato je nutno respektovat pro zdárný chod školy a pozitivní vývoj mezilidských vztahů. Při vzájemných setkáních se přesvědčují, že některé věci nelze vidět pouze z vlastního pohledu, ale je třeba se "vžít" do situace pedagogů, kteří mají za ně zodpovědnost. Vedení školy i učitelé se dobré nápady a podnětné myšlenky snaží dle možností korigovat a akceptovat a tím podnítit snahu dětí podílet se na úspěšném chodu školy- se školou opravdu žít.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Během školního roku pravidelně organizujeme školní kola olympiád z českého jazyka, matematiky, dějepisu, zeměpisu, přírodopisu. Dále pro naše žáky připravujeme recitační soutěž, účastníme se korespondenční fyzikální soutěže "fyz IQ", Matematického klokana, Pythagoriády, testování žáků SCIO.

Důležitá je pro naši školu příprava žáků 9.tříd k přijímacím zkouškám. Žáci mají možnost docházet do přípravných seminářů zaměřených na český jazyk a matematiku. Před přijímacími zkouškami pro ně organizujeme přímo u nás ve škole přijímací zkoušky nanečisto, ve kterých si žáci ověří svoje znalosti. Jejich testy pak vyhodnotí naši pedagogové a poskytnou další konzultace

Kromě naukových soutěží organizujeme nebo se účastníme těchto tělovýchovných aktivit:

- Žabovřeská olympiáda sportovní klání v atletice, plavání a míčových hrách mezi žabovřeskými školami
- Den dětí sportovně zábavní dopoledne s netradičními soutěžemi pro žáky všech ročníků
- "O vánočního kapříka" plavecké závody pro žáky 1. stupně
- lanové centrum sportovně dovednostní aktivity k posílení kolektivu
- Velikonoční laťka soutěž ve skoku vysokém pro žáky 2. stupně
- Liga škol v orientačním běhu
- "Z lavic do lesa" seriál přespolních běhů

Pro budoucí prvňáčky a žáky 1. stupně je pořádán seznamovací Papučový karneval.

Pro všechny třídy se snažíme zorganizovat podle možností školy v přírodě (1. stupeň) a školní výlety

(2. stupeň) zaměřené na aktivní pohyb - např. horská turistika, vodáctví a utváření vztahu člověka k přírodě.

Žáci 2. stupně jezdí každoročně na lyžařský výcvikový zájezd. Tradiční jsou v rámci jazykové výchovy výlety žáků do blízké Vídně a rozvíjí se pobytové zájezdy do rodin v Anglii. Pořádání těchto akcí je však, bohužel, často ovlivněno finančními možnostmi rodičů.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Základní pravidla vzájemné spolupráce mezi školou a rodiči (resp. zákonnými zástupci) žáků jsou zakotvena ve Školním řádu (viz www.zsnsvor.cz - výuka, Školní řád).

Od nich a od respektování skutečnosti nutnosti souladu vzájemného působení na žáka se odvíjí úspěšnost naší výchovně vzdělávací práce.

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím systému Bakaláři, na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, případně po vzájemné dohodě při individuálním setkání s rodiči nebo telefonicky dle aktuální naléhavosti potřebného sdělení.

Pro zkvalitnění a větší operativnost řešení situací spolupracuje s vedením školy <u>Kolegium rodičů</u>, do něhož jsou z řad rodičů voleni třídní důvěrníci, kteří jsou kontaktními osobami při řešení problémů, nápadů apod. a tlumočí názory rodičů na práci školy jak třídním učitelům, tak případně vedení školy. Jsou také dobrými spolupracovníky při "prosazování" potřeb školy směrem opačným. Pro seznámení se s prostředím školy za provozu jsou pořádány pro rodiče <u>Dny otevřených dveří</u>, kdy mají možnost nahlédnout do školy a tříd během výuky.

Pro děti – čekatele na zápis do školy - probíhá pravidelná "Hra na školu", kdy mají budoucí prvňáčci hravou formou možnost si jednou týdně odpoledne vyzkoušet, co je vlastně od září ve škole čeká.

O zajímavostech ze školy jsou rodiče i veřejnost informování také na stránkách Žabovřeského zpravodaje v rubrice "Ze života žabovřeských škol."

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 168 zřídil zřizovatel (ÚMČ Brno– Žabovřesky) tříčlennou <u>Školskou radu</u>, ve které zastupuje školu zvolený pedagogický pracovník školy, svého voleného zástupce mají rodiče (zákonní zástupci) žáků a též ÚMČ.

SPOLUPRÁCE S JINÝMI SUBJEKTY

Při spolupráci s ÚMČ Brno – Žabovřesky se škola podílí se na chodu veřejného života v obci.

V rámci péče o žáky se vzdělávacími problémy úzce spolupracujeme s PPP Hybešova (Zachova), PPP Voroněžská.

Při řešení případných problémů, které souvisejí se sociálně negativními jevy (šikana, alkohol, kouření, drogy...) a hlavně při prevenci jejich vzniku se osvědčuje pravidelná spolupráce s Poradenským centrem při PPP se sídlem na Sládkově ulici, se středisky výchovné péče, Sdružením Podané ruce, případně OSPOD ÚMČ, Policií ČR a Městskou policií.

V rámci mimoškolních výukových programů je osvědčená spolupráce s SVČ Lužánky, CVČ Bystrouška, CVČ Kominíček, CVČ Jabloňka a Domem ekologické výchovy Lipka.

V kulturní oblasti spolupracujeme s Brněnskou filharmonií, Divadlem Polárka a místní pobočkou Knihovny J. Mahena. Ve školní budově působí pro zájemce z řad žáků o výuku zpěvu a hry na zobcovou flétnu Hudební škola Orchidea.

Sportovní činnost se rozvíjí především již tradiční spoluprací se Sportovní akademií mládeže – basketbalovou školou a Jihomoravským basketbalovým centrem Brno, které využívají v maximální míře školní tělocvičnu pro přípravu i soutěže mladých basketbalistů. Od přípravek po soutěžní družstva starších žáků se osvědčuje možnost zařazení hráčů obou subjektů do tříd a tím propojení školních povinností se zájmovou činností (prospěch, chování, uvolňování k utkání). Zavedenou a populární je také spolupráce s Klubem plaveckých sportů při Kometě Brno (plavecké základní a zdokonalovací kurzy).

S Centrem Amavet a Centrem dopravního výzkumu Brno spolupracujeme v rámci dopravní výchovy.

Výchova ke zdravému životnímu stylu se rozvíjí spoluprací se Společností pro výživu a I. Dětskou interní klinikou FN Brno (výživové zvyklosti školních a předškolních dětí - přednáškové a dotazníkové akce) a Lékařskou fakulta MU Brno projektem Zdravé zuby.

Ekonomicky přínosnou je spolupráce s firmou Mantila Repro s.r.o. (reprografická a výpočetní technika – odborné poradenství, operativní servis).

Vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně je v rámci environmentální výchovy rozvíjen zapojením žáků do projektu Recyklohraní – třídění odpadu, sběr baterií a drobného elektroodpadu. Samozřejmostí se stal jarní a podzimní sběr starého papíru, na kterém se společně s žáky podílejí i jejich rodiče.

Jako velmi atraktivní se pro žáky jeví projekt "Hasík", který je v rámci protipožární prevence organizován pod patronací Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje.

Z výchovného a etického hlediska je velmi přínosná spolupráce s Dětským domovem Dagmar – docházka dětí do naší školy a pořádání akcí ve prospěch DDD.

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Autoevaluace – Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č.15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole.

Autoevaluace zahrnuje:

- 1. širší náhled v klíčových oblastech (kurikulum, výsledky, učení a vyučování, podpora žáků, zdroje, řízení, vedení a zabezpečení kvality)
- 2. bližší pohled ve specifických oblastech, které považujeme za úspěšné nebo hodné zřetele Cíle a kritéria zajištění aktuálních informací o stavu školy, získání podkladů pro vytváření plánu a realizaci dalšího rozvoje školy

Oblasti

průběh a výsledky vzdělávání a výchovy kvalita hodnocení a sebehodnocení žáků

soulad výuky a školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem školní klima, práce učitelů, řízení školy, personální práce kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky výchovně vzdělávacího procesu vhodná prezentace školy spolupráce s rodiči žáků a dalšími institucemi

Nástroje

dotazníky pro žáky, rodiče, učitele a nepedagogické pracovníky školy rozhovory s rodiči, žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci hospitace a vzájemné tematické hospitace rozbor dokumentace školy srovnávací ročníkové prověrky a testy

Časové rozvržení

dotazníková akce – jednou během školního roku rozhovory s rodiči – v termínech třídních schůzek rozhovory se žáky, učiteli a zaměstnanci školy – průběžně, dle potřeby hospitace – v průběhu školního roku sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok, projednání struktury vlastního hodnocení školy pedagogickou radou (srpen) dokumentace školy – průběžně prověrky a testy-na školní úrovni průběžně,

- standardizované testy SCIO, Matematický Klokan dle přidělených termínů

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

ŠVP je koncipován tak, aby plynule navazoval na projekt Základní škola s využitím dalších možností využívání prvků z jiných učebních programů (Obecná škola, Občanská škola) a obohacoval tyto o zatím málo využívané prvky dramatické výchovy a jiných moderních trendů vyučování i výchovy.

Jako priority nabízíme

- výuku anglického jazyka:
- respektujeme široký zájem rodičů a zařazujeme ji do učebního plánu již od 1. třídy a na 2. stupni nabízíme výuku dalšího cizího jazyka.
- informační a komunikační technologie:
- podchycujeme zájem o moderní způsoby komunikace a o práci s ICT nejen jejím rozvíjením přímo ve výuce (do učebního plánu je zařazena v samostatných předmětech od 4. až do 9. třídy), ale i jejím širším využitím v běžné výuce ve všech ostatních předmětech. K počítačům a internetu mají žáci volný přístup i během přestávek a po vyučování.
- výchovu k aktivnímu způsobu života a ke sportu:
- podporujeme jako způsob kompenzace nedostatku tělesného pohybu současné populace nabídku a rozvoj takových aktivit, které nejsou dosud v ostatních školách běžné. Využíváme nejrůznější formy rekreačního sportu a netradiční pohybové aktivity přímo ve výuce (v rámci škol v přírodě, školních výletů, lyžařského výcviku, mimoškolních akcí, ve školních projektech apod.). Podporujeme a rozvíjíme u žáků zaměření se na volnočasové aktivity rekreačního typu i konkrétního výkonnostního sportu basketbal (kontaktujeme sportovními kluby, které se basketbalové mládeži ať chlapecké či dívčí věnují s nabídkou možnosti zřízení sportovních tříd tohoto zaměření na 2. stupni školy). Pracujeme cíleně na možnostech pozitivně ovlivňovat volný čas žáků, zejména posilováním spolupráce s rodiči a zájmovými organizacemi všeho druhu nejen se zaměřením na sport.
- výchovu k životním hodnotám:
- naší snahou je neopomíjet na úkor modernizace a dynamiky vyučovacího procesu tělesnou kulturu, výchovu k rodičovství, sexuální a zdravotní výchovu, výchovu k hodnotám, etickým zásadám a morálce, výchovu k občanství, pozitivnímu vztahu ke všem spoluobčanům, výchovu k ekonomickému i ekologickému myšlení, právnímu vědomí, multikulturní snášenlivosti, demokracii a vlastenectví.
- individuální přístup k žákům:
- snažíme se nezvyšovat počty žáků ve třídách a tím zajišťujeme lepší možnosti pro individuální práci s žáky ať talentovanými nebo s poruchami učení nebo chování.
- Pedagogové jsou vedeni snahou o maximální využití potenciálu dětí s poruchami učení a s kombinovanými vadami. Nepodceňujeme potřebu zkvalitňovat práci s žáky s poruchami učení a v

případě možností se snažíme zařazovat do kolektivu žáky s tělesným postižením nevyžadujícím bezbariérový přístup.

Tyto priority stavíme nad rámec běžného výukového plánu tak, aby bez potlačování ostatních částí učebního plánu a rozvoje základních vědomostí a dovedností v jiných oblastech, naše škola komplexně působila na každého žáka.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení, probouzíme v žácích snahu o další vzdělávání
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- nabízíme různé metody a formy učení
- uplatňujeme individuální přístup
- podporujeme vyhledávání informací z různých dostupných zdrojů: odborná literatura, internet, televize, exkurze
- klademe důraz na čtení s porozuměním, umění odlišit při studiu zdrojů podstatné od méně podstatného
- vedeme žáky ke schopnosti informace si utřídit, zpracovat do logického systému, neučit se nazpaměť
- ukazujeme propojení získávaných informací s praxí, se skutečným životem
- při samostatných pracích a projektech vedeme žáky k vlastní tvorbě, ke kreativitě
- klademe důraz nejen na vytvoření výsledné práce, ale i na umění vhodně ji prezentovat slovně, písemně či pomocí moderních médií: počítač, dataprojektor
- vytváříme takové situace, při nichž má žák radost z učení motivujeme ho k učení

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit různými způsoby
- učíme žáky problém brát jako výzvu, nebát se ho
- poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě
- vedeme žáky k využívání informací z různých zdrojů a k jejich třídění při řešení problému
- vedeme žáky při výuce k uplatňování myšlenkových operací: srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce, logické uvažování
- ve vhodných případech zařazujeme učení metodou pokus omyl
- klademe důraz nejen na popis, ale hlavně objasnění příčin, důsledků a vzájemných vztahů přírodních, společenských i dalších jevů a dějů
- uplatňujeme mezipředmětové vztahy
- učíme žáky obhájit svůj způsob řešení a kriticky ho zhodnotit
- rozebíráme s žáky jejich nezdar při řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky sdělit a obhajovat vhodnou formou svůj názor a zároveň poslouchat názor druhých
- vedeme žáky k dodržování etiky komunikace: věcnost, respektování jiných názorů
- podporujeme vyhledávání a zpracování informací z různých dostupných zdrojů: odborná literatura,

internet, televize

- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky slovně, písemně i pomocí médií
- vedeme žáky ke spolupráci ve vyučování, k týmové práci, skupinové práci na projektech
- rozvíjíme v praxi komunikaci v cizích jazycích (exkurze do Vídně, pobyt v rodinách v Anglii)
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých věkových kategorií (společné akce různých ročníků)
- podporujeme komunikaci s rodiči a s veřejností systém rodičovských důvěrníků, dny otevřených dveří, účast našich žáků na "Vítání občánků"

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vhodnému uplatňování svých práv a plnění společně dohodnutých pravidel
- rozvíjíme jejich schopnost vytvořit si svůj správný žebříček hodnot
- učíme je nést v životě důsledky za svá rozhodnutí, za své jednání a chování
- častými pobyty mimo školu (koncerty, výlety a jiné kulturní a sportovní akce) učíme žáky základům společenského chování v různých situacích
- osobním pozitivním přístupem učitele podporujeme celkovou příjemnou atmosféru ve třídě, ve škole
- učíme žáky práci v týmu, respektování různých rolí jednotlivců v týmu
- vlastním přístupem při hodnocení učíme žáky ocenit úspěch druhého, nehanit neúspěch, povzbudit
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků vytvářením situací, kdy se žáci potřebují
- přiměřenými úkoly, kladnou motivací a objektivním hodnocením pomáháme žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- pěstujeme u žáků zdravé sebevědomí, ale i dovednost realisticky posoudit své výsledky a schopnosti
- napomáháme vytvářet zdravý stravovací a pitný režim, odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi lidmi
- integrací žáků vyžadujících speciální péči vytváříme v kolektivu schopnost empatie, solidarity s druhými
- spoluvytvářením vnitřních pravidel školy a třídy vedeme žáky k chápání a respektování zákonů a společenských norem a k uvědomování si svých práv a povinností
- na příkladech učíme chápat principy demokracie v chodu společnosti i školy, nezaměňovat ji s anarchií
- umožňujeme žákům spolupodílet se na chodu školy žákovští důvěrníci
- vedeme žáky k zapojování do kulturních a sportovních akcí školy
- na konkrétních příkladech z různých oblastí života pomáháme žákům poznat a umět si sami stanovit, co je dobré a co zlé
- v rámci svých předmětů seznamujeme žáky s právními normami, vedeme je k zaujímání postojů k aktuálnímu dění ve světě
- osobním příkladem vytváříme a posilujeme vztah žáků k přírodě, ke kulturním i etickým hodnotám
- při výjezdech po ČR a hlavně do zahraničí vedeme žáky k poznávání cizího prostředí a respektu k odlišnostem

- zdůrazňujeme potřebu rodinného zázemí a posilujeme kladný vztah k rodičům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a správnému používání materiálů, pomůcek a pracovních postupů
- výsledky různých činností hodnotíme nejen z hlediska kvality, ale také z hlediska ochrany zdraví svého i druhých a z hlediska ochrany životního prostředí
- v samostatném předmětu prakticky seznamujeme žáky se zásadami 1. pomoci, učíme je nebát se o pomoc požádat nebo pomoc poskytnout
- učíme žáky organizovat si vlastní čas, plánovat si svoji práci
- učíme žáky neleknout se většího úkolu, umět si práci rozdělit na dílčí cíle
- pomáháme žákům hledat různé postupy a zvolit si vhodný pracovní postup
- zdůrazňujeme nutnost nebát se samostatnosti při práci, učení, rozhodování
- učíme žáky dokončit započatou práci a objektivně zhodnotit práci svoji i práci druhých
- vedeme žáky k posouzení reálných možností při profesní orientaci
- ukazujeme žákům vliv dobrého vzhledu, společenského vystupování a vzdělání na uplatnění ve společnosti
- různými formami (exkurze, veletrh středních škol apod.) pomáháme žákům vhodně zvolit další studium a jejich budoucí profesi

Kompetence digitální

- učíme žáky používat digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při učení
- vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- učíme žáky vyhledávat a získávat informace a kriticky posuzovat jejich obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah v různých formátech a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění a zefektivnění práce
- seznamujeme žáky s novými technologiemi a vedeme je ke kritickému hodnocení jejich přínosů a uvědomování si rizik jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- vedeme žáky k etickému jednání v digitálním prostředí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na naší základní škole se vzdělává řada žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nejčastěji se jedná o žáky se specifickými poruchami učení a chování, v menší míře o žáky s poruchou autistického spektra, zrakově, sluchově oslabené, žáky s vadami řeči, tělesně hendikepované, dlouhodobě nemocné a žáky s odlišným mateřským jazykem.

S nápravou specifických poruch učení máme ve škole bohaté zkušenosti. Pracujeme na preventivních programech, které by mohly předcházet výukovým obtížím a jejich negativním důsledkům.

Mezi primárně preventivní programy patří péče o předškolní děti. V naší škole pořádáme lekce pro předškoláky, ve kterých již sledujeme děti, které by mohly být ohrožené školním neúspěchem. V době zápisu do prvních tříd nabízíme rodičům konzultaci o školní zralosti jejich dítěte. Spolupracujeme s mateřskou školou.

Vytipované děti sledujeme v průběhu 1. ročníku, snažíme se včas rozpoznat a stimulovat jejich narušené oblasti, poskytnout podpůrná opatření prvního stupně úpravou metod a organizace práce se žákem. Cestou k nápravě je včasné rozpoznání obtíží, poskytnutí podpory a kvalitní spolupráce s rodinou.

Naše školní poradenské pracoviště nabízí žákům 1. – 4. ročníku vyšetření schopností v oblasti čtení, psaní a matematických schopností. Vyšetření se provádí na žádost zákonných zástupců, provádí je k tomuto vyškolení pedagogičtí pracovníci.

Při následné konzultaci je zákonný zástupce seznámen s intervenčními materiály vhodnými pro nápravu zjištěného oslabení. Žákovi jsou poskytována podpůrná opatření 1. stupně. Dle charakteru oslabení je dále žák zařazen do skupiny, ve které probíhá intervence jedenkrát týdně pod vedením speciálního pedagoga.

S výsledky vyšetření je seznámen třídní učitel a vyučující předmětu, kde se oslabení projevuje. Pracovníci školního poradenského pracoviště poskytují vyučujícím metodickou podporu.

Účinnost opatření vyhodnocuje třídní učitel na schůzkách se zákonným zástupcem. Jestliže nadále nedochází k naplnění vzdělávacích potřeb žáka, doporučí škola nebo ŠPP vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ).

Naše škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickými poradnami se Speciálně pedagogickými centry a dalšími odbornými pracovišti.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytuje škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinaci různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými vzdělávacími potřebami žáka.

Jestliže je jako podpůrné opatření doporučeno vypracovat Individuální vzdělávací plán (IVP), pracuje na dokumentu třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími předmětů, kde se speciální vzdělávací potřeby žáka projevují a ve spolupráci se ŠPP, s výchovným poradcem, školním psychologem, metodikem prevence, podle toho, o jaký druh speciálních vzdělávacích potřeb se jedná. Dále spolupracuje se zákonným zástupcem žáka a s příslušným školským poradenským zařízením, které podpůrná opatření doporučilo.

Individuální vzdělávací plán (IVP) je zpracován nejdéle jeden měsíc od doručení doporučení škole a musí obsahovat náležitosti, jak je stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. S IVP musí být seznámeni vyučující žáka a musí být opatřen informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

V případě podpůrného opatření pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, je pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Škola ve spolupráci se ŠPZ sleduje a vyhodnocuje naplňovaní IVP a jeho účinnost. Zákonným zástupcům žáka a vyučujícím poskytuje metodickou podporu ŠPP.

Jedním z podpůrných opatření, již několik let využívaných na naší škole, je pomoc asistenta pedagoga. V současné době pracují asistenti pedagoga jak na prvním, tak na druhém stupni školy.

Jejich hlavní náplní je pomoc při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc žákům při přípravě na výuku a při výuce samotné, nezbytná pomoc při sebeobsluze a pohybu žáka po škole, jestliže to je potřeba.

Asistent pedagoga pracuje buď s jedním žákem, nebo s ostatními žáky podle pokynů a po dohodě s vyučujícím. Asistent vede žáka přitom k nejvyšší možné míře samostatnosti.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent mimořádně nadaných žáků. Za nadaného se považuje žák, který vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného se považuje žák, který dosahuje mimořádné úrovně těchto dovedností.

Žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu na základě doporučení příslušného školského poradenského zařízení.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků spolupracuje naše škola s Pedagogicko-psychologickou poradnou a s Fakultou sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

Nadaní žáci se účastní soutěží, olympiád a všech aktivit, o které projevují zájem. Je jim poskytována podpora formou úpravy metody práce, úpravy obsahu vzdělávání. Zajištěním doporučených učebních pomůcek a materiálů. Práci ve vyučování připravuje vyučující tak, aby se rozvíjely dovednosti žáka v oblasti jeho nadání, pověřuje žáka náročnějšími samostatnými úkoly.

3.5 Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem

Škola spolupracuje s organizacemi pomáhajícími se začleňováním žáků s odlišným mateřským jazykem, např. s centrem pro cizince JMK, s organizací META.

Učitelé berou ohled v prvních letech školní docházky na jazykovou bariéru a zohledňují obtíže žáků při zadávání úkolů, při samostatné práci i při klasifikaci.

Nezbytné je nastavení podpůrných opatření ve spolupráci se školním poradenským zařízením.

Žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu na základě doporučení příslušného školského poradenského zařízení.

3.6 Poradenské služby ve škole - školní poradenské pracoviště

Statut školního poradenského pracoviště

V poslední době je jedním z nejvíce diskutovaných témat v oblasti školství začleňování všech dětí do hlavního vzdělávacího proudu. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) v návaznosti na schválenou novelu školského zákona a prioritní úkoly od 1. 9. 2016 zavádí inkluzivní vzdělávání.

Úkoly, které vyplývají z Akčního plánu inkluzívního vzdělávání, kladou velké nároky na jednotlivé školy. Je nezbytně nutné, aby školní poradenská pracoviště zajišťovala péči nejen o žáky s poruchami učení a chování, o žáky tělesně postižené, ale také o žáky sociálně znevýhodněné a všechny další žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zapomínat přitom nesmíme také na žáky nadané.

Školní poradenské pracoviště zahájilo svou činnost 1. 1. 2016.

Hlavním cílem naší práce je poskytování kvalitní poradenské služby pedagogům, žákům i jejich zákonným zástupcům v následujících oblastech:

- Výchova a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
- Péče o nadané žáky
- Péče o žáky ohrožené školním neúspěchem
- Kariérní poradenství profesní orientace žáků
- Prevence sociálně patologických jevů a rizikových forem chování
- Psychologické poradenství

V průběhu školního roku pracujeme jak s celými třídními kolektivy, tak se skupinkami nebo jednotlivci v závislosti na charakteru poradenské služby.

Po celý školní rok je pro nás prioritou podpora žáků v oblasti vzdělávání. A to jak žáků ohrožených školním neúspěchem, tak žáků nadaných.

V prvních třídách provádíme depistážní šetření s cílem vyhledat žáky s oslabenými percepčními schopnostmi a nastavit pro ně vhodnou formu nápravy.

Ve druhých až čtvrtých ročnících dále monitorujeme schopnosti a dovednosti žáků potřebné k učení. Škola může dětem s oslabením těchto schopností nastavit podpůrné opatření 1. stupně, které zahrnuje celou škálu úprav metod a forem výuky.

Se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pracujeme po celou dobu školní docházky. Vyhodnocujeme účinnost nastavených podpůrných opatření, další postup konzultujeme s odbornými pracovníky a se zákonnými zástupci.

Specifickou činností poradenského pracoviště je <u>kariérové poradenství</u>. Příslušná výchovná poradkyně informuje žáky a jejich rodiče o způsobu podávání přihlášek na střední školy, termínech přijímacích zkoušek a dalších skutečnostech týkajících se přijímání žáků 5., 7. A 9. ročníků na střední školy.

Součástí kariérového poradenství je také konzultace školního psychologa o profesní orientaci žáka.

Po celý školní rok se zabýváme <u>prevencí sociálně patologických jevů</u>. Těžištěm této práce jsou aktivity podporující zdravé klima třídy, které jsou součástí výuky, nebo se jedná o akce jednorázového charakteru. Nesmírně důležitá je spolupráce rodiny a školy.

Školní poradenské pracoviště úzce spolupracuje s třídními učiteli, s vedením školy a s dalšími subjekty, jako jsou Pedagogicko-psychologické poradny, Speciální pedagogická centra, Střediska výchovné péče a další odborná pracoviště.

Rodiče, zákonní zástupci i žáci samotní, se mohou obracet se svými starostmi, podněty a připomínkami nejen na třídní učitele, ale také na členy ŠPP, které mohou kontaktovat telefonicky nebo e-mailem a domluvit si schůzku.

Vzájemná důvěra a včasná spolupráce je vždy nejkratší cestou k řešení vzniklého problému.

Organizační struktura ŠPP:

Vedoucí školního poradenského pracoviště:

výchovná poradkyně

Členové školního poradenského pracoviště:

- výchovná poradkyně pro 6. 9. ročník
- kariérová poradkyně
- školní metodička prevence
- školní psycholožka
- školní speciální pedagožka

Pracovní náplň členů školního poradenského pracoviště (ŠPP):

Pracovní náplň výchovného poradce – vedoucího ŠPP

- je podřízen řediteli školy
- zajišťuje komunikaci s vedením školy, svolává pravidelná setkání
- připravuje rámcový plán činnosti ŠPP na školní rok
- ve spolupráci se speciálním pedagogem vyhledává žáky s percepčním oslabením v 1. třídách, navrhuje opatření
- využívá diagnosticko-intervenční nástroje jako prevenci školní neúspěšnosti a podporu žáků se speciálně vzdělávacími potřebami
- zprostředkovává vyšetření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v PPP, konzultuje nastavená podpůrná opatření se zákonnými zástupci, vyučujícími a školním poradenským zařízením
- vede evidenci žáků s podporou 1. 5. stupně, vytváří aktuální přehledy
- metodicky podporuje pedagogy při práci se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami
- podporuje učitele při jednáních s rodiči neprospívajících žáků a žáků s kázeňskými problémy,
   např. účastí na jednání výchovné komise
- koordinuje reedukaci pro žáky s poruchami učení

- podílí se na organizaci zápisu do 1. ročníků, spolupracuje s MŠ
- vede dokumentaci o činnosti výchovného poradce
- podílí se na prezentaci služeb ŠPP

Pracovní náplň členů ŠPP:

Výchovný poradce pro 6. – 9. ročník ZŠ

- je členem ŠPP, je podřízen vedoucímu ŠPP
- konzultuje nastavená podpůrná opatření se zákonnými zástupci, vyučujícími a školním poradenským zařízením
- podporuje učitele při jednáních s rodiči neprospívajících žáků a žáků s kázeňskými problémy, např. účastí na jednání výchovné komise
- podílí se na organizaci zápisu do 1. ročníků
- spolupracuje na tvorbě rámcového plánu činnosti ŠPP na školní rok
- účastní se pravidelných setkání členů ŠPP s vedením školy
- vede dokumentaci o činnosti výchovného poradce pro 6. 9. ročník ZŠ
- podílí se na prezentaci služeb ŠPP

Kariérový poradce

- je členem ŠPP, je podřízen vedoucímu ŠPP
- poskytuje kariérové poradenství žákům a jejich zákonným zástupcům
- ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání
- spolupracuje s poradenskými zařízeními a školním psychologem (testy profesní orientace)
- shromažďuje informační materiály o SŠ, o trhu práce a prezentuje je na školní nástěnce
- vede žáky k využití IT v rámci vyhledávání potřebných informací
- organizuje návštěvu veletrhu středních škol., zajišťuje besedy žáků v Informačním a poradenském středisku Úřadu práce
- organizuje besedy se zástupci středních škol a exkurze na vybrané školy a učiliště
- spolupracuje na tvorbě rámcového plánu činnosti ŠPP na školní rok
- účastní se setkání členů ŠPP s vedením školy
- vede dokumentaci o činnosti kariérového poradce
- podílí se na prezentaci služeb ŠPP se zaměřením na volbu povolání

Metodik prevence

- je členem ŠPP, je podřízen vedoucímu ŠPP
- připravuje minimální preventivní program školy na školní rok
- informuje o sociálně patologických jevech a o jejich dopadech na společnost
- metodicky podporuje učitele při řešení závažných problémů jako je např. šikana
- účastní se jednání výchovné komise, jestliže to situace vyžaduje
- spolupracuje na tvorbě rámcového plánu činnosti ŠPP na školní rok
- účastní se setkání členů ŠPP s vedením školy
- vede dokumentaci o činnosti metodika prevence
- podílí se na prezentaci služeb ŠPP se zaměřením na oblast prevence

Školní psycholog:

- je členem ŠPP, je podřízen vedoucímu ŠPP
- spolupracuje s metodikem prevence při řešení závažných problémů
- na zakázku učitelů, rodičů nebo jiných členů ŠPP mapuje vztahy ve třídách, diagnostikuje třídní kolektivy
- připravuje a realizuje v průběhu školního roku akce pro třídní kolektivy s cílem zlepšit klima ve třídě
- účastní se jednání výchovné komise, jestliže to situace vyžaduje
- spolupracuje na přípravě IVP pro žáky s poruchami chování
- podílí se na organizaci zápisu do 1. ročníků
- spolupracuje na tvorbě rámcového plánu činnosti ŠPP na školní rok
- účastní se setkání členů ŠPP s vedením školy
- vede dokumentaci o činnosti školního psychologa
- podílí se na prezentaci služeb ŠPP

Speciální pedagog

- je členem ŠPP, je podřízen vedoucímu ŠPP
- ve spolupráci s výchovným poradcem a třídními učiteli vyhledává žáky s percepčním oslabením v 1. třídách, navrhuje opatření
- koordinuje ve spolupráci s VP reedukaci pro žáky s poruchami učení
- využívá diagnosticko-intervenční nástroje jako prevenci školní neúspěšnosti a podporu žáků se speciálně vzdělávacími potřebami
- spolupracuje na tvorbě rámcového plánu činnosti ŠPP na školní rok
- účastní se pravidelných setkání členů ŠPP s vedením školy
- vede dokumentaci o činnosti speciálního pedagoga
- podílí se na prezentaci služeb ŠPP se zaměřením na speciální pedagogiku.

3.7 Začlenění průřezových témat

zkratka	název předmětu	zkratka	název předmětu
Čj	český jazyk a literatura	F	fyzika
Aj	angličtina	Ch	chemie
Nj	němčina	Рр	přírodopis
Rj	ruština	Z	zeměpis
M	matematika	Hv	hudební výchova
1	informatika	Vv	výtvarná výchova
Prv	prvouka	Vz	výchova ke zdraví
Př	přírodověda	Tv	tělesná výchova
VI	vlastivěda	Pd	provoz domácnosti
D	dějepis	Es	estetická výchova
Vo	výchova k občanství	Ek	ekologická výchova

Průřezové téma/Tematický	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
okruh									
OSOBNOSTNÍ A	SOCIÁLI	NÍ VÝCH	IOVA (C	SV)					
Rozvoj schopností poznávání	Čj	Čj, Hv		Čj	Čj, Př	Čj, Vo, Pd		Čj, Ch, Vp,Vz,	Čj, Ch
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Vv	Čj, Vv	Vv	Čj, Př, Vv	Př, Vv	Čj, Vo, Hv	Čj, Vv, Vz	Vz	Čj, Rj, Es
Seberegulace a sebeorganizace		Hv	Hv	Čj	Př	Vo, Hv	Čj	Ch, Vz, Pd	Čj
Psychohygiena		Hv	Hv	Př	Př, I	Vo, Vv, Hv	Čj, N	Vz	Čj, Nj, Es
Kreativita	Vv	Hv, Vv	Čj, Hv, Vv	Čj, Vv	Př, Hv, Vv, I	Čj, Vo, Pd, Vv	Čj, Vv	Čj, Vz, Pd	Čj, Es, Vz
Poznávání lidí	Čj, Vv	Čj, Vv	Vv	Čj, Hv	Čj, Př	Čj, Vo, Vv	Čj, Rj, Vv, Vz	Čj, Rj	Čj, Rj, Vz
Mezilidské vztahy		Čj, Hv	Čj		Př, I	Čj, Vo, Vv	Čj, Hv, Nj, Rj	Čj, Nj, Hv, Vv	Čj, Vz, Rj, Nj
Komunikace	Vv	Vv	Prv, Hv, Vv	Čj, Vv	Čj, Př, Vv, I	Čj, Vo, Hv	Čj, Nj, Rj, F	Čj, Nj, Rj, Es	Čj, Nj, Rj, Es
Kooperace a kompetice			Vv	Čj, Vv	Př, Vv	Čj, Vo	F	Vz	Es, Vz
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			Vv	Vv, Čj	Čj, Př	Čj, Vo, Pd	Čj, Vz	Ch, Vz, Pd	Čj, Rj, Vz
Hodnoty, postoje, praktická etika			Vv	Vv, Čj	Vv, Př	Čj, Vo	Hv	Čj, Ch	Čj, Nj, Ev

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník			
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)												
Občanská společnost a škola			Prv	VI				Vo	Vo, Vz			
Občan, občanská společnost a stát			Prv	Čj, VI		D, Vo	D	D, Vo, Vz	D, Aj, Zpp			
Formy participace občanů v politickém životě				VI				D, Vo	D			
Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování				VI		D	D	D, Vo	D			

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VÝCHOVA K MYŠ	LENÍ V E	VROPS	KÝCH A	GLOBA	ÁLNÍCH	SOUVIS	CLOSTE	CH (EGS	)
Evropa a svět nás				Čj	Čj, VI,		D, Z,	Z,Nj,Rj	Z,D,Ek,
zajímá					Hv		Vv, Nj	Ch, Vo	Vz, Rj
Objevujeme					Aj, Vl	D, Vv	Z, Aj,	Čj, Aj,	Z,D,Ch,
Evropu a svět							Nj, D	Rj, Z	Es, Tv
Jsme Evropané				Čj	Čj, Vl	D	Nj, Rj,	Z, D,	D, Vz
							D, Z	Vo, Čj	

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)											
Kulturní diference		Prv		Čj, Hv	VI, Hv	Čj, Aj, D	Hv	Čj, Rj, Es, Vo	D, Z		
Lidské vztahy	Aj		Aj, Hv	Čj, Hv	Čj, Aj, Vl, Vo	Aj	Rj, Z	Čj, Rj, Es, Př	Rj, D,		
Etnický původ					VI, Hv	Čj, D, Z	Rj	Čj, Rj, Př, Z	D, Z		
Multikulturalita	Hv		Aj	Hv	VI	Hv	Rj, Z	Rj, Es, Vo, Z	D, Z,		
Princip sociálního smíru a solidarity											

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENVIROMENTÁLN	Í VÝCHO	OVA (E	/)						
Ekosystémy		Prv		Рр		Pp, Z	Pp, Z	Рр	Pp, Z, Ek
Základní podmínky života		Prv	Prv	Prv		Pp, Z	Рр	Ch, Pp	Ch, Pp, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv	Čj	Př	Pp, Z, Pd	F, Pp	Čj, F, Ch, Pp	Tv, F, Ch, Z, Pp, Es
Vztah člověka k prostředí	Hv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Čj, Př, Vv	Př, Vv, Hv	Pp, Vv, Pd	F, Př	Ch, Př	Pp, F, Ch, Z

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník					
MEDIÁLNÍ VÝCHO	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)													
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj,	Čj, I	Čj, F, Vz	Rj, F, Vz	Čj, Aj, Nj, Rj, Es	Čj, Rj, F, Vz					
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj,	Čj,	Vz	Hv	Čj, Es	Čj, D, Vz					
Stavba mediálních sdělení					Čj	Čj	Vz	Es	Čj					
Vnímání autora mediálních sdělení					Čj, I		F, Hv	Čj, F						
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj	Čj, I	Vz	Hv	Čj, Vz	Čj, Vz, Es					
Tvorba mediálního sdělení				Čj, I	Čj			Es	F, Es					
Práce v realizačním týmu	Vv	Vv	Vv	Vv, Čj	Vv,Čj, Hv				Es					

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

	UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ											
Vzdělávací	Předmět			Celkem								
oblast	Prediffet	1.	2.	3.	4.	5.						
Jazyk a jazyková	Český jazyk a literatura	9	9	8	7	7	40					
komunikace	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12					
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25					
Informatika	Informatika				1	1	2					
	Prvouka	1	1	2			4					
Člověk a jeho svět	Vlastivěda				2	2	4					
	Přírodověda				2	2	4					
Umění a	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5					
kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7					
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10					
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5					
Celkem	v ročníku	21	22	23	26	26	118					

	UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ Vzdělávací Ročník Celkem												
Vzdělávací	Předmět		Celkem										
oblast	Preamet	6.	7.	8.	9.								
Jazyk a jazyková	Český jazyk a literatura	5	4	5	4	18							
komunikace	Anglický jazyk	3	3	3	3	12							
	Další cizí jazyk		2	2	2	6							
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	4	18							
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4							
Člověk a	Dějepis	2	2	2	2	8							
společnost	Výchova k občanství	1		0,5	0,5	2							
	Fyzika	2	2	2	2	8							
	Chemie			2	2	4							
Člověk a příroda	Přírodopis	2	2	2	2	8							
Clovek a priroua	Zeměpis	2	2	2	2	8							
	Ekologická výchova				0,5	0,5							
	Základy 1. pomoci				0,5	0,5							
	Hudební výchova	1	1			2							
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2			4							
	Estetická výchova			2	2	4							
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1			2							
Clovek a zuravi	Tělesná výchova	2	2	2	2	8							
Člověk a svět	Provoz domácnosti	1				1							
práce	Volba povolání			0,5	0,5	1							
prace	???			1		1							
Volitelr	né předměty				2	2							
Celker	n v ročníku	29	29	32	32	122							

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Volitelné předměty v 9. ročníku se zaměřují na přípravu na přijímací zkoušky - seminář z češtiny a matematiky po jedné hodině týdně. Žáci, kteří se nechtějí připravovat na přijímací zkoušky si volí z nabídky dle možností školy.

Základy 1. pomoci – předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 1.pololetí 9. roč.

Ekologická výchova – předmět je vyučován 1 hodinu týdně ve 2. pololetí 9. roč.

Občanská výchova v 8. roč. je vyučována 1 hod. v 1. pololetí, v 9.roč. 1 hod ve 2. pololetí, v 6. roč. 1 hod ve 2. pololetí

Volba povolání – předmět je v 8. roč. vyučován 1 hod. ve 2. pololetí, v 9. roč. 1 hod v 1. pololetí **Tělesná výchova** – předmět je vyučován 2 hodiny týdně. Díky tomu, že škola má vlastní bazén, je součástí tělesné výchovy také výuka plavání takto: hoši 1.- 9.roč. 1 hod. TV + 1 hod plavání; dívky 1.- 6.roč. 1 hod. TV + 1 hod plavání; dívky 7.- 9.roč. 2 hod TV

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika předmětu

	Počet vyučovacích hodin za týden											
1. ročník	1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník											
9	9	8	7	7	5	4	5	4				

ve 2. - 5. ročníku se v jedné hodině týdně určené k procvičování učiva žáci třídy dělí tak, že žákům s poruchami učení se věnuje speciální pedagog v dyslektické skupině.

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je žák veden zejména k:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Formy a metody práce:

- frontální i individuální výuka
- práce ve skupinách
- samostatná práce
- problémové úkoly
- projektové vyučování
- samostatné projekty krátkodobé i dlouhodobé
- využití dramatické výchovy
- práce s využitím slovníku a dalších jazykových příruček
- využití počítačových programů
- literární exkurze
- videoprojekce filmově zpracovaných literárních děl
- audio nahrávky
- besedy v MK

Předmětem prolínají průřezová témata:

Environmentální výchova

- vztah člověka k životnímu prostředí
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání

- kreativita
- seberegulace a sebeorganizace
- mezilidské vztahy
- sebepoznání a sebepojetí
- komunikace
- hodnoty, postoje, praktická etika
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kooperace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- objevujeme Evropu a svět

Výchova demokratického občana

- občan, občanská společnost a stát
- principy demokracie jako formy způsobu rozhodování

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu
- tvorba mediálního sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Multikulturní výchova

- kulturní diference
- lidské vztahy
- principy solidarity
- multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků: Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich propojení do širších významových celků
- vede žáky k užívání správné terminologie (základní jazykové a literární pojmy)
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků svého učení a k diskuzi o nich
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k využití získaných vědomostí, k samostatnému plánování a hledání vhodných způsobů řešení problémů
- vede žáky k uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k umění naslouchat druhým lidem
- vede žáky k respektování názorů druhých lidí v diskusi a k vhodným reakcím

- vede žáky k výstižné argumentaci, formulaci svých myšlenek
- umožňuje prezentaci práce žáků, kde žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce, reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a k pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k dodržování pravidel
- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání digitálních zřízení při vyhledávání informací, tvorbě prezentací a referátů
- vede žáky k využívání různých aplikací při procvičování pravopisu
- seznamuje žáky s možnostmi a riziky při používání digitálních zařízení

5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	- písmena a hlásky	M – Počítání do 20
• Čtení	- čtení slov a vět	Pr – Místo, kde žijeme,
- zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá		Lidé kolem nás, Člověk a
a velká		jeho zdraví, Lidé a čas,
- umí jednotlivá písmena a hlásky, správně		Rozmanitost přírody
přečíst, vyslovit a napsat		Hv – Rytmická cvičení
- umí skládat slabiky, slova		Vv - Malby, Kresba
- čte slabiky, slova		
- tvoří jednoduché věty		
- hlasitě čte jednoduché věty se správnou		
intonací		
- rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat		
žák:	- psaní písmen	Hv – Rytmická cvičení
Mluvnice a psaní	- psaní slov a vět	
- umí sedět při psaní	- psaní velkých písmen na začátku	
- rozlišuje psací a tiskací písmena	věty	
- umí napsat psací písmena velké a malé	- psaní diakritických znamének	
abecedy		

- umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty		
- dokáže přepsat tiskací písmo do psané		
podoby		
- dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět		
žák:	- tvoření vět	OSV – Poznávání lidí,
Komunikace	- recitace	Rozvoj schopností
- umí tvořit smysluplné věty	- krátké vyprávění	poznávání
- dokáže dramatizovat jednoduchý text		
- dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle		
obrázkové osnovy		
- naučí se zpaměti básničku (min. 4 verše)		
dokáže básničku recitovat		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	- čtení s porozuměním	M – Slovní úlohy, Počítání
• Čtení	- práce s textem	do 100
- čte plynule s porozuměním jednoduché	- hlásky	Pr – Lidé kolem nás,
texty nahlas i potichu	-slabiky	Místo, kde žijeme, Lidé a
- dbá na správnou intonaci	-slova	čas, Rozmanitost přírody
- umí naslouchat přednesu	-věty	
- rozlišuje poezii a prózu	-vyjadřovací schopnosti	
- dokáže přečtený text vyprávět	-psaní	
žák:	- procvičování správných tvarů	M – Počítání do 100
Mluvnice a psaní	písmen	
- rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky,	- opis	
měkké, tvrdé a obojetné souhlásky	- přepis	
- zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek	- diktát	
- umí rozdělit slova na slabiky	- tvrdé, měkké slabiky	
- umí rozdělit slovo na konci řádku	- párové souhlásky	
- rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik	- slabiky dě,tě,ně,bě, pě,vě,mě	
dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	- dělení slov na slabiky	
- pozná konec věty a začátek věty následující	- druhy vět	
- věty začíná velkým písmenem		
- rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací,		
rozkazovací, přací		
- zná a správně používá interpunkční		
znaménka		
- umí seřadit věty v textu		
- zvládne správné tvary písmen abecedy, opis		
a přepis jednoduchých textů		
žák:	- komunikace	OSV – Poznávání lidí,
Komunikace		Rozvoj schopností
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk		poznání, Sebepoznání a
- umí se spisovně vyjadřovat ve větách		sebepojetí, Mezilidské
- je schopen vyjádřit svůj názor, pocity		vztahy
- podle obrázkové osnovy vypráví děj		M – Slovní úlohy
- umí naslouchat druhému		
- umí ze slov tvořit smysluplné věty		

- rozlišuje vlastní jména osob a zvířat	Pr – Lidé kolem nás,
- pozná párové souhlásky-spodobu na konci	Místo, kde žijeme, Lidé a
slov	čas

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	- vyjmenovaná slova	Pr – Místo, kde žijeme
Mluvnice a psaní	- znělé a neznělé souhlásky	
- zná obojetné souhlásky	- podstatná jména	
- zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis	- slovesa	
- rozpozná znělé a neznělé souhlásky	- ostatní slovní druhy	
uvnitř slova	- slova souznačná a protikladná	
- osvojuje si pravopis znělých a neznělých	- abeceda	
souhlásek	- psaní	
- pozná podstatné jméno		
- umí určit rod, číslo, pád podst. jm.		
- rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je		
píše		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		
- pozná předložky a umí je napsat s		
podstatným jménem		
- pozná sloveso		
- seznamuje se s určením osoby, čísla a		
času u sloves		
- určí slovní druhy - předložky a spojky		
- pozná předložky a umí je napsat s		
podst. jménem		
- zná příklady slov souznačných a		
protikladných a umí je použít ve větě		
- umí najít slova významem souřadná,		
podřazená, nadřazená		
- umí vyhledat v textu slova příbuzná		
- umí abecedu		
- umí řadit slova podle abecedy		
- spojuje věty do jednodušších souvětí		
- dbá na úpravu v sešitě žák:	žtoní s norozum žním	M. Clayer deby
• Čtení	- čtení s porozuměním - práce s textem	M – Slovní úlohy,
	- dramatizace	Počítání do 100, 1000
- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení	- urailiatizace	Pr – Lidé a čas, Lidé kolem nás, Místo, kde
- umí číst potichu i předčítat nahlas		žijeme, Rozmanitosti
- orientuje se v textu		přírody
- využívá četbu jako zdroj poznatků		Vv – Malba, Kresba,
- čte s porozuměním		Ilustrátoři dětské knihy
•		and the state of t
- umí reprodukovat text		,

žák:	- vyjadřovací schopnosti	OSV – kreativita,
Komunikace		mezilidské vztahy,
- orientuje se v textu slyšeném i čteném		komunikace
- je schopen vypravovat podle osnovy		
- umí věrohodně popsat předmět		
- umí telefonovat		
- umí napsat adresu, přání, pozdrav na		
pohlednici		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	Slovní zásoba a tvoření slov	ČJ – Literární výchova,
Jazyková výchova-slovní zásoba a	- antonyma, synonyma,	Komunikační a slohová
tvoření slov	homonyma	výchova
- rozlišuje slova dle významu	- nadřazená, podřazená a	M – slovní úlohy
- vyhledává, tvoří a vhodně používá slova	souřadná slova	Hv – základy hlasové
jednoznačná a mnohoznačná,	- spisovná, nespisovná a citově	hygieny
protikladná,	zabarvená	
souznačná, souzvučná, nadřazená,	- kořen, předpona a příponová	
podřazená a souřadná	část	
- rozlišuje a používá tvary slov spisovných	- předpona a předložky	
a nespisovných		
- nespisovná slova a nespisovné tvary		
dokáže nahradit spisovnými		
- pozná slova citově zabarvená, rozliší		
slova hanlivá a lichotivá		
- dokáže určit předponu, kořen a		
příponovou část a od daného kořene		
tvořit slova příbuzná		
- rozlišuje předpony a předložky od-, nad-		
, pod-, před-, bez-, v- a správně píše slova		
s předponami a předložkami, umí		
správně napsat slovo s předponou roz- a		
ob-		V
žák:	- slovní druhy	ČJ – Literární výchova
Jazyková výchova - tvarosloví	- vzory podstatných jmen	
- bezpečně pozná podstatná jména,	- psaní y-i v koncovkách	
přídavná jména, slovesa, příslovce a	podstatných jmen	
předložky	- určování podstatných jmen	
- rozpoznává ohebné slovní druhy	- určování sloves-osoba, číslo, čas,	
zájmena a číslovky a neohebné slovní	způsob	
druhy spojky, částice a citoslovce		
- v textu přiměřené náročnosti určuje		
všechny slovní druhy		

		,
- samostatně určuje mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod - seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům, skloňuje podstatná jména pomocí vzorů, dokáže napsat správné y-i v koncovkách podstatných jmen - u sloves upevňuje určování osoby a čísla, seznamuje se s kategorií čas - rozlišuje jednoduché a složené tvary, časuje slovesa v přítomném, minulém a budoucím čase - seznamuje se se slovesným způsobem: oznamovací, rozkazovací, podmiňovací	- všta jodnoduchá, couvští	ČJ - Komunikační a
žák: • Jazyková výchova - skladba - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, určuje počet vět v souvětí, vyhledává spojovací výrazy a naznačí stavbu pomocí větného vzorce - samostatně vytváří souvětí podle daných vzorců - ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek	- věta jednoduchá, souvětí - základní určovací dvojice- podmět, přísudek	cJ - Komunikačni a slohová výchova
žák: • Jazyková výchova - pravopis - docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov - píše správně y-i v koncovkách podstatných jmen a sloves v přítomném čase - dokáže správně napsat slova s bě- bje,vě-vje	- vyjmenovaná slova - koncovky podstatných jmen - předpony ob-,v-	VI – Místo, kde žijeme -Lidé kolem nás
žák: • Komunikační a slohová výchova - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova - procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou - zdokonaluje se ve věcném naslouchání, reaguje otázkami	- čtení a naslouchání - mluvený projev - písemný projev	OSV – Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita - Komunikace a kooperace - Hodnoty, postoje praktická etika MkV – Kulturní diference - Lidské vztahy

- aktivně používá komunikační žánry - pozdraví, osloví kamaráda i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog - dovede samostatně vést telefonický rozhovor - učí se používat při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku - aktivně požívá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní - přiměřeně věku upravuje text a používá barev - po stránce obsahové a formální píše správně žánry písemného projevu adresa, blahopřání, pozdrav oznámení, pozvánka popis, pracovní postup činnosti jednoduché tiskopisy - podací lístek - snaží se aktivně používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá		EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv médií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení - Práce v realizačním týmu
žák:	- čtení a práce s textem	MV – Kritické čtení a
- Literární výchova - docvičuje plynulost a techniku čtení - volně podle svých schopností reprodukuje text - zpaměti přednáší vhodné básně i prózu - snaží se vyjádřit dojmy z četby i poslechu literárního díla - pokouší se o dramatizaci textu - poznává pojmy literární teorie pohádka, hádanka, říkanka, báseň spisovatel, kniha, ilustrátor, režisér verš, rým, přirovnání	- základní literární pojmy	vnímání mediálních sdělení MkV – Lidské vztahy EGS – Jsme Evropané - Evropa a svět nás zajímá VDO – Občan, občanská společnost a stát OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - poznávání lidí - rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	- slovní zásoba a tvoření slov -	M – počítání do milionu
Jazyková výchova - slovní zásoba a	předpony, přípony a koncovky	
tvoření slov		
- rozliší slovo základové a odvozené,		
bezpečně pozná základní části slova		

- pomocí předpon, přípon a koncovek		
tvoří slova		
- odliší předponu a předložku, příponu a		
koncovku		
	clayer druby	OCV komunikasa
žák:	- slovní druhy	OSV – komunikace
Jazyková výchova - tvarosloví	- určování podstatných jmen	M – slovní úlohy
- v přiměřeně náročném textu určuje	- určování sloves	
slovní druhy - ohebné i neohebné	- přídavná jména tvrdá, měkká,	
- podstatná jména skloňuje podle vzorů a	přivlastňovací	
odůvodňuje pravopis i-y v koncovkách	- zájmena	
- u podstatných jmen určuje pád, číslo,	- číslovky	
rod, životnost a vzor	- věta jednoduchá a souvětí	
- slovesa časuje v přítomném, budoucím	- podmět a přísudek	
a minulém čase a určuje osobu, číslo, čas		
a způsob		
- bezpečně pozná přídavná jména, určí		
jejich druh, pád, číslo, rod a vzor		
- odůvodní pravopis koncovek přídavných		
jmen		
- pozná zájmena a určí jejich druh		
- pozná číslovky a určí jejich druh		
- tvoří a vyhledává větu jednoduchou a		
souvětí		
- rozezná přísudek - holý, rozvitý a		
několikanásobný		
- seznamuje se s přísudkem slovesným,		
jmenným se sponou		
žák:	- souvětí, spojovací výrazy	
Jazyková výchova - skladba	- vzorce souvětí	
- v souvětí určí počet vět, spojovací	- přímá a nepřímá řeč	
výrazy a odůvodní psaní znamének		
- učí se další spojovací výrazy - spojky,		
vztažná zájmena, příslovce		
- dokáže znázornit souvětí pomocí vzorce		
- seznamuje se s přímou řečí a různými		
druhy uvozovacích vět, učí se upravit		
přímou řeč na nepřímou a naopak a		
seznamuje se s grafickým zápisem přímé		
řeči a naopak a ovládá grafický zápis		
přímé řeči		
žák:	- předpony	VI – místo, kde žijeme
Jazyková výchova - pravopis	- koncovky podstatných a	
- píše správně předpony od-, nad-, pod-,	přídavných jmen	
před-, roz-, bez-, ob-, v-, s-, z-, vz-	- osobní koncovky sloves v	
- dokáže správně použít zájmeno mě -	přítomném čase	
mně	- vyjmenovaná slova a příbuzná	
TITIC	vyjitichovana siova a pribuzna	

jmen, přídavných jmen a osobních koncovek sloves v přítomném čase - ovládá pravidla shody podmětu s přísudkem - správné psaní i-y v příčestí minulém žák: Komunikační a slohová výchova - při hlastém čtení vhodně využívá modulace hlasu - tempo, intonace, přízvuk a zabarvení hlasu - samostatně reprodukuje text na základě tichého čtení - při tichém čtení odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a podstatné informace zaznamená - zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah - vede správně dialog, umí naslouchat druhému, zdvořile vystupuje - zanechá vzkaz na záznamníku - učí se rozpoznat manipulační komunikaci - rozlíšuje spisovné a nespisovné výrazy - používá při řeči příměřená gesta a mimiku - zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - dokáže napsat - omluvenku, vzkaz, inzerát dopis, zprávu, referát vypisek (z vlastivědy, přírodovědy) jednoduché tiskopisy - sestaví sonovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá znalosti z pravopisu Žák: Literární výchova - vytvoří referát o knize - vyjádří své dojmy z četby - Pozavávání lidí MV – Práce - vreše, prózu - seznamuje se s pojmy literární teorie - MV – Práce - vrežení lidí MV – Práce			
druhému, zdvořile vystupuje - zanechá vzkaz na záznamníku - učí se rozpoznat manipulační komunikaci - rozlišuje spisovné a nespisovné výrazy - používá při řeči přiměřená gesta a mimiku - zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - dokáže napsat - omluvenku, vzkaz, inzerát dopis, zprávu, referát výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) jednoduché tiskopisy - sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá znalosti z pravopisu žák:	koncovek sloves v přítomném čase - ovládá pravidla shody podmětu s přísudkem - správné psaní i-y v příčestí minulém žák:	- mluvený projev	a rozhodovací dovednosti - Rozvoj schopností poznávání MkV – Lidské vztahy MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Stavba mediálních sdělení
- učí se rozpoznat manipulační komunikaci - rozlišuje spisovné a nespisovné výrazy - používá při řeči přiměřená gesta a mimiku - zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - dokáže napsat - omluvenku, vzkaz, inzerát dopis, zprávu, referát výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) jednoduché tiskopisy - sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá znalosti z pravopisu žák:	vede správně dialog, umí naslouchat druhému, zdvořile vystupuje		- Vnímání autora mediálních sdělení
- používá při řeči přiměřená gesta a mimiku - zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - dokáže napsat - omluvenku, vzkaz, inzerát dopis, zprávu, referát výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) jednoduché tiskopisy - sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá znalosti z pravopisu žák: - četba - četba - vlastní tvorba - vlastní tvorba - vytvoří referát o knize - vyjádří své dojmy z četby - tvoří vlastní literární text - verše, prózu - seznamuje se s pojmy literární teorie -	- učí se rozpoznat manipulační komunikaci		ve společnosti - Práce v realizačním
úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - dokáže napsat - omluvenku, vzkaz, inzerát dopis, zprávu, referát výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) jednoduché tiskopisy - sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá znalosti z pravopisu žák:	- používá při řeči přiměřená gesta a mimiku		tymu
inzerát dopis, zprávu, referát výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) jednoduché tiskopisy - sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá znalosti z pravopisu žák:	úhledný, čitelný a přehledný písemný		
výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) jednoduché tiskopisy - sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá znalosti z pravopisu žák:	inzerát		
základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce - aktivně používá znalosti z pravopisu žák: - četba - vlastní tvorba - vytvoří referát o knize - vyjádří své dojmy z četby - tvoří vlastní literární text - verše, prózu - seznamuje se s pojmy literární teorie -	výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) jednoduché tiskopisy		
žák: Literární výchova - vytvoří referát o knize - vyjádří své dojmy z četby - tvoří vlastní literární text - verše, prózu - seznamuje se s pojmy literární teorie - Cětba - vlastní tvorba - vlastní tvorba - literární teorie - literární teorie - literární teorie - literární teorie - Poznávání lidí - Poznávání lidí - MV – Práce	základě vytvoří písemný projev a text		
- Literární výchova - vytvoří referát o knize - vyjádří své - dojmy z četby - tvoří vlastní literární text - verše, prózu - seznamuje se s pojmy literární teorie - - vlastní tvorba - literární teorie - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Poznávání lidí - MV – Práce	- aktivně používá znalosti z pravopisu		
- vytvoří referát o knize - vyjádří své - dojmy z četby - tvoří vlastní literární text - verše, prózu - seznamuje se s pojmy literární teorie - - literární teorie - Řěšení problémů a rozhodovací dovednosti - Poznávání lidí - MV – Práce			
dojmy z četby rozhodovací dovednosti - tvoří vlastní literární text - verše, prózu - seznamuje se s pojmy literární teorie - MV – Práce	·		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
- tvoří vlastní literární text - verše, prózu - Poznávání lidí - seznamuje se s pojmy literární teorie - MV – Práce	1	- literarni teorie	•
- seznamuje se s pojmy literární teorie - MV – Práce	1		
, , ,	-		
v realización tymu	komedie, tragédie, drama		v realizačním týmu

bajka, povídka, báje, pověst cestopis humor v literatuře	- Tvorba mediálního sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti - Vnímání autora mediálních sdělení - Stavba mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – Vztah člověka k prostředí - Ekosystémy Mkv – Lidské vztahy EGS – Jsme Evropané

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	-druhy slov	Aj – Charakteristika lidí
Tvarosloví	-podstatná jména	a zvířat
- tvoří spisovné tvary slov, správně česká	-přídavná jména	- Řadové číslovky,
slova třídí, skloňuje, stupňuje, časuje	-zájmena	měsíce v roce, přítomný
- nezaměňuje tvary	-číslovky	čas průběhový
	-slovesa	
- žák: - Obecné poučení o jazyce - informativně uvádí příklady - Jazykové příručky - samostatně pracuje s Pravidly - č.pravopisu, vyhledává informace ve - Slovníku spis.češtiny - Pravopis - ovládá pravopisné jevy lexikální i morfologické	-jazyk -jazykověda a její složky -Slovník spis. češtiny, PČP, Stručná mluvnice česká	Aj - používání slovníku I - využívání internetového slovníku
žák: Skladba pozná základní skladebné dvojice užívá spis. názvy a zkratky, rozlišuje vztahy mezi rozvíjejícími vět. členy	-stavba věty -zákl.a rozvíjející větné členy -věta jednoduchá, souvětí -tvoření vět	Aj – Popis lidí, přítomný čas průběhový - Minulý čas, zdraví, lékaři - Shodné termíny (podmět, přísudek,)

- rozezná větu od souvětí, rozpozná a		
užívá vhodné spojky v souvětí		
- ovládá graf souvětí s počtem vět a		
základní interpunkci v souvětí		
žák:	-sl.základ,předpona,přípona	Aj- stavba slova, slova
Stavba slova a pravopis	-sl.příbuzná	příbuzná
- žák rozpozná kořen slova, předpony,	-stavba slova	pribuzila
přípony, slova příbuzná a ovládá pravopis	-odvozování	
s tím související	-odvozovanii	
žák:	-hláskosloví	OSV- Pravidla slušného
		chování
Náš národní jazyk *	-spis.výslovnost	Chovani
- žák rozlišuje spisovné a nespisovné		
tvary slov		OSV Sahanasa ásí a
žák:	- vypravování	OSV-Sebepoznání a
Vypravování Vypravování		sebepojetí
- rozlišuje spisovný jazyk a obecnou		- Kreativita
češtinu		- Komunikace
- vyhledává v textu nespisovná slova a		- Řešení problémů a
zdůvodní jejich užití		rozhodovací dovednosti
- pozná řeč přímou a nepřímou		00/5 / / /!: //
žák:	- popis	OSV-Poznávání lidí
• Popis		- Mezilidské vztahy
- dokáže popsat předmět, osobu,		- Komunikace
pracovní postup		- Aj- popis osoby
žák:	- práce s informacemi,	OSV-Kreativita
Práce s informacemi	encyklopediemi, internetem	- Komunikace
- zdokonalí se v získávání informací ve		- Kooperace a
vyučovacím procesu		kompetice
		- Řešení problémů a
		rozhodovací dovednosti
		- Hodnoty, postoje,
		praktická etika
		MV-Kritické čtení a
		vnímání mediálních
		sdělení
		- Stavba mediálních
		sdělení
		- Vnímání autora
		mediálních sdělení
		- Fungování a vliv médií
		ve společnosti
žák:	- výpisky	OSV-Rozvoj schopností
Výpisky a výtah	- výtah	poznávání
- vybírá důležité informace, třídí je, shrne		- Kreativita
je, vyhledává klíčová slova, zformuluje		DT- umí najít a využít
hlavní myšlenku textu		informace z internetu

žák:	- epické příběhy	OSV-Rozvoj schopností
Literární výchova	- spolupráce s Mahenovou	poznávání
- rozliší pohádku, pověst, báji	knihovnou	- Sebepoznání a
- seznámí se s ukázkami z regionální,		sebepojetí
národní a světové literatury		- Poznávání lidí
- chápe funkci ilustrací v knize		- Mezilidské vztahy
- vybírá četbu podle vlastního zájmu,		- Komunikace
orientuje se v nabídce knih		- Hodnoty, postoje,
- Porozumí textu v tištěné podobě i na		praktická etika
internetu		MkV-Kulturní diference
		- Etnický původ
		MV-Kritické čtení a
		vnímání mediálních
		sdělení

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	- věta jednočlenná, dvojčlenná	Cizí jazyky-
• Skladba	- větný ekvivalent	terminologie, slovosled
- dovede rozlišit větu jednočlennou,	- základní a rozvíjející větné členy	Ch- tvorba chemického
dvojčlennou, větný ekvivalent		názvosloví
- rozpozná základní větné členy, jejich		
vyjádření různými slovními druhy		
- ovládá pravidla shody přísudku s		
podmětem		
- určuje větné členy rozvíjející		
žák:	- skloňování podstatných jmen	Cizí jazyky-
Tvarosloví	označujících části těla	terminologie,
- užívá spisovné tvary podstatných jmen	- přídavná jména	rozpoznávání slovních
označujících části těla	- zájmena	druhů
- rozlišuje druhy, skloňování a pravopis	- číslovky	
přídavných jmen, zájmen a číslovek	- slovesa	
- vyhledává obtížnější tvary sloves v	- neohebné slovní druhy	
jazykových příručkách, rozpozná slovesný		
rod činný a trpný		
- rozezná neohebné slovní druhy,		
stupňuje příslovce, správně píše		
příslovečné spřežky		
žák:	- psaní velkých písmen ve	Z- Česká republika, svět
Pravopis	jménech vlastních	D- historické události
- orientuje se v psaní velkých písmen ve		
jménech vlastních		
žák:	- slovo a jeho význam	Cizí jazyky- synonyma,
Význam slov	- synonyma	antonyma,
- chápe rozdíl mezi věcným a mluvnickým	- homonyma	
významem slova, rozezná slova	- antonyma	

jednoznačná a mnohoznačná, synonyma,	- odborné názvy	
homonyma, antonyma, odborné názvy	ouborne nazvy	
žák:	- obohacování slovní zásoby	Cizí jazyky- přejímání
Slovní zásoba a tvoření slov	- odvozování	Cizi jazyky- prejimam
- orientuje se v nejdůležitějších	- skládání a zkracování	
způsobech obohacování českého jazyka		
žák:	- vypravování	OSV-Kreativita
Vypravování		- Poznávání lidí
- rozlišuje spisovný jazyk a obecnou		- Komunikace
češtinu, dbá na dějovou posloupnost,		
využití vhodných jazykových prostředků		
- sestavuje osnovu vypravování		
žák:	- popis výrobků	OSV-Sebepoznání a
• Popis	- pracovních postupů	sebepojetí
- popíše pracovní postup, je schopen	- charakteristika	- Seberegulace a
vystihnout nejdůležitější rysy osobnosti,	- líčení	sebeorganizace
písemně i ústně popisuje nálady a pocity		- Kreativita
		- Poznávání lidí
žák:	- žádost	OSV-Kreativita
Žádost, pozvánka	- pozvánka	
- dokáže sestavit písemnou žádost a	·	
pozvánku		
žák:	- životopis známé osobnosti	OSV-Kreativita
Životopis známé osobnosti		- Poznávání lidí
- vyhledává informace o známé osobnosti		1 oznavam na
a zpracuje jednoduchý životopis		
žák:	- literární druhy	Hv – poslech složitější
Literární druhy	- interacting druing	skladby
•		Skiduby
- chápe rozdíly mezi epikou, lyrikou a		
dramatem	مرابع مارخ برمادخ	Live films and lavelles
žák:	- autorská pohádka	Hv- filmová hudba
Autorská pohádka		
- seznámí se s některými vybranými		
autory pohádek		
žák:	- báje	OSV-Kreativita
Báje, epos	- epos	- Poznávání lidí
- charakterizuje literární žánry na základě		- Mezilidské vztahy
četby		D – Starověké Řecko
žák:	- bajka	OSV-Poznávání lidí
Bajka, balada	- balada	- Mezilidské vztahy
- chápe, co je to alegorie, shrne obsah		- Komunikace
bajky vlastními slovy		
- charakterizuje baladu		
žák:	- spolupráce s Mahenovou	OSV-Psychohygiena
Spolupráce s Mahenovou	knihovnou	- Kreativita
knihovnou		- Komunikace
	l .	

- vybírá si četbu dle vlastního zájmu,	- Řešení problémů a
orientuje se v knihovně	rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	- obecné výklady o českém jazyce	EGS-Evropa a svět nás
Jazyková výchova - obecné		zajímá
výklady o českém jazyce		MkV-Etnický původ
- má přehled o slovanských jazycích a		
hlavních evropských jazykových		
skupinách		
- seznámí se s pojmy spisovný jazyk,		
národní jazyk, nářečí, obecná čeština,		
jazyková kultura		
žák:	- věta jednočlenná	Cizí jazyky- názvosloví
Skladba - věta jednočlenná,	- věta dvojčlenná	
dvojčlenná, větný ekvivalent	- větný ekvivalent	
- zopakuje si učivo ze 7. ročníku		
- uvede charakteristické znaky, rozezná		
věty dvojčlenné, jednočlenné a větný		
ekvivalent		
žák:	- základní větné členy	Cizí jazyky- názvosloví
Skladba - základní větné členy		
- upevní si učivo ze 7. ročníku		
- je schopen vytvořit věty s přísudkem		
slovesným, jmenným se sponou,		
jmenným beze spony i přísudkem		
vyjádřeným citoslovcem		
- dokáže rozlišit podmět vyjádřený,		
nevyjádřený, všeobecný.		
žák:	- rozvíjející větné členy	Cizí jazyky- názvosloví
Skladba - rozvíjející větné členy		
- rozpozná holé, rozvité i		
několikanásobné větné členy, rozliší		
některé druhy přísloveč. určení a		
přívlastku, vyhledá ve větě předmět a		
určí jeho pád		
žák:	- několikanásobné větné členy	Cizí jazyky- názvosloví
Skladba - několikanásobné větné		
členy		
- chápe pojem několikanásobného		
větného členu		
- dokáže vyjmenovat významové poměry		
mezi jednotlivými členy		
- uvede nejčastější spojovací výrazy		

1. 1. 1.1. VI 10 / 1 / V: /	1	
- v textu vyhledá několikanásobné větné		
členy, určí poměr mezi nimi		
- správně doplní interpunkci		
žák:	- větné členy v přístavkovém	Cizí jazyky- názvosloví
Skladba - větné členy v	vztahu	
přístavkovém vztahu		
- vymezí pojem přístavek, uvede příklad,		
napíše správnou interpunkci		
- vyhledává v textu přístavky		
- vymyslí a doplní do vět vhodné		
přístavky		
žák:	- grafické znázornění stavby věty	M- geometrie-
Skladba - grafické znázornění	jednoduché a souvětí	prostorová orientace
stavby věty jednoduché a souvětí		
- orientuje se v grafickém znázornění		
stavby věty jednoduché		
- rozliší větu jednoduchou a souvětí		
- graficky znázorní stavbu souvětí		
žák:	- souvětí podřadné	Cizí igzulov pázvosloví
	- souveti pouraurie	Cizí jazyky- názvosloví
Skladba - souvětí podřadné Nacional souvětí podřadné Skladba - souvětí podřadba - so		
- vysvětlí pojem souvětí podřadné		
- dokáže rozlišit věty hlavní a vedlejší		
- správně doplní interpunkci		
žák:	- druhy vět vedlejších	Cizí jazyky- názvosloví
Skladba - druhy vět vedlejších		
- pozná VV, rozliší některé druhy VV		
žák:	- souvětí souřadné	Cizí jazyky- názvosloví
Skladba - souvětí souřadné		
- vymezí pojem souvětí souřadné a		
podřadné		
- určí významové poměry mezi HV a		
uvede nejčastější spojovací výrazy		
- v běžných typech souvětí doplní		
správně interpunkci		
žák:	- slovní zásoba a tvoření slov	Cizí jazyky- využívání
Nauka o slovní zásobě - slovní		slovníku
zásoba a tvoření slov		DT- využívání informací
- vysvětlí, jak se do češtiny dostávají nová		z internetu
slova		
- orientuje se ve slovníku		
- dokáže vytvořit pomocí předpon a		
přípon příbuzná slova		
žák:	- slova přejatá	EGS-Objevujeme
Nauka o slovní zásobě - slova	Siova picjata	Evropu a svět
přejatá		- Evropa a svět nás
		zajímá
		- Jsme Evropané

	T	T = = :
- v textu vyhledá přejatá slova, u častěji		OSV-Komunikace
používaných dokáže vysvětlit jejich		MkV-Kulturní diference
význam a nahradit je českými synonymy		
- seznámí se s pojmem mezinárodní slova		
- umí správně napsat nejběžnější přejatá		
slova		
žák:	- skloňování obecných a vlastních	EGS-Evropa a svět nás
Tvarosloví - skloňování obecných	přejatých jmen	zajímá
a vlastních přejatých jmen	prejucyen jinen	- Objevujeme Evropu a
- procvičí si a upevní učivo z předchozích		svět
ročníků		Svet
- umí správně skloňovat obecná i vlastní		
přejatá jména		
- uvede příklady slov, která se neskloňují		
žák:	- slovesa a slovesný vid	
Tvarosloví - slovesa a slovesný vid		
- rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá		
- dokáže vytvořit vidové dvojice		
žák:	- pravopis koncovek jmen a sloves	
Tvarosloví - pravopis koncovek		
jmen a sloves		
- zopakuje si a upevní si pravopis		
koncovek jmen a sloves a dalších		
pravopisných jevů		
- dokáže pravopis zdůvodnit		
žák:	- jazykový rozbor	OSV-Kreativita
Tvarosloví - jazykový rozbor	,	- Řešení problémů a
- dokáže určit slovní druhy, mluvnické		rozhodovací dovednosti
kategorie slov, větné členy		. SETIOGOVACI AGVEGITOSTI
- umí rozlišit souvětí souřadné a		
podřadné, určí druhy vedlejších vět a		
poměry mezi větami		
- dokáže nahradit slova příslušnými		
synonymy		
žák:	- charakteristika literárních postav	OSV-Rozvoj schopností
Sloh - charakteristika literárních		poznávání
postav		- Poznávání lidí
- dokáže vytvořit charakteristiku		- Hodnoty, postoje,
literárních postav i skutečných osob,		praktická etika
charakteristiku vnitřní i vnější, přímou i		
nepřímou		
žák:	- výklad	OSV-Komunikace
Sloh - výklad		- Řešení problémů a
- umí sestavit poučení o určitém		rozhodovací dovednosti
problému nebo jevu		MV-Kritické čtení a
- užívá odborné názvy české i		vnímání mediálních
mezinárodní		sdělení
mezinarouni		JUCICIII

žák:	- úvaha	OSV-Rozvoj schopností
Sloh - úvaha	avana	poznávání
- dokáže formulovat ústně i písemně své		- Kreativita
názory na různé skutečnosti		- Komunikace
- umí srovnat úvahu s výkladem		- Hodnoty, postoje,
- užívá vhodné jazykové prostředky		praktická etika
- uziva vilodile jazykove prostredky		
		MkV-Lidské vztahy
		EGS Evropa a svět nás
		zajímá
		EV-Lidské aktivity a
		problémy životního
		prostředí
		MV-Vnímání autora
		mediálních sdělení
žák:	- zpráva	OSV- kreativita
Krátké slohové útvary	- oznámení	DT- tvorba na PC
- rozliší zprávu a oznámení	- přihláška	
- dokáže vyplnit jednoduchou přihlášku	- žádost	
- sestaví žádost		
žák:	- obecná charakteristika literatury	HV- lidová píseň
Literatura - obecná charakteristika		
literatury		
- rozeznají věcnou a uměleckou literaturu		
- seznámí se s pojmy ústní slovesnost a		
lit. národní		
žák:	- literární druhy a žánry, výrazové	HV- hudební žánry
Literatura - literární druhy a žánry,	formy	
výrazové formy		
- rozliší lyrický, epický, lyrickoepický text,		
drama, rozliší prózu a poezii		
žák:	- divadlo, film	MV-Kritické čtení a
Literatura - divadlo	·	vnímání mediálních
- seznámí se s nejdůležitějšími		sdělení
divadelními žánry a pojmy, filmová		-Fungování a vliv médií
adaptace literárního díla		ve společnosti
		Interpretace vztahu
		mediálních sdělení a
		reality
žák:	- vývoj české literatury	EGS-Jsme Evropané
Literatura - vývoj české literatury	1,10,000.00.00.00.	OSV-Hodnoty, postoje,
- seznámí se s významnými díly a autory		praktická etika
nejstarší české literatury od středověku		p. anciona ceina
po baroko		
- vymezuje období národního obrození v		
českých zemích		
- má přehled o základních dílech 19.		
· ·		
století		

- orientuje se ve vývoji české literatury do začátku 2. sv. války		
žák: Literatura - spolupráce s MK - vybírá si četbu dle vlastního zájmu, orientuje se v knihovně - recituje básně s využitím znalostí o intonaci, pauzách, práce s hlasem - je schopen reprodukovat přečtený text a vytvořit si na něj vlastní názor - je schopen v dalších příručkách a na internetu vyhledat informovat o autorech, dílech, kulturních akcích	- spolupráce s MK	MV-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV-Psychohygiena - Kreativita - Komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák: • Jazyk a jeho útvary, slovanské jazyky - žák vyjmenuje slovanské jazyky východní, západní a jižní - popíše, kdy a jak vznikl český jazyk a jak se vyvíjel - rozliší jazyk spisovný a nespisovný, pozná podle znaků obecnou češtinu a některá nářečí	- jazyky slovanské - vývoj českého jazyka - jazyk a jeho útvary	Z - Evropa
žák:	- hlásky - samohlásky - spodoba znělosti	Cizí jazyky
žák: Skladba zopakuje si a upevní učivo o větných členech základních i rozvíjejících, každý větný člen charakterizuje objasní pravidlo shody přísudku s podmětem, doplní správné koncovky upevní si učivo o větách jednočlenných a dvojčlenných a větných ekvivalentech rozliší větu jednoduchou a souvětí, určí počet vět v souvětí, doplní čárky opraví chybný pořádek slov ve větě	- věta jednoduchá a souvětí - věty jednočlenné a dvojčlenné - shoda podmětu s přísudkem - druhy souvětí - druhy vedlejších vět	Cizí jazyky
žák: Nauka o slově rozezná způsoby tvoření slov orientuje se v souvisejícím pravopise rozliší významy slov	- tvoření slov - pravopis - význam slova	Cizí jazyky

žák:	- slovní druhy	Cizí jazyky
Tvarosloví	- podstatná jména konkrétní,	J- 1-1
- zopakuje si a upevní vědomosti z	abstraktní, pomnožná, hromadná,	
předchozích ročníků	látková	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné	- přídavná jména - stupňování,	
tvary slov	druhy	
- správně skloňuje jména přejatá, v	- druhy zájmen, číslovek a	
případě nejasností spolupracuje s	příslovcí	
jazykovými příručkami	- příslovečné spřežky	
, , , , , ,	- mluv. význam jmen a sloves	
žák:	- česká literatura od začátku 2.	OSV-Rozvoj schopností
Česká literatura	světové války do současnosti	poznávání
- uvede nejvýznamnější české autory 2.	,	- Poznávání lidí
poloviny 20. století		- Mezilidské vztahy
- přečte si ukázky z děl a pracuje s		- Hodnoty, postoje,
textem, vysvětlí hlavní myšlenky,		praktická etika
charakterizuje postavy		
- uvede, kteří čeští autoři dosáhli		
mezinárodního věhlasu a kdo je		
nositelem Nobelovy ceny za literaturu		
- vyjmenuje nejznámější čes. divadla a		
osobnosti s nimi spojené		
žák:	- světová literatura v období	OSV-Kreativita
Světová literatura	starověku	- Poznávání lidí
- uvede nejvýznamnější světové autory,	- středověká literatura	- Mezilidské vztahy
vyjmenuje jejich nejdůležitější díla	- literatura v období renesance	- Hodnoty, postoje,
- přečte si ukázky z některých děl, pracuje	- literatura v 17. a 18. století	praktická etika
s textem	- literatura v období romantismu	
- formuluje vlasní názory na četbu	a realismu	
- dokáže reprodukovat přečtený text,	- literární moderna	
vlastními slovy interpretuje smysl díla	- literatura 20. století	
žák:	- funkční styly	OSV-Kreativita
Souhrnné poučení o slohu		- Komunikace
- rozliší formu mluvenou a psanou,		MV-Interpretace vztahu
slohotvorné činitele, funkci projevu		mediálních sdělení a
		reality
žák:	- vypravování	OSV-Rozvoj schopností
Slohové postupy	- popis, charakteristika	poznávání
- umí napsat vypravování s použitím	- úvaha	- Sebepoznání a
přímé řeči	- některé publicistické útvary	sebepojetí
- dokáže popsat předměty, osoby,		- Psychohygiena
situace, postupy		- Kreativita
- napíše úvahu o aktuálních problémech		- Poznávání lidí
současného světa		- Mezilidské vztahy
- orientuje se v textech médií		- Komunikace
		- Řešení problémů a
		rozhodovací dovednosti

MV-Kritické čtení a
vnímání mediálních
sdělení
- Interpretace vztahu
mediálních sdělení a
reality
- Stavba mediálních
sdělení
- Fungování a vliv médií
ve společnosti

5.2 Angličtina

5.2.1 Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník							
1	2	3	3	3	3	3	3	3

Anglický jazyk se nově zavádí na naší ZŠ od školního roku 2006/7 už pro žáky 1. tříd v rámci projektu Výuka angličtiny na vybraných školách ve městě Brně.

Výuka v 1.- 2. ročníku bude vedena podle zahraničních učebnic, které byly speciálně vyvinuty pro potřeby žáků na 1. stupni. Důraz je kladen na posilnění vizuální a poslechové stránky, což vede u dětí k většímu zájmu o předmět, motivuje je a vytváří pozitivní vztah k jazyku. Děti si zvyknou reagovat na cizí jazyk, což jim může zjednodušit jeho chápání a užití v pozdějších ročnících. V dalších ročnících budou děti používat navazující studijní materiály, děti s rozšířenou výukou budou zapojovány do projektů zaměřených na rozvoj jazykových a čtenářských dovedností. Tyto děti budou pracovat s autentickými texty, a to je povede k rozšíření slovní zásoby a lepšímu porozumění.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu anglický jazyk je zaměřeno na:

- zvládnutí základních jazykových dovedností zaměřených na dorozumívání v ústní i písemné podobě
- nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny, v kombinaci se zvukovými nahrávkami napodobují žáci správnou výslovnost rodilých mluvčích, v 1. a 2. ročníku budou hojně využívány říkánky, písně, nacvičování dialogů, role play...
- osvojení a rozvíjení čtenářských dovedností
- využívání různých zdrojů informací např. slovníků, obrazových slovníků a dalších jazykových pomůcek
- získávání zájmu o studium cizího jazyka vytvářením pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- pochopení významu studia cizího jazyka

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

- OSV mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhu, mezilidské vztahy, kooperace v týmu
- MKV lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita, etnický původ
- MDV tvorba mediálního sdělení, reklama (anglické nápisy na výrobcích, slogany...), média v každodenním životě, práce v realizačním týmu
- EGS Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět poznávání života v anglicky mluvících zemích
- VDO občanská společnost a škola, formy participace (systém vlády ve Velké Británii...)
- EV základní podmínky života, ekosystémy, problémy životního prostředí

Formy realizace

Vyučovací hodina – výklad, poslechy, četba, nácviky konverzačních situací, reprodukce textu – písemní i ústní, samostatná práce – práce se slovníkem, vyhledávání informací na internetu, práce s multimediálními programy - např. Mach a Šebestová, práce ve dvojicích, ve skupinách, hry, soutěže, dramatizace, zpěv, role play...

Výjezdy do zahraničí (Londýn, Hastings, Brighton...)

Příležitostné akce a projekty: Hláskovací soutěž, Halloween – soutěže, English Superstar – pěvecká soutěž v aj

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci kriticky hodnotí výsledky svého učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- žáci umí vyhledat vhodné informace
- žáci samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu, naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- žáci jsou schopni sebekontroly
- žáci se zapojují do diskuze a vhodně obhajují své názory

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- žáci dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení

- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Kompetence digitální

- žáci:

umí při učení využívat výukové digitální programy a mobilní aplikace umí vyhledávat, třídit a vhodně využívat informace na internetu pomocí digitálních prostředků žáci umí efektivně a eticky komunikovat v anglickém jazyce

Postup:

- vytváření výukových aktivit pomocí digitálních prostředků
- umožnění volného přístupu k internetovým informačním zdrojům
- seznamování žáků s digitálními technologiemi a poučení o bezpečnosti a o možných rizicích

5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Pozdravy, hlavní postavy - žák: - pozdraví, rozloučí se, představí se, - osloví osobu - vyjádří souhlas a nesouhlas - vyjmenuje hlavní postavy	- hello, good-bye - yes,no - hlavní postavy, family	MkV-Lidské vztahy Pr – Rozmanitosti přírody
- Číslovky a školní potřeby - žák: - počítá do deseti - udá svůj věk - pojmenuje školní pomůcky	- číslovky 0-10 - školní potřeby	M – počítání do 20
- Hračky a barvy - žák: - pojmenuje hračky - určuje barvy	- hračky - barvy	Vv-malba
Oblečení žák: pojmenuje, co má na sobě	- oblečení, opakování barev	
- Narozeniny - žák: - řekne, kolik je mu let a na totéž se zeptá spolužáka - pojmenuje předměty související s oslavou narozenin	předměty související s oslavou narozenin	
- Péče o naše tělo - žák: - pojmenuje věci, které používá k osobní hygieně	- předměty osobní hygieny - přídavná jména studený a teplý	Pr-Rozmanitost přírody
Zvířata	- názvy zvířat	

žák:	- sloveso umět	
- pojmenuje zvířata		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Názvy zvířat	- názvy zvířat	
žák:	- slovesa související s chováním zvířat	
- pojmenuje zvířata	,	
- pojmenuje, co zvířata umí		
- začíná přepisovat jednoduchá		
anglická slova		
• Škola	- školní pomůcky	M-Počítání do
žák:	- zájmena moje, tvoje	100
- pojmenuje školní potřeby a věci ve		
třídě		
- používá spojení barva + podst. jméno		
ve správném pořadí		
- poslouchá a rozumí příběhu		
- umí reagovat na jednoduchou otázku		
Jídlo a nápoje	- názvy jídel a nápojů	
žák:	- vazba mám rád/ nemám rád	
- pojmenuje jídla a nápoje		
- osvojí si frázi – Mám rád/ nemám rád		
v kladné větě i otázce		
Části těla	- části těla	
žák:	- slovesa smyslového vnímání	
- popíše části obličeje		
Můj dům	- části domu	
žák:	- otázky typu ls it a? a ls it in the?	
- popíše části domu	- příslovce místa (nahoře, dole, vlevo,	
- ptá se a odpovídá pomocí otázek	vpravo)	
• Léto	- fráze – Co máš na sobě?	
žák:	- oblečení	
- pojmenuje letní oblečení	- povětrnostní podmínky	
- pojmenuje různé typy počasí		
Aktivity ve volném čase	- slovesa vyjadřující aktivity	
žák:	odehrávající se ve volném čase	
- poznává aktivity ve volném čase		
- reaguje na základní pokyny		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Pozdravy a osobní údaje - žák: - pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví	- pozdravy, osobní údaje	MkV- Lidské vztahy
osobu		
- zeptá se a odpoví na věk		
• Ve škole	- číslovky do 20	M-Počítání do 100
žák:	- školní pomůcky	
- pojmenuje školní pomůcky a barvy	- barvy	
- seznámí se s anglicky mluvícími zeměmi		
- zkouší psát jednoduchý anglický dopis		
kamarádovi		
- Hrajeme si - žák:	- předměty – hračky	
	- jednoduchý popis hračky	
- pojmenuje hračky - jednoduše popíše hračku	- pokyny (stoupni si, sedni si	
- rozumí jednoduchým pokynům	)	
Nakupování	- jídlo	
žák:	- nakupovací fráze	
- umí nakoupit zboží	- fráze mít rád/ nemít rád	
- ptá se na oblíbené jídlo	Traze mierady nemierad	
- reaguje na otázky a krátce na ně		
odpovídá		
- porozumí krátkým poslechovým textům		
Volný čas	- slova venkovní aktivity	
žák:	- sloveso mít / l´ve got	
- pozná barvy, čísla a hračky	- Let's go. Let's play	
- používá slovesný tvar mám		
- jednoduše popíše, co dělají lidé ve		
volném čase		
Místnosti a nábytek	- nábytek, místnosti	
žák:	- předložky u, nad, pod	
- pojmenuje místnosti a základní nábytek		
- začíná aktivně používat předložky		
- popíše obrázek pokoje		
- zpracuje první projekt – popíše svůj		
pokoj		
Osoby a zvířata	- popis osob (vzhled)	
žák:	- přídavná jména (dlouhý,	
- popíše osobu	krátký)	
- při popisu využívá slovesa mít a být	- slovesa mít a být	
- čte krátké příběhy a rozumí jim		
Na hřišti	- slovní zásoba – oblečení	MkV-Multikulturalita

žák:	- otázky a odpovědi (velikost,	
- popíše svého spolužáka	míry)	
- umí reagovat na frázi whose this	- fráze whose this	
• Lidské tělo	- části těla	
žák:	- péče o zdraví	
- pojmenuje části lidského těla	- sloveso umět	
- rozumí pokynům (vyskoč)		
- sestaví zdravý jídelníček		
- používá ve větách sloveso umět		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Hláskování	- hlásky, abeceda	MkV-Lidské vztahy
žák:		
- žák umí vyhláskovat jednoduchá slova,		
hláskované slovo umí		
zapsat		
• Rodina	- členové rodiny	
žák:	- rodokmen	
- pojmenuje všechny členy rodiny	- číslovky 20 - 100	
- umí sestavit rodokmen své rodiny	- zájmena jeho, její	
- aktivně používá číslovky		
Nakupování	- ovoce a zelenina	
žák:	- sloveso like v otázce a	
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	záporu	
- aktivně používá sloveso like ve všech	- hodiny - základní nácvik	
osobách		
• Zvířata v ZOO	- zvířata v ZOO	
žák:	- předložky - mezi, vedle,	
- pojmenuje zvířata v ZOO	naproti	
- používá předložkové vazby	- stupňování přídavných	
- zná základy stupňování přídavných jmen	jmen	
- vytváří věty s použitím fráze there is/ are v	- fráze there is/ are	
kladnch i záporných		
větách		
Svět v pohybu	- slovesa pohybu (chodit,	
žák:	jezdit)	
- používá slovese pohybu	- slovní zásoba město a	
- používá fráze určené k orientaci na mapě	místa ve městě	
- umí si koupit lístek v autobusu (aktivní	- orientace na plánu města	
nácvik rozhovoru		
Sportovní činnosti	- názvy sportů	Př-Rozmanitost
žák:	- dny v týdnu	přírody
- umí popsat své mimoškolní aktivity	- druhy televizních pořadů	
- pojmenuje dny v týdnu		

- používá sloveso like ve vazbě s ostatními slovesy		
- Zaměstnání - žák: - pojmenuje základní profese - umí povídat o svém režimu dne - naučí se základní slovní zásobu z okruhu vesmír	- jednotlivé profese - slovní zásoba - vesmír	
- Počasí - žák: - popíše a zeptá se na počasí - seznámí se se základy průběhového času	- počasí - popis počasí - průběhový čas	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Pozdravy žák: -pozdraví a představí se -pojmenuje předměty kolem sebe -rozumí instrukcím běžným ve výuce -zeptá se na význam slov	- pozdravy - druhy pozdravů - osobní zájmena "já", "ono" - ukazovací zájmeno "toto" - neurčitý a určitý člen - tázací zájmena - pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen - předměty ve třídě - Reálie - pozdravy v anglicky mluvících zemích	MkV-Lidské vztahy
Osobní údaje žák: -zeptá se na osobní údaje -zodpoví dotazy na osobní údaje -odpoví na otázku "Odkud je?" -sestaví jednoduchý text o sobě - upevní si znalost slovesa být - zeptá se a sestaví zápornou větu - rozumí zkráceným tvarům - pojmenuje dny v týdnu	- vlastní jména osob a zemí - rodina, osobní údaje, věk - oblíbené věci - sloveso "být" - přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád podstatných jmen - Reálie - psané písmo - angličtina ve světě	EGS-Objevujeme Evropu a svět VI-Lidé kolem nás
- Můj svět - žák: - rozliší a uvede rozdíly v popisu - jednoduchého obrázku - použije správně přídavná jména ve větě - popíše školní rozvrh hodin	- sloveso "mít" - domácí zvířata (mazlíčci) - škola Reálie - školy v anglicky mluvících zemích	

- Denní režim, přítomný čas prostý - žák: - rozumí a užívá údaje o čase – - hodiny a dny - zeptá se a odpoví na otázku týkající se činností ve volném čase - popíše svůj denní režim - uvede další osobní údaje	- uvedení času - předložka on + den, at+ čas - přítomný čas prostý - čas, časové údaje Reálie - sport v anglicky mluvících zemích	
- Dům a město - žák: - popíše obrázek pokoje/ domu - zeptá se na umístění předmětů - popíše polohu vybraných míst a budov ve městě - zeptá se a odpoví na dotazy o schopnostech	- místnosti a nábytek v domě - vazba "there is" a "there are" - předložky místa - označení objektů v mapě - místa a budovy ve městě - sloveso can Reálie - bydlení ve Velké Británii	VI-Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
• Lidé	- opakování slovesa have got a be	MkV-Kulturní
žák:	pro popis osoby	diference
-umí popsat fyzický vzhled lidí a co mají	- přítomný čas průběhový	Vv-Lidská
na sobě	- nakupovací fráze	postava
-umí říct co lidé právě dělají	- přídavná jména popisující vzhled	Čj-Skladba
-vede jednoduchý rozhovor v obchodě	- oblečení	
- umí se zeptat na cenu	Reálie	
	- lidé žijící ve Velké Británii	
Osobní informace	- rodina a přátelé	
žák:	- osobní údaje	
-pozdraví a představí sebe a svoji rodinu	- fyzický popis	
-zeptá se a odpoví na osobní údaje	- barvy	
-popíše osoby a předměty	- šaty	
	- sporty	
	- čísla	
	- předměty ve třídě	
Řadové číslovky, měsíce v roce,	- rodina	Čj-Tvarosloví
přítomný čas prostý	- činnosti	
žák:	- měsíce v roce	
-zeptá se na aktuální dění	- zvyky a koníčky	
-poznamená si datum	- přítomný čas prostý	
-popíše průběh roku po jednotlivých	- řadové číslovky	
měsících	- datum	
-pojmenuje důležité události v roce	- frekvenční příslovce	

-prezentuje svoje znalosti v projektu "Můj život"	- slovní zásoba práce v domácnosti	
- Charakteristika lidí a zvířat žák: - popíše zvolené zvíře a jeho způsob života (Where does it live? - What does it eat?) - vyjmenuje běžné i exotické domácí mazlíčky - rozumí slyšenému textu a reprodukuje ho v jednouchých větách - vede rozhovor o zvířatech - prezentuje svoje znalosti v projektu "Moje oblíbené zvíře"	- přítomný čas průběhový - osobní zájmena v předmětu - ukazovací zájmena - divoká zvířata, mazlíčci - rozlišování přítomného času prostého a průběhového	Čj-Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Minulý čas, - žák: - žák klade otázky typu "Kde jsi byl?" - tvoří minulý čas pomocí koncovky –ed a nepravidelných sloves - při tvoření minulého času používá tvary nejběžnějších nepravidelných sloves - vytvoří otázku v minulém čase prostém a zápor pomocí tvarů did a didn't - vypráví příběh podle obrázků - rozumí obsahu čteného textu – příběhu v minulém čase	- minulý čas slovesa "být" - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - kladná věta a otázka v minulém čase - výslovnost koncovek sloves v minulém čase Reálie - dovolená ve Velké Británii	Čj-Skladba
Jídlo žák: - pojmenuje běžné jídlo, ovoce a zeleninu -objedná si jídlo v restauraci -napíše seznam nákupu -řekne, které jídla a nápoje má rád/nerad -vyhledá specifické informace v delším čteném textu -udělá průzkum mezi spolužáky o jejich zvyklostech v jídle a pití	- vyjádření množství potravin - členy - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - použití some, any - otázky How much? How many? - množství a little/ a few Reálie	

	- stravovací návyky ve	
	Velké Británii	
Stupňování, Britské ostrovy	- porovnání stejných	EGS-Objevujeme
žák:	věcí/kvalit	Evropu a svět
-porozumí zeměpisnému popisu Velké Británie	- 2. stupeň přídavných	
-porovná místa, věci a osoby, popíše rozdíly	jmen	
- používá popisná přídavná jména	- 3.stupeň přídavných	
-pojmenuje nejznámější země světa	jmen	
	- popisná přídavná jména	
	- jazykolamy	
	- popis britských ostrovů	
	- rekordy	
	- země a kontinenty	
	Reálie	
	- The USA	
Příslovce, zábava	- sloveso "muset/mít	
žák:	povinnost	
-rozumí obsahu delšího čteného textu na téma	- příslovce s koncovkou	
zábava nebo denní režim	"ly"	
-zeptá se kamaráda na činnosti ve volném čase	- zábava a aktivity volného	
-popíše činnosti, které dělá pravidelně ve	času	
volném čase	- zvyklosti	
-porozumí hlavní myšlence a vyhledá specifické	D. Alt.	
informace v delším textu popisující událost v	Reálie	
minulosti	- zábava ve Velké Británii	
-domluví si schůzku s kamarádem		
- při překladu různých textů se učí pracovat se		
slovníkem		
- tvoří příslovce z přídavných jmen		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Přítomné časy žák: - rozumí čtenému a slyšenému - jednoduchému texu - po přečtení textu umí odpovědět na	- přítomný čas prostý a průběhový - každodenní výrazy	MV-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
otázky		
- Můj život - žák: -popíše nejdůležitější události svého - života - popíše svou rodinu, členy rodiny, - vypráví o své rodině -používá minulý čas běžně ve větách	- minulý čas prostý s - použitím "před" "-ing" forma pro "mít rád" - rodina, příbuzenské vztahy, - etapy v životě člověka - pozvání k aktivitě	OSV-Mezilidské vztahy

- umí převyprávět příběh v čase minulém - zeptá se na minulé události a činnosti - hovoří o oblíbených a neoblíbených činnostech	Reálie - bydlení ve Velké Británii	
- Budoucnost - žák: - seznámí se s tvořením budoucího - času, včetně tvoření otázky - a záporu - nabídne a navrhne službu - rozumí krátkému příběhu v budoucím - čase - reaguje adekvátně na aktuální situaci - z každodenního života - odpoví na dotazy o své budoucnosti - popíše představy o své budoucnosti - Minulý čas průběhový, dům	- slovní zásoba z oblasti vesmíru - budoucí čas v souvislosti s nabídkou a rozhodnutím - nabídky, návrhy a rozhodnutí - každodenní výrazy - doprava - vlastní budoucnost	EGS-Objevujeme Evropu
Minuly cas prubenovy, dum žák: -popíše průběh minulého děje -udává přesné časové údaje při vyprávění -vede rozhovor s kamarádem o svých aktuálních problémech a citových vztazích -rozumí obsahu delšího textu popisující minulou událost v detailech - rozumí krátkému příběhu s detektivní zápletkou - vyhledává v textu základní údaje o Velké Británii, dozvídá se další informace o této zemi	- zivelne katastrofy - minulý čas průběhový - předložky ve spojení s časovým údajem a s dobou - slovní spojení - rozhovor, interview - domy a jejich části - věci v domě - časové údaje Reálie - historie Velké Británie	a svět
- Londýn a jeho pamětihodnosti žák: - porozumí popisu Londýna ve čteném a slyšeném textu - povypráví o hlavním městě Velké Británie - popíše, jak se dostat na určené místo - používá jednotlivé předložky, týkající se orientace na ulici a ve městě - popíše, kde se místa, budovy a věci nachází - rozumí slyšenému textu	- Londýn a jeho pamětihodnosti - určitý a neurčitý člen - přítomný čas prostý k vyjádření budoucnosti - zájmena složená s "nějaký", "nijaký", "jakýkoliv" - popis směru cesty - lokalizace místa nebo objektu - místa a budovy ve městě Reálie - New York	EGS-Objevujeme Evropu a svět

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Předpřítomný čas žák: - tvoří věty v předpřítomném čase s použitím výrazů " ever, never"	- předpřítomný čas s "někdy" a "nikdy - použití "just" + pžedpřítomný čas Reálie - Admiral Horatio Nelson	EV- problémy životního prostředí
- Modální slovesa, pravidla žák: - vyjmenuje školní pravidla, co se smí a nesmí ve škole dělat - rozumí sdělení dopravních značek a informativních cedulí - rozumí rozhovoru několika osob na téma osobních starostí - dá kamarádovi přímou nebo nepřímou radu - zdůvodní své stanovisko či názor v rozhovoru s jednou či více osobami - porozumí hlavní dějové linii delšího čteného příběhu - porozumí hlavní dějové zápletce a rozuzlení slyšeného příběhu	- slovesa muset, mít, moci a měl bych - frázová slovesa - osobní rada - pravidla - detektivní příběh - dopravní značky, informativní cedule a nápisy - slovní zásoba vyjadřující problém a diskomfort lidí Reálie - značky	MDV- anglické nápisy, slogany
Současnost a minulost žák: -vypráví příběh v minulosti za použití obou časů minulých - rozumí složitějším článkům s historickým námětem -vyzkouší si a koupí si v obchodě oblečení -popíše podrobně svůj šatník -mluví o různých materiálech	- minulý prostý čas v kombinaci s minulým časem průběhovým - vazba "used to" - použití slov " too" a " enough" - slovní zásoba meteriály - pokročilejší slovní zásoba k tématu oblečení	VDO-Občan, občanská společnost a stát
- Sláva a štěstěna žák: - umí používat základní PC - terminologii - umí modifikovat slova (danger - dangerous)	- opakování předpřítomného času - rozdíl v použití minulého prostého času a předpřítomného času - použití "for" a "since" - základní znalost frázových sloves - tvoření slov Reálie - trávení volného času mladých lidí	

5.3 Další cizí jazyk – němčina

5.3.1 Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník								
0	0	0	0	0	0	2	2	2

Němčina se vyučuje jako druhý cizí jazyk od 7. do 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně. Žáci si mohli zvolit němčinu, nebo ruštinu.

Výuka probíhá podle učebnice a pracovního sešitu Deutsch mit Max, nakladatelství Fraus.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu německý jazyk je zaměřeno na:

- zvládnutí základních jazykových dovedností zaměřených na dorozumívání v ústní i písemné podobě
- nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby němčiny
- žáci napodobují se zvukovými nahrávkami správnou výslovnost rodilých mluvčích osvojení a rozvíjení čtenářských dovedností
- využívání různých zdrojů informací např. slovníků, obrazových slovníků, internetu a dalších jazykových pomůcek
- získávání zájmu o studium cizího jazyka vytvářením pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- pochopení významu studia cizího jazyka

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

- OSV mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhu, mezilidské vztahy, kooperace v týmu
- MKV lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita, etnický původ
- MDV tvorba mediálního sdělení, reklama (německé nápisy na výrobcích, slogany...), média v každodenním životě, práce v realizačním týmu
- EGS Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět poznávání života v německy mluvících zemích
- VDO občanská společnost a škola, formy participace
- EV základní podmínky života, ekosystémy, problémy životního prostředí

Formy realizace

Vyučovací hodina – výklad, poslechy, četba, nácviky konverzačních situací, reprodukce textu – písemný i ústní

samostatná práce – práce se slovníkem, vyhledávání informací na internetu, práce s multimediálními programy

práce ve dvojicích, ve skupinách, hry, soutěže, dramatizace, zpěv,

Výjezdy do zahraničí (Vídeň)

Příležitostné akce a projekty:

Familie, Projekt ich, Mein Hobby, Mein Ferienplan, Mein Traumzimmer a další

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci kriticky hodnotí výsledky svého učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- žáci umí vyhledat vhodné informace
- žáci samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu, naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- žáci jsou schopni sebekontroly
- žáci se zapojují do diskuze a vhodně obhajují své názory

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- žáci dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení

zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Kompetence digitální

- žáci:

umí při učení využívat výukové digitální programy a mobilní aplikace umí vyhledávat, třídit a vhodně využívat informace na internetu pomocí digitálních prostředků žáci umí efektivně a eticky komunikovat v německém jazyce Postup:

- vytváření výukových aktivit pomocí digitálních prostředků
- umožnění volného přístupu k internetovým informačním zdrojům
- seznamování žáků s digitálními technologiemi a poučení o bezpečnosti a o možných rizicích

5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
• Das ABC, Hallo, Guten	- abeceda	EGS – cizí jazyk jako prostředek
Tag	- pozdravy	komunikace a porozumění mezi
žák:	- dny v týdnu	národy
- pozdraví, rozloučí se,	- číslovky	Zeměpis – země ve kterých se
představí se, osloví	- barvy	mluví německy
osobu	Gramatika: časování pravidelných	
- vyjádří souhlas a	sloves a slovesa sein, podstatná	
nesouhlas	jména a člen der, die, das	
- písemně i ústně sdělí	Reálie: německy mluvící země	
základní informace o		
sobě		
• Familie	- rodina a přátelé	OSV-mezilidské vztahy
žák:	Gramatika: přivlastňovací zájmena,	
- představí členy rodiny	přímý a nepřímý pořádek slov v	
- popíše rodinné	oznamovací větě	
fotografie		
vypráví jednoduchý		
příběh		
Projekt ich	- rodina a kamarádi	
žák:	Gramatika: předložky, časování	
- představí členy rodiny	sloves	
- vypráví o svých		
zájmech		
• Schule	- škola a školní potřeby	OSV-komunikace
žák:	- popis věcí, osob a zvířat	
- pojmenuje předměty	Gramatika: určitý člen der, die, das a	
a školní potřeby	neurčitý člen ein, eine, ein	
- jednoduše popíše		
věci, osoby, zvířata		
Mein Hobby	- koníčky	OSV psychohygiena
žák:	- činnosti během týdne	
- vypráví o koníčcích	- telefonování	
- popíše činnosti	Gramatika: zápor kein, časování	
během týdne	sloves	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
• Computer	- počítač a školní pomůcky	MV – kritické čtení a
žák:	- telefonování	vnímání mediálních
- pojmenuje základní předměty a	- popis zvířat	sdělení
činnosti související s počítačem	Gramatika: 4.pád podstatných	Informatika – písemná
- umí použít vazbu členu určitého	jmen s neurčitým členem, zápor	elektronická komunikace
a neurčitého se 4 pádem	kein	
- časuje pravidelná slovesa,	Reálie: Vídeň	
sloveso sein a haben		
- umí pojmenovat nejdůležitější		
pamětihodnosti spojené s Vídní		
Wo und wann	- pozvánky	OSV-mezilidské vztahy
žák:	- časové údaje	
- umí napsat nejjednodušší	Gramatika: množné číslo	
sdělení	podstatných jmen, předložky	
- poskytne informace o časových		
údajích a o obdobích roku		
- popíše místo, kde se nachází		
Deutchland	- Německo	
žák:	Gramatika: způsobová slovesa	
- umí vyjádřit cíl cesty, objednat a		
koupit si jízdenky, ubytování		
Die Ferien	-cestování	EGS-Evropa a svět nás
žák:	Gramatika: způsobová slovesa	zajímá
- hovoří o programu cesty,	Reálie: prázdninové cíle a jejich	
jednotlivých státech	zajímavosti	
Mein Zuhause	- popis domu a pokoje	
žák:	Gramatika: přivlastňovací	
- popíše, jak by měl vypadat	zájmena, nepravidelná slovesa	
vysněný pokoj	s odlučitelnou předponou	
- umí časovat slovesa		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
• Bei uns	- činnosti během roku	OSV – mezilidské vztahy
žák:	Gramatika: přivlastňovací zájmena,	Občanská výchova –
- popíše činnosti, které dělá	předložky, časování sloves	domov, rodina
během roku		
Wie komme ich?	- popis cesty	OSV-Komunikace
žák:	- otázky na směr cesty	
- popíše cestu	-časování sloves – procvičování	
- umí přijmout a odmítnout		
pozvání		

- Mein Tag - žák: - popíše činnosti během dne a nakupování	- nákupy v obchodě - vyprávění o průběhu dne	OSV-Hodnoty, postoje, praktická etika
- Meine Woche - žák: - popíše týdenní činnosti, své - zájmy a koníčky - umí názvy vyučovacích - předmětů, popíše, co v nich - dělá - popíše dovednosti	- program týdne - rozvrh hodin - co kdo umí	OSV-Komunikace Psychohygiena

5.4 Další cizí jazyk - ruština

5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník								
0	0	0	0	0	0	2	2	2

Ruský jazyk jako další cizí jazyk rozšiřuje pro žáky možnost získání receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností v dalším jazyce tak, aby se jednoduchým způsobem domluvili v běžných každodenních situacích. Důraz je kladen na zvládnutí azbuky, používání slovníků a seznamování s reáliemi současného Ruska a se základy ruské literatury. Lexikální učivo je aktualizováno novými moderními výrazy spojenými s technickým rozvojem a pronikáním z cizích jazyků, zejména angličtiny.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu ruský jazyk je zaměřeno na:

- zvládnutí základních jazykových dovedností zaměřených na dorozumívání v ústní i písemné podobě
- nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby ruštiny, v kombinaci se zvukovými nahrávkami napodobují žáci správnou výslovnost rodilých mluvčích
- osvojení a rozvíjení čtenářských dovedností
- využívání různých zdrojů informací např. slovníků, obrazových slovníků, internetu, novin a časopisů
- získávání zájmu o studium cizího jazyka vytvářením pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- pochopení významu studia cizího jazyka

Formy realizace

Vyučovací hodina - výklad, poslechy, četba, nácviky konverzačních situací, reprodukce textu - písemní i ústní, samostatná práce - práce se slovníkem, vyhledávání informací na internetu, zhlédnutí videa, zpracovávání projektů, práce ve dvojicích, ve skupinách, hry, soutěže, dramatizace, zpěv,

Příležitostné akce a projekty: Pravoslavný kostel sv. Václava v Brně, ochutnávka ruských jídel, Vánoce a Velikonoce v Rusku, Kavkaz, Petrohrad, nakupování v Rusku, Evžen Oněgin, současná ruská hudba

Přínos průřezových témat naplňovaných ve vyučovacím předmětu

OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a dovednosti pro spolupráci, mezilidské vztahy, kreativitu

MKV – seznamuje s rozmanitostí dalších kultur, jejich tradicemi a učí respekt ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem

MV – zpracovává, vyhodnocuje a využívá podněty přicházející z médií

EGS – podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění

EV – vede k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žák propojuje získané poznatky do širších celků
- žák kriticky hodnotí výsledky svého učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žák využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- žák umí vyhledat vhodné informace
- žák samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje na odpovídající úrovni
- žák umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- žák je schopen sebekontroly
- žák se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žák respektuje názory ostatních
- žák se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žák je schopen efektivně organizovat svou práci
- žák dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení

- zohledňování rozdílů ve znalostech

Kompetence digitální

- žák ovládá digitální zařízení při učení, samostatně rozhoduje, které technologie může použít při vyhledávání informací, tvorbě referátů, prezentací, vyprávění komunikaci, seznamování
- žák vytváří a upravuje digitální obsah u poslechových textů, psaných textů a videí
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat

Postup: - vedení žáků k chápání významu digitální technologie pro lidskou společnost

5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Představování se	- základní fráze při představování	OSV- Komunikace,
žák:	- jak se kdo jmenuje	Mezilidské vztahy,
- umí se představit	- azbuka	Poznávání lidí
- umí se zeptat, jak se jmenuje druhá	- přivlastňovací zájmena	EGS- Evropa a svět nás
osoba		zajímá
- umí odpovědět, jak se jmenuje druhá		Objevujeme Evropu a
osoba		svět
- umí jednoduše představit sebe a druhé		
lidi		
- umí číst a psát písmena a, e, i, o, u, y,		
m, p, d, k, t, n, č, r		
- umí použít přivlastňovací zájmena		
• Slovesa	- otázky kdo je to, co je to, kam	MV- kritické čtení a
žák:	jdeš	vnímání mediálních
- umí použít otázky kdo je to, co je to,	- slovní obrat mít	sdělení
kam jít	- slovesa žít, jít, znát	MkV-Lidské vztahy,
- umí vyjádřit kdo co má		Etnický původ
- umí se zeptat a odpovědět, jak se		
jmenují další osoby		
- umí vyčasovat a použít sloveso znát a jít		
- umí číst a psát písmena g, b, s, f, j. z, ch,		
v, je, jo, ju, ja, ž, š, c, l,		
měkký znak, šč, tvrdý znak		

Pozdravy	- pozdravy při setkání a při	EGS- Jsme Evropané
žák:	loučení	MKV- Etnický původ,
- umí pozdravit a rozloučit se při různých	- krátké tvary jmen	Multikulturalita
příležitostech	- jméno po otci	OSV- Komunikace,
- umí rozlišit krátké neformální tvary	- číslovky do 30	Poznávání lidí,
jmen	- zájmena 2. pád	Mezilidské vztahy
- umí vytvořit jméno po otci		AJ, NJ – Tradice, zvyky,
- umí napočítat do 30		svátky
- umí vyjádřit, kolik je mu let		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Osobní informace	- státy, vlajky, národnosti	OSV-Komunikace,
žák:	- slovesa hovořit, znát	Mezilidské vztahy,
umí časovat a použít sloveso hovořit	- texty o sobě a kamarádovi	Poznávání lidí
umí názvy evropských států, nazvat jejich		
obyvatele, jazyk		MKV-Kulturní
umí použít sloveso znát		diference, Etnický
umí krátce pohovořit o sobě a svém		původ, Multikulturalita
kamarádovi		
umí napsat krátký text o sobě a		EGS-Objevujeme
kamarádovi		Evropu a svět
Seznamování	- seznamovací fráze	EGS-Evropa a svět nás
žák:	- číslovky do 1000	zajímá
umí se seznamovat	- ruská adresa	
umí číslovky do 1000	- min. čas	
umí říct, kde kdo bydlí	- přídavná jména, barvy	AJ, NJ – Tradice, zvyky,
umí napsat ruskou adresu	- svátky, blahopřání	svátky
umí přídavná jména, barvy		
umí blahopřát, pojmenovat několik států		
Volný čas	- slovesa I. a II. časování	EGS-Evropa a svět nás
žák:	- denní doba	zajímá
umí poznat a časovat slovesa I. a II.	- dny v týdnu, činnosti	
časování v přítomném čase		MV-Kritické čtení a
umí nazvat denní dobu a dny v týdnu		vnímání mediálních
umí krátce povyprávět o svých		sdělení
každodenních činnostech		
• Škola	- slovesa učit a učit se	EGS-objevujeme
žák:	- místnosti ve škole	Evropu a svět
umí použít sloveso učit a učit se	- názvy školních potřeb,	Jsme Evropané
umí pojmenovat místnosti ve škole	předmětů	MKV-Etnický původ
umí vyjmenovat názvy školních potřeb,	- rozvrh hodin	Multikulturalita
předmětů, známek	- vazby mít rád + infinitiv	Lidské vztahy

umí použít slovesnou vazbu mít rád +	
infinitiv	
umí použít předložku po s odpovídajícím	
pádem	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
• Rok	- měsíce v roce	OSV-Komunikace,
žák:	- roční období	Mezilidské vztahy
umí pojmenovat názvy měsíců a ročních	- řadové číslovky	EV-Vztah člověka
období	- sloveso zajímat se o	k životnímu prostředí
umí uvést datum	- budoucí čas	EGS-Evropa a svět nás
umí používat sloveso zajímat se o	- zájmeno každý, předložka po	zajímá
umí použít budoucí čas		
umí hovořit o svých oblíbených aktivitách		AJ, NJ – Tradice, zvyky,
ve volném čase		svátky
umí použít zájmeno každý a předložku po		
• Rodina	- členové rodiny	MV-Kritické čtení a
žák:	- skloňování podstatných jmen	vnímání mediálních
umí vyjmenovat členy rodiny	- 2. stupeň příd. jmen	sdělení
umí skloňovat podstatná jména		OSV- Poznávání lidí,
umí použít 2. stupeň příd. jmen		Komunikace
		MKV- Lidské vztahy
Zaměstnání	- sloveso pracovat	OSV- Sebepoznání a
žák:	- názvosloví profesí	sebepojetí,
umí použít sloveso pracovat	- místa zaměstnání	Rozhodovací
umí pojmenovat základní lidské profese		dovednosti
umí říci něco o místech, kde lidé pracují		

5.5 Matematika

5.5.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník		
5	5	5	5	5	4	5	5	4

Vzdělávání v matematice je zaměněno na:

- dovednost provádět početní operace
- algoritmické porozumění, významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení s pojmem proměnná
- analyzování údajů z tabulek, diagramů a grafů
- určování a znázorňování geometrických útvarů
- užití matematiky v reálných situacích každodenního života a rozvoj finanční gramotnosti
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické uvažování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (fyzika – převody jednotek, rovnice, slovní úlohy o pohybu, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie – řešení rovnic, převody jednotek, slovní úlohy na směsi...)

Předmět prolínají průřezová témata:

OSV, VDO – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

- formuje volné a charakterové rysy
- práce s informacemi, slevy, využití poměru

EV – ochrana životního prostředí, stav škodlivých látek v ovzduší

Formy a metody práce:

- frontální výuka ve třídě s využitím učebnic, tabulek, kalkulaček
- individuální práce s využitím učebnic, tabulek a kalkulačky
- práce ve skupinách
- práce s literaturou a internetem
- forma pokusu a omylu / žák dojde k závěru sám nebo ve skupině/

Během hodiny využívají učitel i žáci učebnice, pracovní listy, tabulky, kalkulačky a počítače.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni k

- přesnému a stručnému vyjadřování včetně symboliky
- provádění rozborů a zápisů při řešení slovních úloh
- zdokonalování grafického projevu
- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním

reálných jevů

- ověřování výsledků
- využívání prostředků početní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami žáci
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly tak, aby umožnil volbu různých postupů
- vede žáky k rozvíjené abstraktního, exaktního, kombinatorického a logického myšlení

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
   Učitel
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků a sebekontrole
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali i s literaturou

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- umožňuje žákům zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérii hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce Učitel
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií pro vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- zapojuje moderní technologie do výuky Žáci
- využívají digitálních technologií k efektivnímu řešení matematického problému
- se učí pracovat s prostředky výpočetní techniky především kalkulátory, výukové programy
- seznamuje se s aplikacemi, které může použít k výpočtu nebo následně ke kontrole výpočtu
- -učí se vyhledávat matematické údaje o svém okolí (počty obyvatel, vzdálenosti apod.)

5.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Jednotky	- jednotky I, kg, m, Kč	Prvouka – Lidé a
žák:		čas
- zná základní jednotky-metr, litr, kilogram,		
korunu		
- zná značky m, l, kg, Kč		
Počítání do 20	- numerace v oboru do 20	ČJ – čtení
žák:	- sčítání a odčítání do 20	Aj – číslovky 0–
- zná číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst	bez přechodu přes 10	10
- zná význam méně, více, první, poslední, větší,		Hv – rytmická
menší apod.		cvičení
- vytváří různé soubory o daném počtu		
předmětů		
- umí seřadit čísla podle velikosti		
- umí zakreslit čísla do 20 na číselnou osu		
- zná a používá matem. symboly +, - , = , < , >		
- umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a		
odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku		
- provádí rozklad na desítky a jednotky		
- řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy		
Geometrie	- geometrické tvary	Vv – kresba
žák:	- geometrická tělesa	Pč – konstrukční
- rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché		činnosti
geometrické útvary		

- modeluje jedn. geom. útvary v rovině	
- pozná geometrická tělesa – krychle, koule	
- geom. útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev	
- orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák: Počítání do 20 - řeší příklady na sčítání a odčítání s přechodem přes 10	-sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10	,
žák: Počítání do 100 - umí zapsat a přečíst čísla do sta - umí zakreslit čísla do sta na číselnou osu - porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně - sčítá a odčítá čísla do sta - zná význam závorek - počítá příklady se závorkami - zaokrouhluje na desítky	- numerace v oboru do 100 - sčítání a odčítání do 100 - závorky - zaokrouhlování	ČJ – čtení AJ – číslovky 1-20
žák: Slovní úlohy - umí provést zápis slovní úlohy - řeší slovní úlohy v oboru do 100	- řešení slovních úloh	ČJ – čtení, komunikace
žák: Násobilka - zná symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s pomocí násobilky - řeší úlohy typu o polovinu, třetinu více, méně, třikrát více, méně	- násobilka 2, 3, 4, 5 a 10	
žák: Peníze - zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami - zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun	- mince a bankovky	Pr – Lidé kolem nás 1.
žák: Geometrie - umí si připravit a pečuje o pomůcky na rýsování	- bod, čára, přímka, úsečka - rýsování - geometrická tělesa	Vv-kresba

- zná pojem bod, přímka, úsečka, čára - narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky - zná rozdíl mezi přímkou, přímou a křivou čarou - umí porovnat úsečky podle velikosti, změřit délku úsečky	
- pozná geometrická tělesa-krychli, kvádr, kouli, válec	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák: Násobilka - násobí a dělí v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s pomocí násobilky - násobí zpaměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor násobilky - dělí se zbytkem v oboru malé násobilky - násobí písemně jednociferným činitelem	- násobení a dělení do 100 - násobení jednociferným číslem	
žák: Počítání do 100 - umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla zpaměti (typ příkladů: 34+25, 67-56) - umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla písemně - řeší slovní úlohy v oboru do sta - zná pojmy sčítanec, součet, atd. (také pro odčítání, násobení a dělení)	- sčítání a odčítání v oboru do 100 - násobilka v oboru do 100 - slovní úlohy	ČJ – čtení Aj – číslovky do 20
žák: Počítání do 1000 - umí zapsat a přečíst čísla do tisíce - umí porovnávat, setřídit vzestupně a sestupně čísla do tisíce - umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose - umí sčítat a odčítat zpaměti i písemně - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - řeší slovní úlohy na rozvoj finanční gramotnosti - provádí odhad výsledku - zaokrouhluje na desítky, sta	- sčítání, odčítání do 1000 - slovní úlohy - zaokrouhlování - slovní úlohy na rozvoj finanční gramotnosti	ČJ - čtení
žák: Rovnice - zná význam symbolu = - řeší jednoduché rovnice	- řešení rovnic	
žák:	- jednotky délky	Pr – rozmanitost přírody

Jednotky - zná jednotky délky mm, cm, dm, m - jednotky délky používá k měření - umí změřit rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách - zná jednotky hmotnosti g, kg, t, jednotky času hod, min, s		
Geometrie - umí narýsovat a popsat bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec, udělá jednoduchý náčrtek - zná pojem opačná polopřímka - zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem - zná význam pojmu průsečík a umí ho určit	- geometrie v rovině - rýsování	Pč – práce s papírem Vv – techniky plastického vyjádření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák: Počítání do 10 000	- numerace do 10 000 - sčítání, odčítání do	
- umí zapsat a přečíst čísla do 10 000	10 000, zpaměti i	
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně do 10 000	písemně	
- umí zaokrouhlovat na tisíce		
- orientuje se na číselné ose do 10 000 žák:	- násobení a dělení	
Násobilka	jedno a dvouciferným	
- ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé	číslem	
násobilky		
- umí násobit písemně jednociferným a		
dvouciferným činitelem		
- umí písemně dělit jednociferným dělitelem		
žák:	- jednotky	VI – Lidé a čas
Jednotky	- převody jednotek	
- zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času		
- umí převádět jednotky hmotnosti a délky		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
žák:	- řešení slovních úloh	ČJ – slovní zásoba
Slovní úlohy	- řešení slovních úloh	a tvoření nových
- řeší jednoduché a složené slovní úlohy	na rozvoj finanční	slov
- umí provést zkrácený zápis s neznámou	gramotnosti	
- řeší slovní úlohy na rozvoj finanční gramotnosti-		
jaká je cena zboží, kolik peněz je vrácen při		
placení, porovná přání a potřeby s finančními		
možnostmi		

žák: Geometrie - umí pracovat s kružítkem - umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník,	- geometrická tělesa - rýsování	Vv – kresba Vv – techniky plastického vyjádření
kružnici - umí sestrojit trojúhelník ze tří stran, dělá náčrtek - pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník, umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky pomocí pravítka, popř. kružítka - dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině - umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti - umí odečítat hodnoty z diagramu		Pč – práce s papírem
- pozná jehlan a kužel žák:	- zlomky	
Zlomky	,	
- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí		
vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života		
- využívá názorných obrázků k určování 1/2, 1/4,		
1/3, 1/5, 1/10 celku		
- vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny,		
třetiny, pětiny, desetiny		
- porovná zlomky se stejným jmenovatelem		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák: Počítání do miliónu - umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 - seznámí se s pojmem miliarda - orientuje se na číselné ose v oboru do milionu	- numerace a početní operace v oboru do miliónu - násobení, dělení trojciferným číslem - slovní úlohy	presarry
- umí sčítat a odčítat zpaměti i písemně do milionu - umí násobit deseti, stem, tisícem - ovládá malou násobilku - umí odhadovat výsledek - umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce - násobí písemně trojciferným činitelem - dělí jednociferným, dvouciferným,	- slovní úlohy na rozvoj finanční gramotnosti	
trojciferným dělitelem - řeší slovní úlohy v oboru do miliónu		

V V/ 1 / /1 1 · 6· V /	T	T
- řeší slovní úlohy na rozvoj finanční		
gramotnosti		
- používá kalkulátor při kontrole výsledků		
- využívá digitální technologie v situacích, kdy		
jejich použití usnadní činnost		Inf-digitální
		technologie
žák:	- převody jednotek	VI – Lidé a čas
Jednotky		
- převádí jednotky času a objemu		
- umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit		
slovní úlohy s časovými údaji		
- umí pracovat s údaji v cenících apod.		
žák:	- římské číslice	
Římské číslice		
- zná římské číslice I až X, L, C, D, M		
- umí přečíst číslo kapitoly a letopočet		
žák:	- sčítání a odčítání	
Zlomky	zlomků se stejným	
- žák sčítá o odčítá zlomky se stejným	jmenovatelem	
, , , ,	Jilienovatelem	
jmenovatelem a tyto početní operace zapisuje		No. Kanalan
žák:	- sestrojování	Vv – Kresba,
Geometrie	geometrických tvarů	techniky plastického
- zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník	- čtyřúhelníky	vyjádření
pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný	- čtení z grafu	Pč – konstrukční
- umí sestrojit obecný, pravoúhlý,	- výpočty obsahu a	činnosti, práce s
rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník, udělat si náčrtek	povrchu	papíírem
- umí sestrojit čtverec, obdélník, udělat si		
náčrtek		
- umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku		
- vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku		
- vypočítá povrch krychle a kvádru		
- pozná a pojmenuje čtyřúhelníky		
- umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové		
síti		
- dbá na přesnost a čistotu rýsování		
žák:	- desetinné číslo,	
Desetinná čísla	porovnání desetinných	
- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho	čísel	
částí vyjádřenou desetinným číslem na		
příkladech z běžného života		
- přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v		
řádu desetin a setin na číselné ose, ve		
čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu		
The state of the s		
	1	1

žák:	- číselná osa – kladná a	
Číselná osa	záporná část	
- znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a		
porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100		
- nalezne reprezentaci záporných čísel v		
běžném životě		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
žák: Přirozená čísla - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů	- přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové - soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace do miliardy	Tělesná výchova – řady, zástupy s různým počtem prvků
- zaokrouhluje		
- umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	Yhoni o zásio u dosíhloui	F. f.=:l.4lm(al;Xim
žák: Desetinná čísla - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose - provádí početní operace s desetinnými čísly	- čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek, délka, hmotnost, čas, plocha	Fy – fyzikální veličiny, řešení početních úloh
žák:	- druhy čar	
Základní pravidla rýsování	,	
- rozlišuje druhy čar		
žák: Geometrické útvary v rovině - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvaru při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí rovinné útvary	- rovina, bod, úsečka, přímka, kružnice, kruh - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	OSV – určení obvodu pozemku Fy – měření délky Vv – kresba
žák: Dělitelnost - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady - zná pojem násobek, dělitel	- násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel	

	I	
- umí použít znaky dělitelnosti		
- rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené		
- rozloží číslo na součin prvočísel		
- určuje a využívá násobky a dělitele		
žák:	- pojem, rýsování a přenášení	Fy – zákon odrazu
Úhel a jeho velikost	úhlu	
- rozumí pojmu	- osa úhlu	
- narýsuje a změří daný úhel	- jednotky velikosti úhlu a měření	
- umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho	velikosti úhlu	
osu	- ostrý, tupý, pravý a přímý úhel	
- rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů	- početní operace s velikostmi	
- provádí početní operace s velikostmi úhlů	úhlů	
(ve stupních i minutách)	- vrcholové a vedlejší úhly	
- pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových	- mnohoúhelníky-pojem,	
úhlů, umí využít jejich vlastností	pravidelný šestiúhelník	
- rozumí pojmu mnohoúhelník	(konstrukce, obvod)	
- umí sestrojit pravidelný šestiúhelník		
žák:	- osová souměrnost	Fy – optika
Osová souměrnost	- shodné útvary	, .,
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru	- osově souměrné útvary	
osové souměrnosti	,	
- pozná osově souměrné a shodné útvary		
žák:	- pojem, druhy	Fy – určování těžiště
Trojúhelník	- vnitřní a vnější úhly	Ty dicovanii teziste
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a	trojúhelníku	
zná jejich vlastnosti	- těžnice, střední příčky, výšky	
- pojmenuje, znázorní a správně užívá	- kružnice opsaná, vepsaná	
základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější	Ridzinec opsaria, vepsaria	
úhly,)		
- umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky		
trojúhelníku		
- umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou		
a vepsanou žák:	- jednotky obsahu	OSV – obsah pokoje,
	- obsah čtverce a obdélníku	
Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem		pozemku
krychle a kvádru	- obsah složitějších obrazců (s	F
- zná jednotky obsahu, umí je převádět	využitím znalostí obsahu čtverce	Fy – měření objemu,
- umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku	a obdélníku)	převody jednotek
- využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku)	- kvádr, krychle, sítě těles	
- charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr,	- zobrazování těles	
krychle)	- povrch krychle kvádru	
- umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso	- jednotky objemu	
vymodelovat	- objem krychle, kvádru	
- načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve		
volném rovnoběžném promítání		
- vypočítá povrch krychle, kvádru-užívá		
jednotky objemu a vzájemně je převádí		
- odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru		

	T	1 04 /
Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	- čtení a zápis čísla	D – časová osa
Celá čísla	- zobrazení na číselné ose	
- rozlišuje kladná a záporná čísla	- opačné číslo	
- umí zobrazit kladná a záporná čísla na	- absolutní hodnota	
vodorovné i svislé číselné ose	- početní operace	
- chápe pojem opačné číslo	- početní operace se	
- určí absolutní hodnotu daného čísla a	závorkami	
chápe její geometricky význam		
- provádí početní operace s celými čísly		
žák:	- čtení a zápisu zlomku	Fy, Ch – numerické výpočty
Racionální čísla	- vztahy mezi zlomky a des.	
- modeluje a zapisuje zlomek část celku	čísly, des. zlomek	
- převádí zlomky na des. čísla a naopak	- zobrazení na číselné ose	
- porovnává zlomky	- převrácený zlomek	
- provádí početní operace s rac. čísly	- smíšené číslo	
- užívá různé způsoby kvantitativního	- početní operace	
vyjádření vztahu celek - část	- složený zlomek	
žák:	- shodnost trojúhelníků	Vv – vzory s využitím
Trojúhelník	- trojúhelníková nerovnost	shodnosti a podobnosti
- pozná shodné útvary	- konstrukce trojúhelníků,	
- užívá věty o shodnosti trojúhelníků v	věty SSS, SUS, USU	
početních a konstrukčních úlohách		
- umí sestrojit trojúhelník z daných prvků		
- dbá na kvalitu přesnost rýsování		
žák:	- pojem	Fy - vztahy mezi
Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost	- zvětšení a zmenšení v	veličinami
- umí vyjádřit poměr mezi danými	daném poměru	Z- měřítko plánu, mapy
hodnotami	- měřítko	Ch - výpočty pomocí
- zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném	- úměra	trojčlenky
poměru	- přímá a nepřímá úměrnost	OSV práce s mapou,
- dělí celek na části v daném poměru	- trojčlenka	využití poměru v
- pracuje s měřítky map a plánů		domácnosti
- řeší výpočtem situace vyjádřené		Pú - spotřeba materiálu,
poměrem		benzínu,
- rozumí a využívá pojmu-úměra		Nú - zakázky, počet
- využívá trojčlenku při řešení slovních		dělníků
úloh		
- určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti		
- vyjádří funkční vztah tabulkou		
žák:	- pojem	Ch - koncentrace
Procenta	- základ, procentová část,	OSV- slevy
- chápe pojem 1%	počet procent	EV- stav ovzduší
- užívá základní pojmy procentového	- promile	přítomnost škodlivých
počtu	- slovní úlohy	látek
- vyjádři část celku pomocí procent		
- řeší slovní úlohy		
- chápe pojem promile		
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou		

n ¥a a n a a tí		
přesností		
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro		
případ, že procentová část je větší než		
celek)		
žák:	- sestrojení obrazu obrazce	OSV – kreativita
Středová souměrnost	ve středové souměrnosti	
- načrtne a sestrojí obraz rovinného		
útvaru ve středové souměrnosti		
- určí středově souměrný útvar		
žák:	- pojem	Fy – grafické skládání sil
Rovnoběžníky	- vlastnosti	různých směrů
- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku	- rozdělení	
- rozlišuje různé typy rovnoběžníků	- konstrukce	
- umí sestrojit rovnoběžník	- obvod a obsah	
- odhaduje a vypočítává obvod a obsah	- obsah trojúhelníku, obsah	
rovnoběžníku	pravoúhlého trojúhelníku	
- odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku	,	
žák:	- pojem	
Lichoběžník	- konstrukce	
- rozpozná a pojmenuje lichoběžník		
- umí sestrojit lichoběžník		
- vypočítá obvod a obsah lichoběžníku		
žák:	- pojem hranol	Fyzika – měření objemu,
Povrch a objem hranolů	- povrch a objem hranolu	převody jednotek
- rozezná a pojmenuje hranol		
- načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině		
- načrtne a narýsuje síť hranolu		
- odhaduje a vypočítá povrch a objem		
hranolu		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák:	- pojem	
Druhá mocnina a odmocnina - určí druhou mocninu a odmocninu	- čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin	
výpočtem, pomocí tabulek, pomocí	- určení druhých mocnin a	
kalkulačky	odmocnin z tabulek, na	
- užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech	kalkulačce - pojem reálného čísla	
- chápe pojem reálné číslo	pojem reameno disia	
- provádí početní operace s		
mocninami s př. mocnitelem		
žák:	- pojem	D – nejstarší civilizace
Pythagorova věta	- výpočet délek stran v	
- rozliší odvěsny a přepony	pravoúhlém trojúhelníku	
- rozumí odvození vzorce Pythagorovy	- užití Pythagorovy věty	
věty		
- využívá poznatků při výpočtu délek		
stran pravoúhlého trojúhelníku		
- umí využít poznatky ve slovních		

	T	T
úlohách		
- zaokrouhluje a provádí odhady s		
danou přesností		
žák:	- číselné výrazy	
Výrazy	- proměnná	
- rozumí pojmu výraz	- výrazy s proměnnou	
- matematizuje jednoduché reálné	- úpravy výrazů	
situace s využitím proměnných	- závorky	
- určí hodnotu číselného výrazu	- početní výkony +, -, *	
- zapíše pomocí výrazu s proměnou	- vzorce	
slovní text	- vytýkání	
- umí dosadit do výrazu s proměnnou		
- provádí početní operace s výrazy		
žák:	- rovnost	Ch – chemické reakce, zákon o
Lineární rovnice	- lineární rovnice	zachování hmotnosti, jednoduché
- užívá a zapisuje vztah rovnosti		chemické výpočty
- řeší lineární rovnice pomocí		
ekvivalentních úprav		
- provádí zkoušku řešení		
žák:	- slovní úlohy o pohybu,	Fy – vztahy mezi veličinami
Slovní úlohy	společná práce, změny	Fy – řešení fyz. úloh
- vyřeší daný problém aplikací	Sporceria prace, zineny	EGS – srovnání států
získaných matematických poznatků a		HDP – počet obyvatel,
dovedností		EV – ochrana životního prostředí
- řeší slovní úlohy (pomocí lineárních		LV – Ochrana zivotililo prostredi
rovnic, úvahou,)		
- zdůvodní zvolený postup řešení		
- ověří výsledek řešení		
- užívá logickou úvahu a kombinační		
úsudek, nalézá různá řešení		
žák:	- pojmy: kruh, kružnice	Vv - kresba
Kruh, kružnice, válec	- vzájemná poloha přímky a	VV - KIESDA
1		
- sestrojí kružnici daného poloměru	kružnice	
- určí vzájemnou polohu přímky a	- tečna ke kružnici,	
kružnice	Thaletova kružnice	
- sestrojí tečnu ke kružnici	- vzájemná poloha dvou	
- určí vzájemnou polohu dvou kružnic	kružnic	
- vypočítá obvod a obsah kruhu	- délka kružnice	
- charakterizuje válec	- obsah kruhu	
- vypočítává povrch a objem válce	- válec, síť válce	
	- povrch a objem válce	
žák:	- množiny bodů daných	
Konstrukční úlohy	vlastností	
- provede jednoduché konstrukce	- jednoduché konstrukce	
trojúhelníků a čtyřúhelníků	trojúhelníků a čtyřúhelníků	
- využívá věty o shodnosti		
trojúhelníků a poznatků-výška,		
těžnice, Thaletova kružnice		
žák:	- statistický soubor	Mediální výchova – kritické čtení a
Základy statistiky	- statistické šetření	vnímání mediálních sdělení
- provádí jednoduchá statistická	- diagramy	

šetření a zapíše je do tabulky	- aritmetický průměr	
- čte s sestavuje jednoduché tabulky a		
diagramy		
- vypočítá aritmetický průměr		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
· · · ·		Fruiez. temata, presally
žák:	- pojem lomený výraz	
Lomený výraz	- početní operace s	
- provádí početní operace s lomenými výrazy	lomenými výrazy	
žák:	- rovnice s neznámou ve	
Rovnice s neznámou ve jmenovateli	jmenovateli	
- řešení rovnice s neznámou ve jmenovateli s		
využitím znalostí o lomených výrazech		
žák:	- soustava dvou lineárních	Fy – pohyb tělesa
Soustavy rovnic	rovnic se dvěma neznámými	Ch – směsi
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se	- slovní úlohy řešené pomocí	
dvěma neznámými (metoda sčítací a	soustav lineárních rovnic	
dosazovací)		
- řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních		
rovnic		
žák:	- pravoúhlá soustava	OSV – čtení z grafu, jízdní
Funkce	souřadnic	řády, spotřeba benzínu
- zakreslí bod v PSS	- pojem funkce	
- chápe pojem funkce	- lineární funkce (přímá	
- rozlišuje lineární a kvadratickou funkci	úměrnost)	
- sestaví tabulku a zakreslí graf		
žák:	- podobnost	Výtvarná výchova – vzory s
Podobnost	- věty o podobnosti	využitím podobnosti
- rozliší shodné podobné útvary	trojúhelníků	
- užívá věty o podobnosti trojúhelníků v	- redukční úhel	
početních úlohách		
žák:	- základní pojmy	
Goniometrické funkce	- výpočty v pravoúhlém	
- rozlišuje funkce	trojúhelníku	
- umí hledat v tabulkách		
- umí řešit g. f. v pravoúhlém trojúhelníku		
- řeší slovní úlohy		
žák:	- kužel	OSV – spotřeba materiálu
Tělesa: jehlan, kužel, koule	- jehlan	stavebnictví
- charakterizuje jednotlivá tělesa	- koule	
- vypočítá povrch a objem těles	- povrch a objem těles	
žák:	- základní pojmy finanční	OSV – plat, srážky, úrok
Finanční matematika	matematiky	OSV – řešení problémů a
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování		rozhodovací dovednosti

5.6 Informatika

5.6.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník								
0	0	0	1	1	1	1	1	1

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka probíhá na počítačích v PC učebně s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích (skupinkách) u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo skupina pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova

Formy, metody a prostředky vyučování:

- frontální hromadná výuka v odborné učebně s využitím PC a dataprojektoru
- individualizovaná výuka při zadávání modelových úkolů
- skupinová výuka při práci na samostatných projektech
- sociálně konstruktivní vyučování
- vyhledávání informací v odborné literatuře a na internetu
- práce s názornými pomůckami a praktické činnosti
- audiovizuální prostředky videoukázky, prezentace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení

 - zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu, internet apod.

- žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, tím se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že existují problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie, některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram
- žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s informační a komunikační technikou
- žáci mohou využít informační a komunikační techniku pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst
- žáci jsou připraveni využít svých znalostí v rozvíjení dovedností důležitých při talentových zkouškách na příslušných středních školách.

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah.
   K tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Digitální technologie Žákyně/žák: - Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vytvoří a edituje digitální text, vytvoří obrázek Přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením.	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	MV-Tvorba mediálního sdělení, OSV-Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena
Využití digitálních technologií Žákyně/žák: - Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů. - Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. - Seznámí se se základními funkcemi textového editoru - Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. - Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	OSV-Kreativita
Data, informace a modelování Žákyně/žák: - Sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel Zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text Zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky, obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	OSV-Mezilidské vztahy, Komunikace
Algoritmizace a programování Žákyně/žák: - V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví jednoduchý program. - V programu najde a opraví chyby. - Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Změna vlastností pomocí	OSV-Kreativita

kolikrát, přečte zápis programu a vysvětlí jeho	příkazu	
jednotlivé kroky.	Čtení programů	
- Vytvoří a použije nový blok, upraví program		
pro obdobný problém.		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Informační systémy		,
Žákyně/žák:	Data, druhy dat	MV-Kritické čtení a
- Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v	Doplňování tabulky a datových	vnímání mediálních
učebních materiálech.	řad	sdělení,
- Doplní posloupnost prvků	Kritéria kontroly dat	OSV-Řešení
umístí data správně do tabulky	Řazení dat v tabulce	problémů a
doplní prvky v tabulce.		rozhodovací
- V posloupnosti opakujících se prvků		dovednosti
nahradí chybný za správný.		
Algoritmizace a programování		
Žákyně/žák:	Příkazy a jejich spojování	OSV-Kreativita,
- V blokově orientovaném	Opakování příkazů	
programovacím jazyce sestaví program	Ke stejnému cíli vedou různé	
pro ovládání postavy.	algoritmy	
- V programu najde a opraví chyby.	Vlastní bloky a jejich vytváření	
- Rozpozná opakující se vzory, používá	Kombinace procedur	
opakování, stanoví, co se bude opakovat	Změna vlastností postavy	
a kolikrát, přečte zápis programu a	pomocí příkazu	
vysvětlí jeho jednotlivé kroky.	Náhodné hodnoty	
- Vytvoří a použije nový blok, upraví	Čtení programů	
program pro obdobný problém.	Programovací projekt	
Informační systémy		
Žákyně/žák:	Systém, struktura, prvky, vztahy	MV-Kritické čtení a
- Nalezne ve svém okolí systém a určí		vnímání mediálních
jeho prvky, určí, jak spolu prvky souvisí.		sdělení
Data, informace a modelování		
Žákyně/žák:	Graf, hledání cesty	OSV-Kreativita
- Pomocí grafu znázorní vztahy mezi	Schémata, obrázkové modely	
objekty.	Model	
- Pomocí obrázku znázorní jev.		
- Pomocí obrázkových modelů řeší		
zadané problémy.		
Komunikace na internetu		
Žákyně/žák:	E-mail (pracovní x soukromý,	MV-Vnímání autora
- Komunikuje na internetu, využívá e-	zakládání vlastní e-mailové	mediálních sdělení,
mail (dokáže napsat zprávu, přečíst si	schránky, práce s e-mailem,	Fungování a vliv
doručenou zprávu, odpovědět, smazat		médií ve
zprávu, správně přikládá přílohy).		společnosti

- Chrání svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy a co je vhodné zveřejnit.	přikládání příloh k dopisu) Bezpečnost a ochrana osobních údajů	OSV-Hodnoty, postoje, praktická etika, Komunikace,
Práce s textem Žákyně/žák: - V textovém editoru napíše krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, vybere druh, velikost, řez písma a dbá na gramatickou správnost psaného souboru Otevře existující soubor, upraví vlastnosti písma a odstavce, vloží obrázek a umístí jej v textu, uloží změny - Dodržuje zásady při tisku dokumentů.	Otevření souboru, pohyb v dokumentu (klávesnice, myš), označení části textu, psaní, oprava textu, uložení změn Základní typografická pravidla Písmo: typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva Zarovnání odstavce Vložení a formát obrázku	EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Práce s prezentací Žákyně/žák: - V prezentačním programu připraví jednoduchou prezentaci	PowerPoint (šablona, snímek, textové pole, obrázek, tabulka, časování, efekty, přechod mezi snímky)	MV-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Data, informace a modelování	Přenos informací,	OSV-Kreativita
Žákyně/žák:	standardizované kódy	
- rozpozná zakódované informace	Znakové sady	
kolem sebe	Přenos dat, symetrická	
- zakóduje a dekóduje znaky pomocí	šifra	
znakové sady	Identifikace barev,	
- zašifruje a dešifruje text pomocí	barevný model	
několika šifer	Vektorová grafika	
- zakóduje v obrázku barvy více	Zjednodušení zápisu,	
způsoby	kontrolní součet	
- zakóduje obrázek pomocí základní	Binární kód, logické A a	
geometrických tvarů	NEBO	
- zjednoduší zápis textu a obrázku,		
pomocí kontrolního součtu ověří úplnost		
zápisu		
- ke kódování využívá i binární čísla		
Informační systémy	Data v grafu a tabulce	OSV-Řešení problémů a
Žákyně/žák:	Evidence dat, názvy a	rozhodovací dovednosti
- najde a opraví chyby u různých	hodnoty v tabulce	
interpretací týchž dat (tabulka	Kontrola hodnot v tabulce	
versus graf)	Filtrování, řazení a třídění	
- odpoví na otázky na základě dat v	dat	
tabulce		

	T	
- popíše pravidla uspořádání	Porovnání dat v tabulce a	
v existující tabulce	grafu	
- doplní podle pravidel do tabulky	Řešení problémů s daty	
prvky, záznamy	Školní informační systém,	
- navrhne tabulku pro záznam dat	uživatelé,	
- propojí data z více tabulek či grafů	činnosti, práva,	
- popíše pomocí modelu alespoň	databázové relace	
jeden informační systém, s nímž ve		
škole aktivně pracují		
- pojmenuje role uživatelů a vymezí		
jejich činnosti a s tím související práva		
Digitální technologie	- Datové a programové	
Žákyně/žák:	soubory a	
- nainstaluje a odinstaluje aplikaci	jejich asociace v	
- uloží textové, grafické, zvukové	operačním	
a multimediální soubory	systému	
- vybere vhodný formát pro uložení	- Správa souborů,	
dat	struktura složek	
vytvoří jednoduchý model domácí	- Instalace aplikací	
sítě; popíše, která zařízení jsou	- Domácí a školní	
připojena do školní sítě	počítačová síť	
- porovná různé metody zabezpečení	- Fungování a služby	
účtů	internetu	
- spravuje sdílení souborů	- Princip e-mailu	
- pomocí modelu znázorní cestu	- Přístup k datům: metody	
e-mailové zprávy	zabezpečení přístupu, role	
- zkontroluje, zda jsou části počítače	a	
správně propojeny, nastavení	přístupová práva (vidět	
systému či aplikace, ukončí	obsah, číst	
program bez odezvy	obsah, měnit obsah,	
	měnit práva)	
	- Postup při řešení	
	problému	
	s digitálním zařízením	
	(např.	
	nepropojení, program bez	
	odezvy,	
	špatné nastavení, hlášení	
	/dialogová okna)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Algoritmizace a programování	Vytvoření programu	
Žákyně/žák:	Opakování	
	Podprogramy	

- v blokově orientovaném		
programovacím jazyce sestaví		
program, dbá na jeho čitelnost		
a přehlednost		
- po přečtení programu vysvětlí,		
co vykoná		
- ověří správnost programu, najde		
a opraví v něm chyby		
- používá cyklus s pevným počtem		
opakování, rozezná, zda má být		
příkaz uvnitř nebo vně opakování,		
- vytváří vlastní bloky a používá je		
v dalších programech		
- diskutuje různé programy pro		
řešení problému		
- vybere z více možností vhodný		
program pro řešený problém a svůj		
výběr zdůvodní	Chandandia avanta ali farata a	
Data, informace a modelování	Standardizovaná schémata a	
Žákyně/žák:	modely	
- vysvětlí známé modely jevů, situací,	Ohodnocené grafy, minimální	
činností	cesta grafu,	
- v mapě a dalších schématech najde	kostra grafu	
odpověď na otázku	Orientované grafy, automaty	
- pomocí ohodnocených grafů řeší	Modely, paralelní činnost	
problémy		
- pomocí orientovaných grafů řeší		
problémy		
- vytvoří model, ve kterém znázorní		
více souběžných činností		
Algoritmizace a programování	Opakování s podmínkou	
Žákyně/žák:	Události, vstupy	
- v blokově orientovaném	Objekty a komunikace mezi nimi	
programovacím jazyce sestaví		
přehledný program k vyřešení		
problému		
- po přečtení programu vysvětlí, co		
vykoná		
- ověří správnost programu, najde		
a opraví v něm chyby		
- používá podmínky pro ukončení		
opakování, rozezná, kdy je		
podmínka splněna		
- spouští program myší, klávesnicí,		
interakcí postav		
- vytváří vlastní bloky a používá je		
v dalších programech		
v daisicii programecii		

- diskutuje různé programy pro řešení	
problému	
- vybere z více možností vhodný	
program pro řešený problém a svůj	
výběr zdůvodní	
- hotový program upraví pro řešení	
příbuzného problému	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Algoritmizace a programování	Větvení programu, rozhodování	
Žákyně/žák:	Grafický výstup, souřadnice	
- v blokově orientovaném	Podprogramy s parametry	
programovacím jazyce sestaví	Proměnné	
přehledný program k vyřešení		
problému		
- po přečtení programu vysvětlí, co		
vykoná		
- ověří správnost programu, najde		
a opraví v něm chyby		
- používá podmínky pro větvení		
programu, rozezná, kdy je		
podmínka splněna		
- spouští program myší, klávesnicí,		
interakcí postav		
- používá souřadnice pro		
programování postav		
- používá parametry v blocích, ve		
vlastních blocích		
- vytvoří proměnnou, změní její		
hodnotu, přečte a použije její		
hodnotu		
- diskutuje různé programy pro		
řešení problému		
- hotový program upraví pro řešení		
příbuzného problému		
Informační systémy	Relativní a absolutní adresy	
Žákyně/žák:	buněk	
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní	Použití vzorců u různých typů dat	
a relativní adresu buňky	Funkce s číselnými vstupy	
- používá k výpočtům funkce	Funkce s textovými vstupy	
pracující s číselnými a textovými	Vkládání záznamu do databázové	
vstupy (průměr, maximum, pořadí,	tabulky	
zleva, délka, počet, když)	Řazení dat v tabulce	
- řeší problémy výpočtem s daty	Filtrování dat v tabulce	

- připíše do tabulky dat nový záznam	Zpracování výstupů z velkých	
- seřadí tabulku dat podle daného	souborů dat	
kritéria (velikost, abecedně)		
- používá filtr na výběr dat z tabulky,		
sestaví kritérium pro vyřešení úlohy		
- ověří hypotézu pomocí výpočtu,		
porovnáním nebo vizualizací		
velkého množství dat		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Algoritmizace a programování	Programovací projekt a plán jeho	
Žákyně/žák:	realizace	
- řeší problémy sestavením algoritmu	Popsání problému	
- v blokově orientovaném	Testování, odladění, odstranění	
programovacím jazyce sestaví	chyb	
přehledný program k vyřešení	Pohyb v souřadnicích	
problému	Ovládání myší, posílání zpráv	
- ověří správnost programu, najde	Vytváření proměnné, seznamu,	
a opraví v něm chyby	hodnoty prvků seznamu	
- diskutuje různé programy pro	Nástroje zvuku, úpravy seznamu	
řešení problému	Import a editace kostýmů,	
- vybere z více možností vhodný	podmínky	
program pro řešený problém a svůj	Návrh postupu, klonování.	
výběr zdůvodní	Animace kostýmů postav,	
- řeší problém jeho rozdělením na	události	
části pomocí vlastních bloků	Analýza a návrh hry, střídání	
- hotový program upraví pro řešení	pozadí, proměnné	
příbuzného problému	Výrazy s proměnnou	
- zvažuje přístupnost vytvořeného	Tvorba hry s ovládáním, více	
programu různým skupinám	seznamů	
uživatelů a dopady na ně	Tvorba hry, příkazy hudby,	
	proměnné a seznamy	
Digitální technologie	Hardware a software	
Žákyně/žák:	- Složení současného počítače a	
- pojmenuje části počítače a popíše,	principy fungování jeho součástí	
jak spolu souvisí	- Operační systémy: funkce, typy,	
- vysvětlí rozdíl mezi programovým	typické využití	
a technickým vybavením	- Komprese a formáty souborů	
- diskutuje o funkcích operačního	- Fungování nových technologií	
systému a popíše stejné a odlišné	kolem mě (např. smart	
prvky některých z nich	technologie, virtuální realita,	
- na příkladu ukáže, jaký význam má	internet věcí, umělá inteligence)	
komprese dat	Sítě	
- popíše, jak fungují vybrané	- Typy, služby a význam	

technologie z okolí, které považuje za inovativní

- na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti
- vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
- diskutuje o cílech a metodách hackerů
- vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat
- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu

počítačových sítí

- Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa
- Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud
- Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL
- Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)
   Bezpečnost
- Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy
- Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita
- Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat
- Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

5.7 Prvouka

5.7.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden						
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník
1 1 2 0 0 0 0 0 0						

Předmět prvouka sjednocuje společenskovědní a přírodovědné učivo, včetně výchovy ke zdraví a ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech.

Jsou tu témata, která se týkají člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečném chování v různých životních situacích atd. Uplatníme zde pohled do historie i současnosti s cílem směřovat k vytvoření dovedností pro praktický život. Navazuje na poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolním vzdělávání a dále je rozvíjí. Žáci se učí pozorovat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, učí se je pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory a podněty jiných. Na základě poznání sebe a svých potřeb se učí vnímat základní vztahy mezi lidmi, učí se porozumět světu kolem sebe a vnímat přednosti i problémy současného způsobu života. Předpokladem správného naplnění obsahu této vzdělávací oblasti je propojení s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků. Základem výuky by měl být osobní příklad učitelů a vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Zájem dětí o poznávání okolního světa a hledání odpovědí na různé problémy a otázky, které přináší život, je významným momentem při rozvoji jejich osobnosti.

Formy výuky-integrovaná výuka, projektové vyučování, výuka v blocích, vycházky, exkurze, besedy se zajímavými lidmi

Obsahové vymezení vzdělávaní v prvouce.

Místo, kde žijeme - poznávání místních a regionálních skutečností, dopravní výchova Lidé kolem nás - základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas - orientace v dějích a v čase

Rozmanitost přírody - poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti živé i neživé přírody.

Člověk a jeho zdraví - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Předmětem prolínají průřezová témata.

Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí: Kompetence učení

- -motivace žáků k naslouchání výkladu učitele, vzbudit jejich zájem- hry, soutěže, kvízy,
- -pochopení sdělené informace schopnost vlastními slovy reprodukovat
- -sebehodnocení kontrola své práce i práce spolužáka
- -umožnění realizovat žákovské nápady
- -schopnost zorganizovat si učení
- -účast žáků v soutěžích
- -propojení teorie s praxí exkurze
- -zodpovědným přístupem k učení motivovat k zodpovědnému přístupu k práci potřeba dalšího sebevzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- -orientace ve světě informací
- -účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti

druhých

- -učitelova pomoc žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- -žáci se učí pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi
- -žáci využívají různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- -rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- -vedení k samostatnosti
- vedení k sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- -vyjadřování pozitivního citu ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- -žáci prezentují své myšlenky a názory, kladou otázky k věci
- -vzájemné naslouchání, zdůvodnění svých závěrů
- vzájemná pomoc

Kompetence sociální a personální

- -motivace k dobrým kamarádským vztahům veš třídě
- -práce ve skupinách spolupráce, ochota k pomoci
- -budování důvěry žáka k učiteli chovat se k žákům tak, aby se nebáli zeptat se, když něčemu nerozumí
- -schopnost si rozdělit úkoly
- -respektovat názory druhých a přiměřeně diskutovat
- -žáci si uvědomují své hodnoty
- -naučí se uznat svou chybu a poučí se z ní
- -učitel vede žáky k pozitivní představě o sobě samém

Kompetence občanské

- -utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- -motivace k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- -učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- -žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- -učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- žák se učí se používat digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy

- žák se učí vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky
- žák využívá a chápe význam digitálních technologií
- učitel učí žáky ovládání běžně používaných digitálních zařízení a jejich využívání při učení, k vyhledávání, zpracování a prezentování informací z internetu, seznamuje i s negativním dopadem a bezpečností práce

5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Místo, kde žijeme - žák: - zná cestu do školy, název školy - zná školní řád a dokáže rozlišit nežádoucí formy chování, pravidla třídy	- domov, škola - osobní bezpečí	ČJ-Čtení
- Člověk a jeho zdraví žák: - dodržuje základní hygienické návyky, zná základy správné výživy - umí pojmenovat části lidského těla - ví, co je úraz a nemoc	- péče o zdraví, zdravá - výživa - lidské tělo - osobní bezpečí - tísňové volání 112	ČJ-Čtení OSV-Sebepoznání a sebepojetí
- Lidé a čas žák: - orientuje se v čase a v změnách ročních období v přírodě - zná vztahy mezi rodinnými příslušníky	- orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě - kultura - rodina, soužití lidí, domov - obec, místní krajina	M-Jednotky ČJ-Čtení OSV-Mezilidské vztahy
- Lidé kolem nás - žák: - umí si připravit pomůcky do školy - rozlišuje čas k práci a odpočinku	- chování lidí - právo a spravedlnost	ČJ-Čtení

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Lidé kolem nás1. - žák: - zná základní pravidla slušného chování a vztahy v rodině a ve společnosti	- rodina, chování lidí, soužití lidí	ČJ-Komunikace, sloh M-Peníze OSV-Komunikace
- Místo, kde žijeme - žák: - orientuje se v nejbližším okolí, využití platební karty při nákupu, finanční gramotnost - zná a dodržuje základní pravidla pro chodce, cyklisty, umí vybrané dopravní značky, dopravní prostředky	- obec, místní krajina - dopravní značky, - prostředky - jízdní kolo, bezpečnost - jízdy - právo a spravedlnost - vlastnictví	ČJ-Komunikace, Čtení Pč-práce s papírem
- Rozmanitosti přírody - žák: - pozoruje, popíše a porovná proměny přírody - v jednotlivých ročních obdobích - zná ve svém okolí stromy, rostliny, houby, pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat, péče o ně - má povědomí o významu životního prostředí a ochraně přírody pro člověka	- voda, vzduch, půda - rostliny, houby, živočichové -stromy, keře, byliny - domácí zvířata - volně žijící zvířata a ptáci - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV-Ekosystémy - Základní podmínky života - Vztah člověka k prostředí ČJ-Čtení
- Lidé kolem nás 2. - žák: - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné - tísňového volání - 112, 150, 155, 158	- osobní bezpečí, chování lidí -tísňové volání	ČJ-Čtení
- Lidé a čas - žák: - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase (kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty) - denní režim dětí, práce a odpočinek - seznámí se s významnými regionálními památkami, postavami českých dějin a rodáky - Brna	- orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě - regionální památky - báje, mýty, pověsti	MKV-Kulturní diference ČJ-Komunikace, Čtení
- Lidé kolem nás 3. - žák: - zná vybraná zaměstnání i rodičů - zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží	- vlastnictví - kultura, - rodina - zařízení v domácnosti	ČJ-Komunikace, Čtení

- pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a	
zařízení v domácnosti	

Očekávané výstupy	Učivo	Drůřoz támata
Oceravane vystupy	CLIVO	Průřez. témata, přesahy
a Místa Irda žijama	domov žkolo obos místní	VDO-Občanská
Místo, kde žijeme Adv.	- domov, škola, obec, místní	
žák:	krajina	společnost a škola
- orientuje se v místě svého bydliště, v	- kultura, současnost a	Občan, občanská
okolí školy, v místní krajině	minulost v našem životě	společnost a stát
- zná základní údaje z historie a	- báje, mýty, pověsti	EV-Lidské aktivity a
současnosti obce, významné lidové	- obec, místní a okolní krajina	problémy životního
tradice	- současnost a minulost v	prostředí
- orientuje se v plánku obce	našem životě	Vztah člověka k
- určí hlavní a vedlejší světové strany	- regionální památky	prostředí
- v přírodě se umí orientovat podle		
světových stran		
Lidé kolem nás	- člověk, rodina, soužití lidí,	MKV-Princip sociálního
žák:	chování lidí	smíru a solidarity
- má povědomí o významu životního	- právo a spravedlnost	HV-Poslech hudby
prostředí a způsobu ochrany	- lidské tělo, péče o zdraví,	
- v modelových situacích ohrožení	zdravá výživa, osobní	
bezpečí (neznámá místa,	bezpečí-internet	
setkání s neznámými lidmi, kontakt se	- dopravní výchova,	
zvířaty, práce s elektronickými médii)	chodec, cyklista	
- v modelové situaci použije správný	-chování v dopravních	
způsob komunikace s	prostředcích	
operátorem tísňové linky, krizové linky	-tísňová a krizová linka	
nezneužívá		
- uplatňuje zásady bezpečného chování		
v přírodě, na silnici, dopravním hřišti		
(chodec, cyklista)		
- uvede základní ochranné prvky v		
silniční dopravě		
Rozmanitosti přírody	- vlastnosti a změny látek	EV-Ekosystémy
žák:	- voda a vzduch	- Základní podmínky
- umí pozorovat, rozlišovat a popsat	- nerosty a horniny, půda	života
některé vlastnosti a změny	- vážení a měření	- Lidské aktivity a
látek – barva, chuť, rozpustnost,	- živá a neživá příroda	problémy životního
hořlavost apod.	- životní podmínky	prostředí
- umí změřit délku, čas, hmotnost,	- živočichové: životní	M-jednotky
objem, teplotu	podmínky	
- rozlišuje přírodniny, lidské výtvory,	- rovnováha v přírodě	
suroviny	- ohleduplné chování k	
Janoviniy	přírodě	
	prirouc	

- zná základní rozdělení živočichů –	- ochrana přírody	
savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz	- rostliny: životní podmínky	
- umí uvést hlavní rozlišovací znaky a	- rovnováha v přírodě	
popsat stavbu těla	- ohleduplné chování k	
- ví, čím se liší rozmnožování	přírodě	
jednotlivých skupin	- ochrana přírody	
- rozlišuje domácí a hospodářská zvířata		
a vybraná volně žijící v daných		
společenstvích (pole, louky, les apod.)		
- umí vybrané živočichy zařadit do		
příslušného společenství		
- umí pojmenovat části rostlin a projevy		
života rostlin		
- zná vybrané druhy plodů a význam		
semen		
- zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí		
rostliny a dřeviny		
- zná vybrané hospodářské a léčivé		
rostliny		
- pozná a pojmenuje běžně se		

vyskytující jedlé a jedovaté houby

5.8 Vlastivěda

5.8.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	0	2	2	0	0	0	0

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je určen pro žáky 4. a 5. ročníku. Je koncipován jako upevnění a rozšíření elementárních vědomostí a dovedností ze společenskovědní oblasti, které žáci získali v prvouce a nabyli osobní zkušeností.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na tři tematické okruhy:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Žák se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jeho prvotní ucelený obraz světa. Poznává sebe i své okolí a seznamuje se s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a složitějšími ději. Učí se vnímat, všímat si, pozorovat a přemýšlet o okolním světě, poznávat sebe i druhé, vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět současnému způsobu života, jeho přednostem i problémům. Učí se orientovat v problematice vlastnictví, peněz a hospodaření domácnosti. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žák učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých.

Učitel při výuce využívá názorný materiál, vhodně vybrané úryvky z literatury, digitální technologie a ostatních média. Seznamuje žáky s plány, mapami a GPS navigací.

Do výuky učitel zařazuje vycházky zaměřené na pozorování, orientaci v terénu, návštěvy muzeí, výstav, dopravních hřišť apod.

Do předmětu jsou také integrována průřezová témata:

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- -Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Podpora multikulturality
- Princip sociálního smíru a solidarity

Důležitou součástí výuky je dopravní výchova, která systematicky navazuje na získané zkušenosti teoretické i praktické z prvního období a dále je prohlubuje.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák vyhledává, zpracovává a třídí informace z různých zdrojů
- uvádí věci do souvislostí, kriticky je posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- propojuje časově i místně zeměpisné a dějepisné informace
- je schopen oddělit důležité od nepodstatného v textu a udělat zápis
- rozšiřuje si slovní zásobu

Kompetence k řešení problémů

- žák rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- samostatně řeší problémy a formuluje myšlenky
- volí vhodné způsoby řešení, alternativní způsoby, experimentuje
- využívá digitální technologie a odbornou literaturu
- je vytrvalý, asertivní

Kompetence komunikativní

- žák je schopen naslouchat promluvám druhých, rozumí jim, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrázkovým materiálům, mapám, plánům, schématům, přemýšlí o nich
- tvořivě využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- žák chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají, dělají
- respektuje názory druhých
- respektuje různá hlediska při práci, přispívá k diskusi

Kompetence občanské

- žák dodržuje pravidla společenského chování, demokratického zřízení
- respektuje, chrání a oceňuje naše národní tradice, kulturní a historické dědictví
- vyslechne, snaží se vcítit, respektuje druhého

Kompetence pracovní

- žák je schopen vytvořit pracovní skupinu
- dodržuje stanovená pravidla pro skupinovou práci
- aktivně spolupracuje při řešení úkolů

Kompetence digitální

- žák používá digitální zařízení při vyhledávání informací, tvorbě prezentací a referátů
- seznamuje se s GPS navigací a mobilní navigační aplikací
- seznamuje se s novými technologiemi i riziky jejich používání
- využívá moderních aplikací k určování zástupců živé i neživé přírody

5.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Místo, kde žijeme	- práce s mapou	Př-Rozmanitost přírody
žák:	- obec, město Brno,	
- rozlišuje náčrtek, plán, různé typy map,	místní a okolní krajina	
globus, digitální mapu	- Česká republika	
- aktivně používá symboly z legendy mapy	- poloha, sousedé,	
- určuje světové strany na mapě i v	historické země	
přírodě	- Praha - hlavní město	
- vnímá měřítko mapy	- povrch	
- zná pojem nadmořská výška	- vodstvo	
- najde své bydliště na mapě i v plánu	- města	
- popíše krajinu okolo Brna	- počasí a podnebí	
- určí polohu ČR na mapách	- půdy a zemědělství	
- zná hlavní město, určí jeho polohu	- nerostné bohatství	
- dle mapy jmenuje sousední státy	- životní prostředí	
- dle mapy vyjmenuje pohraniční i		
vnitrozemská pohoří, nížiny		
- dle mapy jmenuje významné řeky,		
jezera, ostatní vodní plochy		
- najde na mapě významná města ČR		
- vysvětlí rozdíl pojmů počasí a podnebí		
- dle mapy určí zemědělsky významné		
oblasti, naleziště nerostného bohatství		
- chápe význam tvorby a ochrany		
životního prostředí		
- je schopen ostatním zprostředkovat		
vlastní zážitky z cest po ČR	V/!: !/	1/20 01 X 1 X 1 /
• Lidé kolem nás	- soužití lidí	VDO-Občan, občanská
žák:	- stát, rodina, škola	společnost a stát
- zná oficiální název ČR, státní symboly	- zájmové spolky, strany,	Občanská společnost a
- seznámí se se státním zřízením,	církve	škola
demokracií	- právo a spravedlnost - vlastnictví	Formy participace
- chápe školu jako model demokratického		občanů v politickém životě
společenství - uvědomuje si základní lidská práva a	- dopravní výchova	Principy demokracie jako
povinnosti		formy vlády a
- rozlišuje různé formy vlastnictví		způsobu rozhodování
- chápe význam rodiny ve společnosti,		Zpusobu roznouovani
postavení své i ostatních		
členů rodiny, rodinné role		
- vysvětlí rozdíl mezi fyzickou a duševní		
prací		
- zamýšlí se nad možnou volbou povolání		
- upevňuje si v situaci dopravního hřiště		
bezpečné způsoby chování v roli cyklisty		
- vyhodnotí nebezpečná místa v silničním		
provozu a v hromadné dopravě		
p. 5. 524 4 T III GIII 4 G D I 4 T C	l	

žák:	Úvod do dějepisného	VDO-Principy
- používá časovou přímku jako pomůcku	učiva	demokracie jako formy
při práci s časovými údaji	- historie na území	vlády a
- chápe pojmy čas, časový sled, letopočet,	současné ČR	způsobu rozhodování
kalendář, generace,	- vznik náboženství	Formy participace
- zařazuje nejvýznamnější osobnosti a	- pravěk	občanů v politickém
události do správných	- příchod prvních Slovanů	životě
historických období	- Přemyslovci	Občan, občanská
- chápe potřebu péče o památky a	- Lucemburkové	společnost a stát
kulturní dědictví	- Jagellonci	Občanská společnost a
- chápe pojmy báje, pověsti, mýty,	- Habsburkové	škola
legendy,		
- využívá literaturu a digitální technologie		
při zpracovávání samostatných úkolů		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Místo, kde žijeme	Putování po ČR	EGS-Jsme Evropané
žák:	- Praha - hlavní město	Objevujeme Evropu a
- využívá jednoduchou osnovu pro popis	- regiony ČR	svět
jednotlivých oblastí ČR	- Brno a okolí	Evropa a svět nás
(poloha, povrch, vodstvo, podnebí,	Putování po Evropě	zajímá
obyvatelstvo a města,	- planeta Země, Evropa	Př-Vesmír a Země
hospodářství, cestovní ruch a rekreace)	- povrch	AJ-Dům a město
- vyhledává údaje o přírodních podmínkách a	- vodstvo	
sídlištích lidí na	- rostlinstvo a	
mapách ČR	živočišstvo	
- aktivně užívá grafiku map	- počasí a podnebí	
- rozšiřuje si znalosti o místě bydliště i ostatních	- Evropská unie	
regionech	- oblasti Evropy	
- má přehled o nejznámějších národopisných	- sousedé ČR	
oblastech, folkloru,		
lidových zvycích		
- orientuje se na mapě světa, Evropy		
- rozpoznává světadíly, světový oceán		
- chápe rozdělení světa do podnebných pásů,		
časových pásem		
- třídí poznatky o přírodních podmínkách v		
Evropě		
- vyčte z mapy základní údaje o všech		
evropských zemích,		
zejména sousedních státech		
- porovnává způsob života v jiných zemích		

	T	
- chápe význam Evropské unie, zná současné členské země - zná podmínky pro cestování do zahraničí - je schopen zprostředkovat ostatním vlastní zážitky z cest po Evropě - Lidé kolem nás žák: - orientuje se zběžně v současné politické situaci - zná jména důležitých osobností (prezident, premiér,) - prohlubuje si vědomí o funkci rodiny - konkretizuje si představy o budoucím povolání - rozpoznává, pojmenovává chování, které již nesnese toleranci,chápe nutnost sankcí - orientuje se v základních formách vlastnictví, sestaví osobní ozpočet - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - objasní rizika půjčování peněz - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží - chápe význam užívání cizího jazyka jako	Soužití lidí - stát, škola, rodina - právo a spravedlnost - základní globální problémy - kultura - dopravní výchova - finanční gramotnost	MKV-Lidské vztahy Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity AJ-Osobní údaje
nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání - aktivně se dle svých možností podílí na přetváření společnosti, nekonfliktním životě - upevňuje si v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování v roli cyklisty • Lidé a čas žák: - umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - bezpečně užívá časovou přímku - charakterizuje jednotlivé etapy dějin, zařazuje nejvýznamnější osobnosti a události do správných historických období - vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými historickými ději	- současnost a minulost v našem životě - orientace v čase - České země - součást Rakouska - Rakousko-Uhersko - 1. světová válka - samostatné Československo	M-Jednotky ČJ-Literární výchova
- upevňuje a rozšiřuje si znalosti o způsobu života předků na našem území - využívá vlastních zkušeností a dostupných zdrojů při zpracování samostatných úkolů - orientuje se v základních rysech uměleckých stylů	- 2. světová válka - poválečná léta - komunistická vláda - Pražské jaro 1968 - normalizace - návrat demokracie 1989 - vznik ČR, současnost	

5.9 Přírodověda

5.9.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	0	2	2	0	0	0	0

Předmět Přírodověda obsahuje učivo z oblasti přírody, zdraví, zdravého životního stylu. Rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v předmětu Prvouka. Žáci jsou vedeni k poznání, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Žáci se také učí poznávat sebe sama, své potřeby a porozumět světu kolem sebe, učí se vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům.

Výuka Přírodovědy se uskutečňuje v rámci standardních vyučovacích hodin o délce 45 minut, probíhá převážně v kmenových třídách. Příležitostně se výuka uskutečňuje v terénu – v parku, v lese, na škole v přírodě, popř. během výukových programů mimo školu. Ve výuce žáci kromě učebnic používají také, pracovní listy, manipulační atlasy. Nejčastější organizační formou výuky v rámci hodin přírodovědy je hromadné (frontální) vyučování, prolínající se se skupinovou výukou a projektovým vyučováním.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do dvou tematických okruhů:

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Předmětem prolínají průřezová témata:

Enviromentální výchova (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života).

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků: Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá
- směřujeme žáky k aktivnímu vyhledávání a sbírání informací, k používání různých zdrojů informací
- podporujeme žáky k využívání vlastních zkušeností a pozorování při učení
- učíme žáky pojmenovávat věci, jevy a děje a zamýšlet se nad jejich vzájemnými vztahy

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- vedeme žáky k promýšlení a naplánování způsobu řešení problému a využívání vlastního úsudku a zkušeností
- učíme využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

- vedeme ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, k obhajobě, uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a souvisle
- směřujeme žáky k naslouchání druhých lidí, porozumění jim, vhodným reakcím na ně
- učíme je účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině
- směřujeme je k vytváření společných pravidel a příjemné atmosféry při práci v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi vedeme žáky k přispívání a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- učíme je diskutovat v malé skupině i debatovat s celou třídy
- vedeme žáky k respektování toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- směřujeme k empatii vůči ostatním

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s praktickým poskytováním první pomoci, poznáváním podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- směřujeme žáky k poskytování pomoci potřebným
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vedeme je k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní:

- učíme žáky používat bezpečné a účinné materiály při jednoduchých řízených experimentech
- směřujeme žáky k dodržování vymezených pravidel
- vedeme je k plnění povinností a závazků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k bezpečnému vyhledávání a sdílení informací z internetu, k využívání dig. technologií při tvorbě projektů a referátů
- směřujeme žáky k správnému chápání významu dig. technologií
- seznamujeme žáky s možnými riziky a nebezpečí v kyberprostoru
- vedeme žáky ke spolupráci, etice při sdílení informací

5.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Rozmanitost přírody žák - rozpozná živé a neživé přírodniny - objasní základní podmínky pro život organismů	živá a neživá příroda neživá příroda (voda, vzduch, horniny, nerosty živá příroda (rostliny, houby, živočichové) základní podmínky života na Zemi rozmanitost podzimní, zimní, jarní a letní přírody	EV-Základní podmínky života Ekosystémy

- na základě společných znaků roztřídí dané rostliny, živočichy a houby - u vybraných organismů určí, jak jsou přizpůsobeny k životu na souši, ve vodě, ve vzduchu - zkoumá základní přírodní společenství - pojmenuje základní projevy života - určí organismus pomocí jednoduchého klíče nebo atlasu - na základě obrázku nebo textu popíše činnosti člověka ovlivňující životní prostředí a zdůvodní, proč lidé tyto činnosti dělají	živá příroda – třídění organismů stavba těla živočichů- obratlovci - ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci bezobratlí ekosystémy- přírodní společenstva – les, louka, park, pole, stojaté a tekoucí vody, okolí lidských obydlí základní projevy života rostlin, živočichů a hub vlastnosti rostlin, živočichů a hub třídění rostlin – dřeviny, byliny třídění živočichů – bezobratlí, obratlovci ekologie	EV-Vztah člověka k prostředí
- Člověk a jeho zdraví žák: - navrhne rozdělení svého času v rámci jednoho dne a týdne - rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru, - odhalí rizika popíše danou dopravní situaci, - rozpozná vhodné a nevhodné chování účastníků silničního provozu	můj denní režim, můj týdenní režim osobní bezpečí dopravní výchova chodec dopravní výchova cyklista bezpečná cesta do školy	OSVSebepoznání a sebepojetí Psychohygiena

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Rozmanitost přírody žák: - na základě pozorování vyvodí vztahy mezi živou a neživou přírodou - vysvětlí vzájemné ovlivňování člověka a přírody - popíše způsob života rostlin a živočichů v jednotlivých podnebných pásech - na základě obrazového materiálu popíše postavení Země ve vesmíru seznámí se s planetami Sluneční soustavy	živá příroda – rozmanitost života na Zemi život v podnebných pásech (tropický, subtropický, mírný, polární) život v oceánech a mořích neživá příroda – horniny, nerosty, nerudné a rudné suroviny, půda, energetické suroviny, ne/obnovitelné přírodní zdroje souhvězdí, galaxie sluneční soustava planety, planeta Země a Měsíc hvězda Slunce střídání dne a noci střídání ročních období	EV-Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- za použití modelu Slunce, Země a Měsíce nebo obrazového materiálu vztah člověka k životnímu prostředí vysvětlí střídání dne a noci a ochrana a tvorba životního prostředí střídání ročních období národní parky - objasní smysl ohleduplného botanické a zoologické zahrady chování k přírodě a její ochrany vyhledá a popíše problémy životního prostředí Člověk a jeho zdraví OSV- Rozvoj žák: schopností - určí a pojmenuje části lidského poznávání lidské tělo těla uvede příklady orgánových Sebepoznání a popis jednotlivých orgánových soustav sebepojetí soustav (svalová, kožní, oběhová, - rozliší pozitivní a negativní vlivy na Seberegulace a dýchací, nervová, trávicí, vylučovací, své vlastní zdraví a uvede příklady sebeorganizace rozmnožovací, smysly) základní ze života pojmenuje a vysvětlí Psychohygiena onemocnění jednotlivých soustav, některé vlivy ohrožující fungování Kreativita prevence onemocnění lidského těla (nesprávná Poznávání lidí životospráva, stres) Mezilidské vztahy chronologicky seřadí jednotlivé Komunikace etapy života člověka etapy lidského života Kooperace a vývoj jedince - určí, kterými etapami prošel, kompetice kterou právě prožívá, a stručně je Řešení problémů a charakterizuje podle slovní rozhodovací ochrana svého zdraví charakteristiky rozpozná jednotlivé dovednosti rizikové situace ohrožující život etapy lidského života Hodnoty, postoje, dopravní výchova – cyklista v - navrhne vhodný způsob chování v praktická etika provozu modelových situacích ohrožujících zdraví a upozorní na rizika vyplývající z nedodržení vhodných návykové látky a zdraví osobní bezpečí postupů - popíše postupy svého jednání a pomoci v situaci ohrožující život - vyjmenuje návykové látky, které jsou legálně v prodeji (alkohol, nikotin v cigaretách, event. potraviny obsahující kofein apod.) - vysvětlí, proč kouření a pití alkoholu poškozuje zdraví a proč je třeba odmítnout i další nabízené zdraví a nemoc základní onemocnění cizí látky a prevence potravinová pyramida - uvede příklady nemocí způsobených užíváním alkoholu a drog předvede v modelových situacích různé způsoby odmítání návykových látek

- vysvětlí význam pravidelných	první pomoc ošetření drobných	
preventivních zubních prohlídek a	poranění	
preventivních prohlídek u lékaře		
- uvede příklady infekčních nemocí	V/	
a způsob přenosu	soužití mezi lidmi	
- zdůvodní, proč by v potravě		
člověka mělo být hodně ovoce a		
zeleniny		
- uplatňuje základní hygienické,		
režimové a jiné zdravotně		
preventivní návyky		
předvede simulovaný telefonický rozhovor – přivolání záchranné		
služby		
- v modelové situaci popíše nebo		
předvede ošetření drobných		
poranění		
- zná svoje základní práva a		
povinnosti		
- ví jaké má postavení v rodině a		
společnosti		

5.10 Dějepis

5.10.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročníl						9. ročník		
0	0 0 0 0 0 2 2 2 2							2

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět dějepis je vyučován jako samostatný povinný předmět v 6.-9. ročníku dvě hodiny týdně. V předmětu dějepis je žák veden:

- -k zájmu o minulost vlastního národa, k toleranci vůči jiným národům a kulturám
- -ke snaze uvědomovat si souvislosti mezi vývojem vlastního národa a národů ostatních
- k potřebě všímat si paralel mezi minulými a současnými událostmi, ke snaze je objektivně posuzovat a poučit se z nich
- -ke schopnosti umět rozpoznávat názory a postoje odporující základním principům demokratického soužití
- -ke schopnosti vhodně komunikovat, vytvářet si vlastní názor, své názory a postoje vhodně obhajovat

Formy a metody práce:

- frontální výuka ve třídě s využitím map a dalších pomůcek
- práce ve skupinách
- vyhledávání a práce s mapami, odbornou literaturou, internetem ve třídě, v počítačových učebnách
- samostatné projekty krátkodobé i dlouhodobé
- tematicky zaměřené exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- žák získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- žák přistupuje k řešení problému tvořivě, umí vyhledat vhodné informace a využít je při řešení
- žák kriticky myslí a je schopen hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje v týmu, naslouchá ostatním, vhodně reaguje
- žák upevňuje dobré mezilidské vztahy v kolektivu
- žák vhodně zhodnotí svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- žák respektuje názory ostatních, chápe jejich případnou odlišnost a dokáže její hledat důvod
- žák formuje své volní a charakterové rysy

Kompetence digitální

- žák používá digitální technologie k vyhledávání a ověřování informací. Pracuje s weby a webovými aplikacemi souvisejícími s historickou tematikou
- žák chápe rozdíly mezi digitálními a tištěnými zdroji informací, chápe možnosti ověření věrohodnosti informace a uvědomuje si existenci nepodložených, zavádějících či neověřených informací

5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
žák: - seznámí se s náplní dějepisného studia a umí vysvětlit jeho přínos pro současného člověka - popíše prameny, ze kterých historie čerpá a vyjmenuje instituce, kde se tyto prameny shromažďují - rozumí základní periodizaci dějin a orientuje se na časové přímce	- úvod do předmětu - význam dějin - historické prameny - časová osa - historické epochy	EGS-Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV-Etnický původ
- Vývoj v pravěku - žák: - seřadí správně vývojové typy člověka, - popíše vývoj jeho tělesných znaků - pohovoří o vývoji lidských nástrojů, řeči, - získávání obživy a spolužití lidí - objasní důvody vzniku náboženství, umění - pochopí přírodní předpoklady vzniku - zemědělství a jeho důsledky pro život lidí - popíše změny v soužití lidí v souvislosti se vznikem řemesel a obchodu - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v různých částech světa, opožděný vývoj v Evropě	- typy člověka, jeho znaky, změny ve způsobu života - vnik náboženství, umění - přechod k zemědělství - zpracování kovů, řemesla, obchod - matriarchát, vzestup významu muže	EGS-Evropa a svět nás zajímá MKV-Etnický původ VV-Historická témata
- První civilizace - žák: - popíše přírodní podmínky prvních - starověkých států - objasní postavení jednotlivých vrstev - starověké společnosti - uvede příklady rozvoje vědy a umění prvních civilizací - pomocí mapy lokalizuje první starověké státy	- starověká Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína - vrstvy ve společnosti - věda a umění	EGS-Objevujeme Evropu a svět MKV-Kulturní diference Etnický původ Z-Regiony světa - přírodní podmínky VV-Historická témata

2. VI (¥)	I ( ) ( ) ( ) ( )	I
Starověké Řecko	- mínojská Kréta, Mykény,	VDO-Principy
žák:	Trójská válka	demokracie jako
- pohovoří o kořenech klasické řecké	- řečtí bohové	formy vlády a
civilizace	- formy vlády - Sparta,	způsobu rozhodování
- objasní základy řecké mytologie	Atény	ČJ-báje, epos
- popíše vývoj řecké společnosti, porovná	- antická demokracie -	VV-Historická témata
formy vlády v různých státech a vznik	Solón, Perikles	
antické demokracie	- války Řeků	
- pohovoří o hlavních událostech	- Alexandr Makedonský	
vrcholného období Řecka	·	
- doloží příklady přínosu řecké civilizace pro		
evropskou kulturu		
- objasní úpadek Řecka a výboje		
Makedonie		
- pomocí mapy lokalizuje řeckou kolonizaci		
a výboje Alexandra		
Makedonského		
Starověký Řím	- Řím - království,	VDO-Principy
žák:	republika, císařství	demokracie jako
- pohovoří o počátcích Říma podle	- římská správa	formy vlády a
skutečnosti i podle pověsti	- výboje Říma	způsobu rozhodování
- popíše úřady římské republiky	- občanské války - Caesar,	Občan, občanská
- nastíní pomocí mapy mezníky rozmachu	Oktavián	společnost a stát
římské říše	- rozkvět a krize císařství	'
- objasní příčiny krize republiky	- zrod křesťanství	
- uvede vybrané osobnosti římských dějin a	- římská kultura	
charakterizuje je	- Keltové, Germáni	
- popíše kořeny a okolnosti vzniku	,	
křesťanství		
- pohovoří o příčinách úpadku císařství a		
celé otrokářské společnosti		
- uvede příklady kulturního odkazu Říma		
- porovná svět antiky a okolních		
barbarských civilizací		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Raný středověk	- osídlení Evropy po pádu	EGS-Evropa a svět
žák:	říše západořímské	nás zajímá
- ovládá periodizaci středověku	- franská říše	Objevujeme
- popíše osídlování Evropy po pádu	- význam křesťanství pro	Evropu a svět
západořímské říše a formování národních	Evropu	Jsme Evropané
států	- první státní útvary na	VO-Naše vlast
- uvědomí si význam kontaktu raně	našem území	Významné státní
středověké Evropy s vyspělou		svátky a výročí

kulturou byzantskou a arabskou - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu - učí se chápat úlohu křesťanství a jeho vliv na formování evropské civilizace, uvědomuje si potřebu vzájemné náboženské a názorové tolerance - charakterizuje první státní útvary na našem území - popíše hlavní znaky románské kultury	- český stát za vlády přemyslovských knížat - Vikingové, vznik Anglie a Francie - křížové výpravy - románská kultura	Z-Obyvatelstvo na Zemi Obyvatelstvo Evropy
- Vrcholný středověk - žák: - učí se chápat politické události, popíše strukturu dobové - společnosti, uvědomuje si význam vzniku měst - dokáže charakterizovat významná období ve vývoji českého státu v kontextu s evropským vývojem - popíše základní rysy gotické kultury - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v husitské hnutí - uvědomuje si změny v postavení panovníka v české stavovské monarchii a rozdělení české společnosti podle různých náboženských vyznání - seznámí se s pojmy humanismus a renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	- život zemědělců, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - stoletá válka - Lucemburkové na českém trůně - gotická kultura - česká společnost v době předhusitské a kritika poměrů v církvi - husitské období - doba vlády Jiřího z Poděbrad - doba jagellonská - humanismus a renesance v Itálii	EGS-Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané VV-Architektura, historická témata
- Pozdní středověk - žák: - poznává důvody a význam objevných plaveb - a důsledky pronikání Evropanů do nově - objevených zemí - seznámí se s důvody, které vedly k rychlému - šíření reformace, chápe význam pojmů reformace a protireformace - dokáže vysvětlit pojem absolutismus - všímá si důsledků náboženské nesnášenlivosti - uvědomuje si útrapy způsobené třicetiletou válkou - popíše revoluci v Anglii	- zámořské objevy a jejich společenské důsledky - evropské státy a šíření reformace - počátky protireformace, evropská kultura v 16. století - nástup Habsburků na český trůn, česká kultura 16. století - Španělsko - revoluce v Nizozemí - mezinárodní situace před třicetiletou válkou - třicetiletá válka - Anglie	VDO-Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ČJ-Vývoj české literatury Z-Regiony světa- obyvatelstvo VV-Architektura, historická témata

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Počátky novověku v Evropě žák: - chápe rozdíl mezi monarchií absolutní a konstituční - uvědomuje si rozpor mezi snahou o udržení absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - seznámí se se situací po třicetileté válce ve vybraných evropských zemích, v habsburské monarchii a v českých zemích - popíše hlavní rysy baroka jako životního stylu a uměleckého směru - snaží se pochopit podstatu osvícenské ideologie a její vliv v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomuje si význam boje za svobodu a nezávislost	- nejsilnější evropské absolutní monarchie - habsburská monarchie po třicetileté válce - baroko - rozvoj osvícenské vzdělanosti - české země v době vlády Marie Terezie a Josefa II rozvoj kolonialismu - vznik USA	VDO-Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VV-Architektura, historická témata EV-Světová hudební historie
- Novověk od konce 18. století do roku 1848 - žák: - chápe důvody, které francouzskou revoluci vyvolaly, stručně popíše průběh a výsledky revoluce - uvědomuje si vliv francouzské revoluce na poměry v Evropě a na její uspořádání po vídeňském kongresu - seznámí se s hlavními rysy klasicismu a romantismu, s významnými osobnostmi kultury a umění této doby - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu a jeho souvislost s následujícími společenskými změnami - chápe, v čem tkvěla zaostalost rakouského císařství v období Metternichova absolutismu - seznámí se s příčinami, průběhem, hlavními postavami českého národního obrození	- francouzská revoluce a napoleonské války - rozšíření průmyslové revoluce a rozvoj vědeckého poznání, zápas za sociální spravedlnost - národní a osvobozenecká hnutí v Evropě - klasicismus a romantismus - situace v habsburské monarchii, utváření novodobého českého národa	VDO-Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ČJ-Vývoj české literatury EV-Historická témata Světová hudební historie
- Novověk od roku 1848 do konce 19. století - žák: - uvědomuje si důvody, které vedly k vypuknutí revolucí ve vybraných	- rok 1848 v Evropě - rok 1848 v českých zemích - české země v době - Bachova absolutismu - vznik Rakouska-Uherska - občanská válka v USA	VDO-Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě

evropských zemích, stručně popíše průběh	- mezinárodní situace v	Principy demokracie
revolucí	poslední třetině 19. století	jako formy vlády a
- seznámí se s rozmachem politického		způsobu rozhodování
života v českých zemích		EGS-Jsme Evropané
- seznámí se s poměry v rakouském		Z-Poloha a rozloha
císařství v 50. letech 19.století, s hlavními		ČR
představiteli českého politického života		
- uvědomuje si, proč považovali Češi		
rakousko - uherské		
vyrovnání za nespravedlivé		
- chápe význam pojmu dualismus		
- všímá si oblastí, ve kterých se střetávaly		
zájmy velmocí		
- uvědomuje si rozrůstání kolonií a jejich		
význam pro mateřské státy		
Svět spěje ke "světové válce"	- situace před a během 1.	EGS-Evropa a svět
žák:	světové války	nás zajímá
- pochopí rozdělení velmocí do		Objevujeme Evropu a
mocenských bloků		svět
- stručně popíše průběh a výsledky 1.		Jsme Evropané
světové války		MKV-Kulturní
		diference
		Etnický původ

		T
Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Svět na počátku 20. století	- důsledky 1. světové války	VDO-Občan, občanská
žák:	- vznik ČSR, T.G.Masaryk	společnost a stát
- pochopí důsledky války pro lidstvo	- revoluce v Rusku	Formy participace
- seznámí se s osobností T.G.Masaryka		občanů v politickém
- objasní okolnosti nástupu bolševiků k		životě
moci v Rusku		Principy demokracie
- chápe zásluhu zahraničního odboje na		jako formy vlády a
prosazení vzniku samostatné ČSR		způsobu rozhodování
		EGS-Objevujeme Evropu
		a svět
		ČJ-Česká literatura
		EV-Historická témata,
		práce s uměleckým
		dílem
		Česká hudební historie
Svět mezi světovými válkami	- situace mezi dvěma	VDO-Principy
žák:	světovými válkami v	demokracie jako formy
- s pomocí mapy popíše hlavní rysy	Evropě	vlády a
nového uspořádání v Evropě	- hospodářská krize	způsobu rozhodování

po 1. světové válce	- fašismus	MKV/ Etnický původ
- charakterizuje vnitřní i zahraniční situaci	- lasismus - komunismus	MKV-Etnický původ EV-Historická témata,
ČSR v období první	- KOITIUITISITIUS	•
•		práce s uměleckým
republiky		dílem Časká hudobní bistoria
- chápe souvislost mezi špatným		Česká hudební historie
hospodářským vývojem a nástupem		
extrémních hnutí		
- rozumí pojmům totalitarismus,		
nacionalismus, fašismus, komunismus		
- posoudí výhody a nedostatky		
demokratického systému proti totalitním		
státům		
- s pomocí mapy označí oblasti		
narůstajícího napětí ve světě		
- dokáže zaujmout postoj k mnichovským		
událostem 1938		
- charakterizuje hlavní rysy vnitřní i		
zahraniční situace ČSR v období druhé		
republiky		
Druhá světová válka	- průběh a bojiště 2.	MKV-Etnický původ
žák:	světové války	Lidské vztahy
- s pomocí mapy vytypuje oblasti hlavních	- českoslovenští vojáci v	VDO-Formy participace
bojů, místa obratu ve	boji proti fašismu	občanů v politickém
válce	, .	životě
- dokáže vytypovat hlavní osobnosti a		EGS-Jsme Evropané
jejich úlohu v událostech 2.		EV-Historická témata,
světové války		práce s uměleckým
- stručně popíše domácí a zahraniční		dílem
československý odboj		
Poválečný vývoj ve světě	- svět ve "studené " válce	VDO-Občan, občanská
žák:	- zmírňování	společnost a stát
- chápe příčinu vzniku bipolárního světa	mezinárodního napětí	Formy participace
jako důsledek 2. světové války	- konec studené války	občanů v politickém
- chápe vývoj ČSR k únoru 1948 jako	- nástup mezinárodní	životě
důsledek poválečného uspořádání světa	spolupráce ve světě	Principy demokracie
- rozumí pojmu studená válka	- vývoj v Československu	jako formy vlády a
- pomocí mapy vytypuje a stručně popíše	od 2. světové války po	způsobu rozhodování
hlavní oblasti skutečných válečných	současnost	EGS-Evropa a svět nás
střetů v poválečném světě	Joucasiiost	zajímá
- popíše rozdíly v uspořádání a vývoji		Objevujeme Evropu a
západních zemí, komunistického bloku a		svět
rozvojového světa		Jsme Evropané
- nastíní hlavní etapy politického a		MKV-Kulturní diference
		Multikulturalita
hospodářského vývoje Československa		
(Pražské jaro, normalizace, rok 1989,		Princip sociálního smíru
1993)		a solidarity

	MV-Interpretace vztahu mediálních sdělení a realit
	Z-Poměry současného
	světa

5.11 Výchova k občanství

5.11.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden							
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník	
0	0 0 0 0 0 1 0 0,5 0,5						0,5

Předmět výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáka v sociální realitě a se začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití, přebírat odpovědnost za své názory a chování a orientaci ve významných okolnostech společenského života. Posiluje smysl jednotlivce pro osobní a občanskou zodpovědnost, motivuje žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti. Učí žáky finanční gramotnosti.

Žák je veden:

- k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům, k rozvíjení respektu ke kulturním i jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- -k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů, postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a svých práv
- -ke schopnosti umět rozpoznávat názory a postoje odporující základním principům demokratického soužití
- -ke schopnosti vhodně komunikovat, vytvářet si vlastní názor, své názory a postoje vhodně obhajovat

Ve výchově k občanství se realizují průřezová témata:

- -Osobnostní a sociální výchova: poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
- -Výchova demokratického občana: občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády, způsoby rozhodování
- -Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: objevujeme Evropu a svět
- -Multikulturní výchova: kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru
- -Enviromentální výchova: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- -Mediální výchova: práce v realizačním týmu (spolupráce na projektu)

Organizace výuky

Výuka probíhá ve třídě, popř. na veřejných prostranstvích mimo školu.

Formy a metody práce jsou využívány podle charakteru učiva s ohledem na splnění klíčových kompetencí:

samostatná i skupinová práce, referáty, projektové vyučování, práce s textem, reprodukce textu, diskuze, video, PC, beseda

- evaluace
- -práce ve skupině
- -referáty
- -průběžné ověřování znalostí
- -doplňovačky, osmisměrky, křížovky
- -schopnost zapojit se do diskuze, rozhovoru
- -písemné ověřování znalostí a dovedností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup: - vedení žáků k ověřování důsledků

- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup: - kladení otevřených otázek

- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup: - zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků

- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu a podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup: - vyžadování dodržování pravidel slušného chování

vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedení k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup: - dodávání sebedůvěry

- -napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální

- žáci ovládají digitální zařízení, využívají je při učení, tvoření referátů a prezentací
- kriticky posuzují informace a digitální obsah učiva a informací z webových stránek
- využívají digitální technologie k usnadnění práce a zefektivnění pracovních postupů
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

5.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Svátky a výročí žák: - uvede datum vzniku ČSR, vypráví o tomto významném svátku - vypráví o zvycích a tradicích spojených s těmito významnými svátky	- založení republiky - Vánoce, Velikonoce	D-Raný středověk VV-Dekorační práce
- Naše vlast žák: - vypráví některé pověsti z dějin českého národa - vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti našich dějin - uvede výrobky, kterými se ČR proslavila v zahraničí - zpracuje projekt Česká republika - vypráví o svém městě, uvede slavné rodáky - vysvětlí pojmy: starosta, obecní úřad, uvede konkrétní příklady záležitostí, které chodí lidé vyřizovat na úřad - zná památky ve svém městě, vypráví o nich - popíše životní prostředí kolem nás - uvede rozdíly života na vesnici a ve městě - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování různých cílů v rodině, ve škole i v obci	- významné osobnosti českých dějin, osobnosti, které nás proslavily - obec, region, země - radnice - památná místa - domov a jeho okolí	VDO-Občan, občanská společnost a stát D-Raný středověk
Stát a právo žák: - vysvětlí důvody, které vedly ke vzniku státu - uvede hlavní znaky státu - vysvětlí nutnost existence řádu - vypráví o historických typech států - popíše jednotlivé typy státního zřízení (republika, monarchie), uvede konkrétní příklady - definuje demokracii jako protiváhu anarchie a diktatury	- stát a právo - právní řád - historické typy států - složky státní moci (moc zákonodárná, výkonná, soudní) - volby	

- objasní hlavní úkoly složek státní moci, jejich orgánů a institucí - vysvětlí smysl a princip svobodných voleb v demokratických státech - uvede příklady institucí, které se podílejí na správě obcí a krajů - dodržuje právní řád a respektuje pravidla, která se ho týkají - Kultura a její rozvíjení žák: - uvede příklady kulturních institucí v našem regionu , vypráví o nich (např. o návštěvě divadelního představení)	- umělecké historické slohy - kulturní instituce	
- aktivně se s nabídkou kulturních akcí seznamuje - vyjmenuje historické umělecké slohy, konkrétněji o nich pohovoří - uvede nejvýznamnější znaky těchto slohů - uvede příklady mezinárodní spolupráce v oblasti kultury (UNESCO)		
Vztahy mezi lidmi žák: - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	- otevřená komunikace - aktivní naslouchání	OSV-Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ČJ-Komunikační a slohová výchova
- Komunikace - žák: - komunikuje otevřeně, pravdivě, - s porozuměním pro potřeby - druhých a přiměřeně situaci	- otevřená komunikace - aktivní naslouchání	OSV-Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice

		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
Důstojnost a identita lidské osoby žák: respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	- úcta k lidské osobě - jedinečnost a identita člověka	OSV-Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
- Asertivní chování žák: - nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	- asertivní chování - obrana před manipulací - asertivní techniky - fair play	OSV-Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
- Reálné a obrazné vzory žák: - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	- pozitivní vzory versus - pochybné idoly - podpora pozitivního - působení televize a médií - já - potenciální vzor prodruhé	OSV-Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika
- Iniciativa a komplexní prosociálnost žák: - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	- iniciativa a tvořivost - iniciativa ve ztížených - podmínkách - uplatnění komplexní - prosociálnosti	OSV-Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita

Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a
kompetice
Řešení problémů a
rozhodovací
dovednosti
Hodnoty, postoje,
praktická etika
MKV-Lidské vztahy

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Člověk a předpoklady soužití	- člověk a	MKV-Kulturní diference
žák:	předpoklady	Multikulturalita
- definuje základní lidská práva	soužití	Princip sociálního smíru
- rozpozná netolerantní projevy v chování lidí	- člověk a řád	a solidarity
- rozpozná protiprávní jednání	- lidská práva v	VDO-Občanská
- vysvětlí rozdíl mezi přestupkem a trestným	zrcadle dějin	společnost a škola
činem	- Všeobecná	Občan, občanská
- respektuje práva a oprávněné zájmy druhých	deklarace lidských	společnost a stát
lidí	práv	Formy participace
- uvede nejvýznamnější problémy v oblasti	- zapojení do lidské	občanů v politickém
lidských práv (xenofobie, anarchie, rasismus,	spolupráce	životě
terorismus)		Principy demokracie
- uvede příklady mezinárodního terorismu		jako formy vlády a
- porovná o rozliší úkoly orgánů právní ochrany		způsobu rozhodování
občanů, uvede příklady jejich činnosti a		EGS-Evropa a svět nás
spolupráce při postihování trestných činů		zajímá
		Jsme Evropané

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Náboženství světa - žák: - orientuje se v nejrozšířenějších - světových náboženstvích - vysvětlí pojmy: ateismus, - monotheismus, polytheismus - respektuje různé náboženské názory	- nejvýznamnější světová náboženství (křesťanství, islám,)	
Stát a právo žák:	- stát a právo - právní základy státu - Ústava ČR	VDO-Principy demokracie jako formy vlády a

- vysvětlí funkci a význam řádu, pravidel a zákonů v každodenním životě lidí - vysvětlí podstatu Ústavy ČR jako základního zákona země - rozlišuje jednotlivé složky státní moci i jejích orgánů - objasní formy participace občanů v politickém životě - respektuje povinnosti vyplývající z některých smluvních vztahů - koupě, pronájem, atd.	- složky státní moci - právní úkony	způsobu rozhodování Občan, občanská společnost a stát VP-Rovnost příležitostí na trhu práce Svět práce a dospělosti
- uvede příklady vzájemné komunikace		
mezi občany a úřady		
- Ekonomie žák: - objasní principy tržního hospodářství a podstatu fungování trhu - porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků - hledá možnosti, jak řešit deficit, uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků - uvede možnosti různých typů pojištění - vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz - popíše postup při reklamaci výrobku, nebo služby - na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - vyjmenuje základní formy podnikání - sestaví a vyplní návrh textu pracovní smlouvy	- ekonomie, ekonomika - ekonomické sektory - finanční gramotnost - formy podnikání - pracovní smlouva	VP-Orientace v profesních informacích Svět práce a dospělosti
• Korupce	- příčiny a důsledky	
žák:	korupčního jednání	
- uvede příklady korupčního jednání		
- diskutuje o příčinách, důsledcích a		
řešení korupčního jednání v		
konkrétních situacích		

5.12 Fyzika

5.12.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden						
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník
0 0 0 0 0 2 2 2 2						

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku dvě hodiny týdně. Vzdělávání v předmětu fyzika:

- se zaměřuje na získávání základních fyzikálních poznatků a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování
- poukazuje na možné zneužití fyzikálních objevů

Formy a metody práce ve fyzice:

- frontální výuka
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- demonstrační pokusy
- samostatné pozorování
- výuka pomocí audiovizuální techniky
- vyhledávání a kritické hodnocení informací z internetu
- krátkodobé projekty
- laboratorní práce
- exkurze

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:

- -chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy
- přírodopis: optika (zrak), zvuk (sluch)
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, Sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- MV kritické čtení mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, předvedení mediálního sdělení s důrazem na mluvené slovo, obsahovou správnost a přehlednost, ale i na grafické zpracování
- EV posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky
- OSV + VDO během různých forem skupinové práce ve všech ročnících: kreativita, komunikace a kooperace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací

- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a respektování názoru druhých
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie
- učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- umožní žákům pochopit význam správného postoje každého jedince k přírodě, lidem i ke svému zdraví

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování zásad bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá a využívá běžná digitální zařízení, aplikace a služby
- vyhledává a kriticky posuzuje informace
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, používá jen informace určené pro jeho věk, vyhýbá se kopírování příliš odborných textů
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, jedná eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

5.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
• Látka a těleso	- látka, těleso	
žák:	- rozdělení látek na pevné,	
- rozlišuje látku a těleso	kapalné a plynné	
- dovede uvést příklady látek a těles		
- popíše rozdíl mezi látkou pevnou,		
kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se		
od sebe liší		

- Fyzikální veličiny - žák: - přiřadí k dané veličině značky a jednotky - změří vhodnými měřidly některé důležité fyzikální veličiny a přiřadí jednotku - předpoví změnu délky či objemu tělesa při změně jeho teploty - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah p=m:V při řešení praktických úloh - umí převádět jednotky probíraných veličin	- délka - hmotnost - objem - hustota - teplota - čas	MV-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení M-Desetinná čísla Převody jednotek Obsah čtverce a obdélníku. Objem krychle a kvádru
• Síla žák: - rozpozná, zda na dané těleso působí síla - určí druhy v konkrét. situaci druhy sil působících na těleso, jejich velik. a směr -umí určit výslednici sil stejného a opačného směru - využívá Newtonovy zákony k vysvětlení pohybu tělesa nebo změn pohybu tělesa - určí pokusně těžiště tělesa	- síla a její jednotka - gravitační síla, gravitační pole - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - skládání sil stejného a opačného směru, výslednice - třecí síla, ovlivnění velikosti třecí síly v praxi - těžiště tělesa	
Pohyb a klid – úvod žák: rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu -rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - určí rychlost v jednoduchých případech	- pohyb a klid tělesa, jejich relativnost (úvod, jednoduché úlohy) -pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - dráha - čas - rychlost rovnoměrného pohybu	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Pohyb a klid	- průměrná rychlost	
žák:	- grafické znázornění	OSV-komunikace a
- určí průměrnou rychlost z dráhy uražené	pohybu	kooperace při lab.
tělesem za určitý čas		práci
- používá s porozuměním vztah v=s : t při		
řešení úloh		

zpázorní graf závislosti dráhy /paha		
- znázorní graf závislosti dráhy (nebo		
rychlosti) na čase, z grafu umí vyčíst		
některé údaje		
Stavba látek žák: - správně používá pojem atom, molekula, iont - má představu o tom, z čeho se skládá atom - odliší iont od atomu - uvede několik příkladů prvků, sloučenin, směsí Optika žák: - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem,	- částicové složení látek (atom, molekula, iont) - stavba atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) - prvek, sloučenina, směs - vlastnosti látek pev., kapal. a plynných – prohloubení učiva -difuze, Brownův pohyb - světlo, - zdroj světla - přímočaré šíření světla	MV-kritické čtení, případně tvorba mediálního sdělení Ch-Směsi Částicové složení látek, chemické prvky
které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu -vysvětlí zatmění S, M a měsíční fáze - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - umí zobrazit předmět pomocí dutého a vypuklého zrcadla - určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda nastane lom ke kolmici nebo od kolmice - rozliší spojku a rozptylku, - umí zobrazit předmět pomocí tenké spojky a rozptylky - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu korekce vad - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem	- stín, zatmění Slunce a Měsíce, měsíční fáze - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - odraz světla -zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - lom světla -zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - rozklad bílého světla - oko a jeho vady	EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Př- anatomie lidského těla M-Osová souměrnost
• Tlak, tlaková síla žák: - užívá s porozuměním vztah p=F:S - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku - s porozuměním používá vztah p=hρg k řešení problémů a úloh - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení	- tlak - hydrostatický tlak - Pascalův zákon - vztlaková síla - Archimédův zákon - plavání těles v kapalině - atmosférický tlak	

- objasní vznik vztlakové síly a určí její	
velikost a směr v konkrétní situaci	
- vysvětlí vznik atmosférického tlaku	

8.ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Práce, výkon, energie - žák: - dokáže určit, kdy těleso ve fyzice koná práci - s porozuměním používá vztah W=Fs a P=W: t při řešení problémů a úloh - určí v jednoduchých případech velikost polohové a pohybové energie - je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností - umí určit účinnost stroje	- mechanická práce - výkon - polohová a pohybová energie - účinnost	OSV-Komunikace Př-Morfologie a anatomie lidského těla (příjem potravy a výdej energie)
• Elektřina a magnetizmus žák: - rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat -pozná, zda je těleso zelektrované - rozliší pokusně vodič od izolantu - změří elektrický proud a napětí - pochopí, na čem závisí velikost odporu vodiče - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - správně sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu - umí znázornit schéma reálného obvodu - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledný odpor spotřebičů - uvede příklady vedení elektrického proudu v pevných látkách, kapalinách, v plynech a polovodičích - umí ověřit mag. pole kolem magnetu a kolem cívky s proudem - prakticky využívá změny magnetického pole kolem cívky k vytvoření indukovaného proudu - objasní vznik střídavého proudu	- elektrický náboj - elektrická síla - elektrické napětí - elektrický proud v pevných látkách, kapalinách a v plynech a polovodičích - odpor vodiče - Ohmův zákon - jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod - příkon spotřebiče, práce proudu - magnetické pole - indukovaný proud - střídavý proud - transformátor - stejnosměrný elektromotor - výroba a přenos elektrické energie - pravidla bezpečné práce s el. zařízením	MV-Kritické čtení a vnímání autora mediálních sdělení

- rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v různých typech elektráren na životní prostředí - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními	EV-Lidské aktiv problémy živo prostředí	•

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Jaderná energie	- jaderné síly	EV- Lidské aktivity a
žák:	- jaderná energie	problémy životního
- pochopí existenci jaderných sil	- štěpení atomového jádra	prostředí
- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro	- řetězová reakce	Vztah člověka k
- vysvětlí pojem řetězová reakce	- jaderný reaktor	prostředí
-popíše, na jakém principu funguje	- jaderná elektrárna	
jaderný reaktor	- radioaktivita	MV-Kritické čtení a
- porozumí, jak je zajištěn bezpečný	- obnovitelné a	vnímání mediálních
provoz v jaderné elektrárně	neobnovitelné zdroje	sdělení
- dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský	energie	Tvorba mediálního sdělení
organismus a jak se před zářením		Suelelli
chránit		Př-Minerály a horniny
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání		Z-Průmysl ČR
různých energetických zdrojů z hlediska		2 1 1 3 1 1 1 3 1 3 1 3 1
vlivu na životní prostředí		
·		
Termika	- vnitřní energie tělesa	EV -Vztah člověka k
žák:	- tepelná výměna	prostředí
- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa	- teplo přijaté a odevzdané	
při změně teplot	tělesem	
- rozpozná v přírodě a v praktickém	- změny skupenství	
životě některé formy tepelné výměny	- hlavní faktory ovlivňující	
- dokáže určit množství tepla přijatého	rychlost vypařování a bod	
a odevzdaného tělesem	varu kapaliny	
- rozpozná jednotlivé skupenské		
přeměny a bude schopen uvést		
praktický příklad		

Akustika	- zvuk	EV-Vztah člověka
žák:	- zdroj zvuku	k živ.prostředí
- umí určit, co je v jeho okolí zdrojem	- šíření zvuku	MV-Kritické čtení a
zvuku	- odraz zvuku	vnímání mediálních
- pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou	- tón a jeho vlastnosti	sdělení
podmínkou látkové prostředí	- hluk a jeho škodlivost	Tvorba mediálního
- chápe odraz zvuku a		sdělení
dovede objasnit vznik ozvěny		
- využívá s porozuměním poznatek, že		Př- anatomie lidského
rychlost zvuku závisí na		těla
prostředí, kterým se zvuk šíří		
- posoudí vliv nadměrně hlasitého hluku		
na zdraví člověka		
Astronomie	- Sluneční soustava a tělesa v	MV-Kritické čtení a
žák:	ní	vnímání mediálních
- popíše Sluneční soustavu a má	- hvězdy	sdělení
představu o pohybu vesmírných	- galaxie	
těles (na základě poznatků o	- vesmír: vznik a vývoj	Př-Stavba Země
gravitačních silách)		
- popíše hlavní tělesa Sluneční soustavy		
(planety, měsíce, planetky, komety,		
Slunce)		
- ví, co jsou galaxie		
- pozná některá souhvězdí		
- má představu o vývoji vesmíru		

5.13 Chemie

5.13.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník		
0	0	0	0	0	0	0	2	2

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vyučuje se v 8. a 9. ročníku jako samostatný předmět po 2 hodinách týdně. Využívá poznatků získaných v jiných předmětech jako je matematika, zeměpis, přírodopis a fyzika a ekologická výchova.

Vzdělání v předmětu chemie:

- -se zaměřuje na získávání základních poznatků v oboru chemie
- -rozvíjí pozorovací schopnosti a praktické dovednosti při chemických pokusech (demonstrační pokusy, laboratorní práce)
- -vede žáky k řešení problémů, hledání souvislostí a správnému využití získaných poznatků v praktických situacích
- -učí zodpovědnému chování a správnému zacházení s chemickými látkami dle zásad bezpečnosti -rozvíjí poznatky o nebezpečných látkách a poskytnutí 1.pomoci při úrazech způsobených těmito látkami
- -seznamuje žáky s mnohostranným užitím chemických látek v různých oblastech lidské činnosti -poukazuje na případné zneužití chemických látek a jejich dopad na životní prostředí a zdraví člověka.

Formy a metody práce v chemii:

- -frontální výuka
- -skupinová práce (pracovní listy)
- -laboratorní práce
- -demonstrační pokusy
- -výuka formou audiovizuální techniky (video)
- -krátkodobé projekty
- -exkurze

Na laboratorní práce jsou žáci rozděleni do skupin, pracují jen s chemickými látkami, které nepatří do skupiny látek nebezpečných. Praktické pokusy provádějí v laboratoři a dodržují spolu s vyučujícím zásady bezpečnosti.

Nedílnou součástí vybavení laboratoře je laboratorní řád, hasicí přístroj, lékárnička a informace o nebezpečných látkách.

Učivem chemie prolínají tato průřezová témata:

OSV-rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, respektování a komunikace, utváření dovedností pro řešení problémů.

EGS-objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí, zdůraznění ochrany životního prostředí.

EV-základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí.

MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků: Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- -ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- -k systematickému pozorování látek, jejich vlastností a přeměn na látky jiné
- -ke zpracování a vyhodnocení závěrů získaných pozorováním a pokusem
- -ke hledání souvislostí mezi získanými poznatky

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- -vede žáky k logickému řešení dané problémové situace související s učivem chemie
- -předkládá žákům různé formy a metody řešení problému k posouzení z hlediska správnosti, bezpečnosti
- a efektivnosti
- -koriguje chybná řešení problému
- -vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů z běžné praxe

Kompetence komunikativní

Učitel:

- -nabízí žákům dostatek možností k porozumění látky
- -vede žáky ke správnému používání chemických symbolů a značek
- -usměrňuje komunikaci mezi žáky při řešení společného úkolu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- -vede žáky ke spolupráci a respektování názoru druhých
- -navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- -vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- -vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s chemickými látkami
- -umožní žákům pochopit význam správného postoje každého jedince k přírodě, k lidem i ke svému zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- -učí žáky používat bezpečně chemikálie, laboratorní pomůcky, vybavení
- -vyžaduje dodržování hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Učitel:

- -vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení
- -vede žáky ke kritické práci s informacemi v digitálním prostředí
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech pro prezentování informací

5.13.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Úvod do chemie. Vlastnosti látek žák: - uvede příklady chemického děje a čím se chemie zabývá - rozliší fyzikální tělesa a látky - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností - rozpozná skupenství látek a jejich změny - uvede zásady bezpečné práce v chemii, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chem. látek, vysvětlí význam H, P vět. - pozná základní laboratorní pomůcky	- vymezení chemie - látky a tělesa - chemické děje - vlastnosti látek: skupenství, - barva, rozpustnost, tepelná a el. - vodivost, hustota - změny skupenství - zásady bezpečnosti při práci - v chemii, první pomoc při úrazu. - laboratorní pomůcky - nebezpečné látky a přípravky, - směsi, symboly - piktogramy, - H,P - věty a jejich význam	OSV-Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika Př-Základní struktura života EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí Zpp-Chemická poranění
- Směsi žák: - rozliší směsi a chemické látky - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede příklady z běžného života - uvede příklady pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi - správně používá pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo - vypočítá složení roztoků, připraví roztok požadovaného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek ze směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi - sestaví filtrační aparaturu a provede filtraci - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití - zhodnotí význam vody pro život na Zemi	- směsi různorodé, stejnorodé, druhy roztoků - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - oddělování složek ze směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - roztoky: nasycený, nenasycený, zředěný, koncentrovaný - voda – druhy vod a jejich použití, výroba pitné vody - vzduch - složení, čistota, ozónová vrstva, skleníkový efekt	OSV-Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika EGS-Evropa a svět nás zajímá EV-Základní podmínky života Vztahy člověk-životní prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí F-Stavba látek M-Procenta

- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu		
- Částicové složení látek, chemické prvky žák: - používá pojmy atom, molekula a prvek ve správných souvislostech - vysvětlí, co udává protonové číslo - vysvětlí vznik kationtu a aniontu z neutrálního atomu - vysvětlí pojem chem. sloučenina, odvodí chemické složení látky ze vzorce chemické sloučeniny - zná české názvy a značky vybraných chemických prvků - orientuje se v periodické soustavě prvků, rozliší periody a skupiny a v PSP vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi - rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a využití vybraných kovů, slitin a nekovů	- částicové složení látek - atom, molekula, ionty - struktura atomu, valenční elektrony, změna el. obalu v chemických reakcích - protonové číslo - periodická soustava prvků, princip PSP, skupiny a periody - chemické prvky – značky a názvy vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků - chemická vazba, elektronegativita	F-Stavba látek Př-Vznik a vývoj života
- Anorganické sloučeniny žák: - určí oxidační čísla atomů prvků v jednoduchých vzorcích sloučenin - napíše z názvu vzorec a ze vzorce název u zadaných sloučenin - porovná vlastnosti a použití prakticky významných zástupců oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, posoudí jejich vliv na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	- oxidační číslo - halogenidy, oxidy, hydroxidy, kyseliny – názvosloví; vlastnosti a použití u vybraných zástupců - kyselost a zásaditost, pH	EV-Vztah člověka k prostředí OSV-Rozvoj schopností poznávání Př-Minerály a horniny Vznik a vývoj života EV-Vztahy člověk- životní prostředí Zpp-Chemická poranění

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Anorganické sloučeniny	- neutralizace	EV-Vztah člověka
žák:	- soli: názvosloví vybraných skupin	k prostředí
- napíše z názvu vzorec a ze vzorce	kyslíkatých solí, praktický	OSV-Rozvoj
název u zadaných kyslíkatých solí	význam solí	schopností
		poznávání

- porovná vlastnosti a použití prakticky významných zástupců kyslíkatých solí - uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi		Př-Minerály a horniny Vznik a vývoj života Zpp-Chemická poranění
- Chemické reakce. - žák: - rozliší výchozí látky a produkty - chemických reakcí a určí je správně - v konkrétních příkladech - uvede příklady důležitých - chemických reakcí - umí zapsat a vyčíslit jednoduché - rovnice podle slovního zadání - uvede základní faktory ovlivňující - chemické reakce v praxi - vysvětlí pojem redoxní reakce a - vysvětlí význam r. reakcí při výrobě kovů - popíše princip výroby železa a - oceli - popíše princip koroze a ochrany	- chemický děj - zákon zachování hmotnosti - chemické rovnice - látkové množství - molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza) - redoxní reakce, oxidace a redukce - výroba železa, koroze	M-Lineární rovnice
- Organické sloučeniny žák: - rozliší anorganické a organické sloučeniny - objasní význam některých chemických prvků pro organismus - zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, cukrů, vitamínů a zná jejich význam pro organismus	- paliva: uhlí, zemní plyn, ropa; průmyslově vyráběná paliva, obnovitelné zdroje energie - uhlovodíky: alkany, alkeny, alkyny, areny - deriváty: nejvýznamnější zástupci halogenderivátů, hydroxyderivátů, karbonylových sloučenin a karboxylových kyselin; estery a esterifikace - přírodní látky – tuky, cukry, bílkoviny, vitamíny	EV-Základní podmínky života Př-Minerály a horniny Stavba Země EV-Vztahy člověk- životní prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- Chemie kolem nás žák:
- rozliší plasty os dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností, použití a dopad na životní prostředí
- rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání
- zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace
- zachází bezpečně s čistícími prostředky používanými v domácnosti
- rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými výbušninami a hořlavinami
- uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na zdraví člověka a životní prostředí

- chemie v průmyslu
- hořlaviny, hasicí přístroje
- chemie a životní prostředí
- průmyslová hnojiva
- plasty a syntetická vlákna
- tepelně zpracovávané materiály (vápno, sádra, keramika, cement)
- detergenty
- pesticidy, insekticidy
- léčiva
- návykové látky
- bojové chemické otravné látky
- mimořádné události

OSV-Rozvoj schopností poznávání EGS-Objevujeme Evropu a svět EV-Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Z-Poměry současného světa Průmysl ČR

5.14 Přírodopis

5.14.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník		
0	0	0	0	0	2	2	2	2

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení podstaty vztahu mezi člověkem a prostředím kolem nás
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů a jejich taxonomickým zařazením

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami (plakáty, trvalé preparáty, vycpaniny...)
- skupinová práce (s využitím přírodnin, laboratorních pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí Člověka příroda, Člověk a společnost, Člověk a zdraví, Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Člověk a svět práce:

- -chemie : anorganické a organické látky, biochemické děje, chemické složení organismů, ochrana životního prostředí chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin
- fyzika: zákon zachování energie, přeměny energie, magnetismus, sluch, zrak
- zeměpis: vznik a vývoj života na Zemi, vegetace v závislosti na klimatu, planeta Země geosféry,
   vznik pohoří, přírodní katastrofy, půdy ČR, rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, CHKO, NP
- dějepis vývoj člověka
- výtvarná výchova lidská postava, dekorace
- hudební výchova hlasová hygiena
- využití digitálních technologií

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat -

- Enviromentální výchova Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a Problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
- Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí, Mezilidské vztahy

- Multikulturní výchova - Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- k ovládání běžně používaných digitálních zařízení
- jejich využívání při učení, k vyhledávání, zpracování a prezentování informací
- využívání moderních aplikací k určování zástupců živé i neživé přírody, elektronických atlasů a klíčů

5.14.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Vznik a vývoj života	- organické a anorganické látky	EV-Vztah člověka k
žák:	- vývoj života na Zemi	prostředí
- vymezí základní projevy a podmínky	- rozmanitost života na Zemi	Základní podmínky
života živých organismů a jejich význam		života
- uvede příklady rozmanitosti života		Ch-Částicové složení
- vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným,		látek, chemické
jednobuněčným a mnohobuněčným		prvky
organismem		Anorganické sloučeniny
- rozliší vybrané anorganické látky a		Z-Planeta Země
organické látky a jejich význam pro život		
- orientuje se ve vývoji organismů		
•žák:	- základní projevy živých	EV-Základní podmínky
- vysvětlí a popíše základní projevy živých	organismů	života
organismů	- potravní vztahy organismů	Ch-Pozorování a pokus
- orientuje se v základních pojmech z		v chemii.
oblasti potravních vztahů		Bezpečnost práce.
- porozumí rozdílům ve vztazích parazit -		Laboratoř
symbiont		
• Buňka	- dalekohled, lupa, mikroskop	
žák:	- mikroskopický preparát	
- vysvětlí pojmy buňka, organela	- buňka rostlinná a živočišná	
- nakreslí a popíše jednoduché schéma	- organismy nebuněčné,	
živočišné, rostlinné a bakteriální buňky	jednobuněčné a mnohobuněčné	
- pracuje s lupou, mikroskopem, připraví		
jednoduchý mikroskopický preparát		
Taxonomie organismů	- názvy organismů - rod, druh	
žák:	- další systematické jednotky	
- vysvětlí, co zkoumají jednotlivé		
biologické vědy		
- zdůvodňuje význam vzniku, vývoj a		
zásady třídění organismů		
Viry a bakterie	- viry - nebuněčné organismy	EV-Ekosystémy
žák:	- onemocnění virová	Základní podmínky
- popíše stavbu virů a bakterií	- bakterie - stavba, rozmnožování,	života
- na konkrétním příkladu objasní výskyt,	význam pro člověka	Lidské aktivity a
význam a využití bakterií a virů v přírodě	- sinice	problémy životního
a pro člověka	- řasy	prostředí
- uvede vybrané typy virových a		VZ-Výživa a civilizační
bakteriálních onemocnění, jejich		nemoci
prevenci a léčbu		

- vyjmenuje pozitivní i negativní vlivy na		
člověka		
Houby	- hlavní znaky hub	EV-Ekosystémy
žák:	- kvasinky	VZ-Výživa a zdraví
- popíše a nakreslí stavbu a	- plísně	
rozmnožování hub	- houby s plodnicí - jedlé, nejedlé,	
- pozná a jednoduše charakterizuje	jedovaté - zástupci	
vybrané druhy hub		
- rozlišuje známé jedovaté houby od		
jedlých hub		
- pracuje s odbornou literaturou		
- dokáže poskytnout první pomoc při		
otravě houbami		
- vysvětlí obecně význam hub pro		
člověka		
Lišejníky	- zástupci, význam	EV-Ekosystémy
žák:		
- vysvětlí pojem symbióza na příkladu		
lišejníků a uvede rozdíl		
parazitismus/symbióza		
- rozliší stavbu těla organismů:		
stélka/rozlišené tělo na konkrétních		
příkladech		
• Prvoci	- stavba buňky	
žák:	- výskyt, význam	
- definuje pojem prvok		
- vysvětlí pojem organela		
Morfologie a anatomie	- seznámení se systémem	
jednobuněčných živočichů a	živočichů	
bezobratlých	- vnější a vnitřní stavba těla u	
žák:	vybraných zástupců prvoků	
- je seznámen se systémem živočichů	a bezobratlých - žahavci,	
- popíše vnější a vnitřní stavbu těla u	ploštěnci, hlísti, měkkýši,	
vybraných zástupců bezobratlých	kroužkovci, členovci	
- naučí se rozlišovat vývojové změny u	- vývojové změny soustav u	
jednotlivých skupin živočichů	jednotlivých skupin živočichů	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Systém rostlin	- nižší a vyšší rostlin	Ch-Částicové složení
žák:	- zelené řasy	látek, chemické
- definuje pojmy: nižší a vyšší rostliny	- výtrusné rostliny - mechy,	prvky
- vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem	plavuně, přesličky, kapradiny	Anorganické sloučeniny
vyšších rostlin na konkrétním příkladu	- nahosemenné rostliny	

- rozlišuje pojmy: buňka, pletivo, orgány	- krytosemenné rostliny	
- žák: - popíše vnější a vnitřní stavbu	- stavba těla krytosemenných rostlin - kořen, stonek, list, květ -	Ch-Částicové složení látek, chemické
jednotlivých orgánů rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod) - vysvětlí funkce jednotlivých rostlinných	stavba, funkce - rozmnožování rostlin - opylení, oplození	prvky
orgánů a funkční závislost mezi nimi - vyjmenuje významy těchto orgánů s použitím konkrétních příkladů - pracuje s odbornou literaturou	- plody a semena	
Morfologie a anatomie rostlin		
- Fyziologie rostlin - žák: - uvede základní principy fotosyntézy,	- fotosyntéza, dýchání rostlin, rozmnožování rostlin	
dýchání, růstu a rozmnožování - schematicky zapíše reakci fotosyntézy/dýchání		
- vysvětlí správné využití podmínek života pro pěstování rostlin		
Vybrané čeledi vyšších rostlin žák:	- vybrané čeledi jednoděložných a dvouděložných rostlin - zástupci,	
- uvede rozdíly ve stavbě nižších a vyšších rostlin - pochopí význam charakteristických	význam	
znaků pro určování rostlin - popíše výskyt a význam rostlin v přírodě		
a pro člověka - je seznámen s jednotlivými skupinami		
vyšších rostlin - rozlišuje skupiny rostlin na základě		
jejich morfologických znaků - pracuje s určovacími klíči a atlasy		
Význam a ochrana rostlin žák:	- význam a využití rostlin pro člověka	EV-Ekosystémy Základní podmínky
- objasní přizpůsobování se rostlin podmínkám svého okolí během geologického vývoje Země		života Lidské aktivity a
- diskutuje o významu rostlin v přírodě i pro člověka		problémy životního prostředí Vztah člověka
- uvede konkrétní příklady ohrožených druhů rostlin		k prostředí Ek.V-Organismy a
- je seznámen se systémem ochrany rostlin a významem ochrany rostlin		prostředí Ochrana životního prostředí
Morfologie a anatomie živočichů žák:	- strunatci - základní charakteristika, stavba těla	
- je seznámen se systémem živočichů	- základní třídění strunatců	

nou. Xí no no-lixaunt ura inuá -re- X		
- naučí se rozlišovat vývojové změny		
soustav u jednotlivých skupin		
živočichů		
- vysvětlí funkce orgánů, orgánových		
soustav u vybraných skupin živočichů		
- popíše vnější, vnitřní stavbu a funkci		
orgánových soustav u vybraných		
zástupců paryb, ryb, obojživelníků, plazů,		
ptáků a savců		
- srovná stavbu těla s vývojově nižšími		
živočichy		
Taxonomie živočichů	- podkmen pláštěnci	
žák:	- podkmen bezlebeční	
- uvádí základní taxonomické kategorie	- podkmen obratlovci - paryby,	
živočichů	ryby, obojživelníci, plazi, ptáci,	
- porovnává jednotlivé skupiny živočichů	savci	
na základě vybraných charakteristických	- charakteristické znaky, třídění,	
znaků	zástupci, význam	
- pracuje s určovacími klíči a atlasy		
Význam a ochrana živočichů	- význam živočichů v přírodě a pro	EV-Ekosystémy
žák:	člověka	Základní podmínky
- diskutuje o významu živočichů v přírodě	- přizpůsobení živočichů	života
a pro člověka	podmínkám prostředí	Lidské aktivity a
- vysvětlí pojmy: etologie, domestikace,	- etologie, domestikace, živočišná	problémy životního
živočišná společenstva	společenstva	prostředí
- je seznámen s platným systémem	- systém ochrany živočichů v ČR	Vztah člověka
ochrany živočichů v ČR		k prostředí
- uvede konkrétní příklady kriticky		Ek.V- Organismy a
ohrožených druhů živočichů		prostředí
- uvede konkrétní příklady		Ochrana životního
domestikovaných druhů živočichů		prostředí
- dodržuje zásady bezpečného chování ve		
styku se živočichy		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Úvod do biologie člověka	-fylogeneze člověka	MKV-Princip sociálního
žák:	- variabilita člověka	smíru a solidarity
- pojmenuje jednotlivé vývojové fáze		Etnický původ
člověka		Ek.V-Organismy a
		prostředí
Morfologie a anatomie lidského těla	- stavba buněk lidského těla,	MKV-Kulturní diference
žák:	tkáně, orgány, soustavy	Lidské vztahy
		Etnický původ

- umí zařadit člověka do systému živočišné říše, srovnat biologické znaky lidského organismu s vývojově nižšími organismy
   vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava
- popíše stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla
- -uvádí význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb
- -dovede pojmenovat základní kosti a svaly
- pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a jejich funkci
- dovede vysvětlit, jak tělo získává energii
- popíše stavební části dýchací soustavy a vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži
- vysvětlí složení krve a funkci jednotlivých složek krve
- popíše stavbu srdce a druhy cév
- vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy
- popíše stavbu a vysvětlí funkci vylučovací soustavy- popíše stavbu kůže a vysvětlí její funkce a význam
- popíše stavbu nervové soustavy a vysvětlí její činnost
- popíše části mozku a vysvětlí jejich funkci
- vysvětlí stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí
- vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu
- vysvětlí provázanost orgánových soustav a vliv na fungování lidského těla

- opěrná soustava -stavba, funkce, onemocnění
- oběhová soustava stavba, funkce, onemocnění
- dýchací soustava stavba, funkce, onemocnění
- trávicí soustava stavba, funkce, onemocnění
- -výživa
- vylučovací soustava stavba, funkce, onemocnění
- kožní soustava stavba, funkce, onemocnění
- smyslová soustava stavba, funkce, onemocnění

Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV-Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ch-Organické sloučeniny F-Práce, výkon, energie Optika Akustika Zpp-Krvácení Protišoková opatření Zlomeniny, transport Poranění páteře a Poranění hrudníku Poranění břicha Popáleniny Chemická poranění

Vv-Lidská postava

Výživa a zdraví

nemoci

VZ-Výživa a civilizační

- Genetika
  žák:
  -vysvětlí základní pojmy z oblasti
- porozumí základním principům dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- základní pojmy z oblasti genetiky
- základní principy dědičnosti
- dědičné choroby

genetiky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Stavba Země	- geologické vědy, využití geologie	EV-Ekosystémy
žák:	- geosféry Země	Základní podmínky
- vysvětlí teorii vzniku a stavbu Země	- stavba zemského tělesa	života
- vysvětlí význam Slunce, vody a oxidu		Ch-Organické
uhličitého pro život na Zemi		sloučeniny
- diskutuje o názorech na vznik Země, o		Chemie kolem nás
složení a vzniku Vesmíru a vzniku života		Z-Planeta Země
na Zemi		F-Astronomie
Minerály a horniny	- pojmy: minerál, hornina	EV-Lidské aktivity a
žák:	- vlastnosti minerálů	problémy životního
- vysvětlí pojmy: minerál, hornina	- systematika minerálů - prvky,	prostředí
- je seznámen se vznikem minerálů a	sulfidy, halogenidy, oxidy,	Ch-Chemie kolem nás
jejich obecnými vlastnostmi	uhličitany, sírany, fosforečnany,	Organické sloučeniny
(fyzikální, chemické)	křemičitany	Anorganické sloučeniny
- na základě chemických vlastností umí	- systematika hornin - vyvřelé,	F-Jaderná energie
rozdělit skupiny minerálů	usazené, přeměněné	1 Jaucilla Cilcigic
do mineralogického systému	dazene, premenene	
- je seznámen se vznikem hornin a na		
základě jejich způsobu vzniku umí zařadit		
vybrané zástupce do skupin hornin		
-stručně popíše na základě vlastností		
běžné nerosty a horniny a zařadí je		
do systému		
- zjišťuje prakticky fyzikální a chemické		
vlastnosti nerostů a hornin		
- vyhledává informace a diskutuje o		
významu a praktickém využití		
zástupců minerálů a hornin		
Vnitřní a vnější geologické děje	- vnitřní geologické děje	EV-Lidské aktivity a
žák:	- litosférické desky, zemětřesení,	problémy životního
- vysvětluje příčiny vzniku vnitřních a	sopečná činnost, tektonické	prostředí
vnějších geologických dějů	poruchy	Vztah člověka
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších	- vnější geologické děje -	k prostředí
geologických dějů	zvětrávání, činnost vody, větru,	Ch-Exotermické a
- umí rozdělit druhy zvětrávání a druhy	organismů	endotermické reakce
erozí		Z-Poměry současného
- uvádí konkrétní příklad vnitřních a		světa
vnějších geologických dějů v		Zpp-Integrovaný
přírodě a jejich vliv na činnost člověka		záchranný systém
- graficky znázorňuje a vysvětluje pohyb		
prvků a vody v přírodě		
Pedologie	- vznik a složení půdy	EV-Ekosystémy
žák:	- půdní typy, půdní druhy	

- objasňuje jejich vznik půdy a rozmístění na území ČR		Vztah člověka k prostředí Z-Půdy a živý obal Země
- Geologická historie Země žák: - je seznámen s rozdělením jednotlivých geologických období - diskutuje o obecně uznávaných teoriích vzniku Země a života na Zemi - popíše geologický vývoj ČR ve svém okolí	- dějiny Země - předgeologické období, prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory - geologie, organismy	EV-Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z-Atmosféra Povrch Země Planeta Země Vodstvo na Zemi Půdy a živý obal Země
- Geologie ČR - žák: - pracuje s geologickou mapou ČR	- geologická mapa - regionální geologické poměry	EV-Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5.15 Zeměpis

5.15.1. Charakteristika předmětu

	Počet vyučovacích hodin za týden							
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník					9. ročník			
0	0	0	0	0	2	2	2	2

Předmět navazuje a dále rozvíjí poznatky získané žáky na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět.

V předmětu zeměpis je žák veden zejména:

- k poznávání zákonitostí v krajině-přírodních složek, jejich provázanosti a ovlivnění člověkem
- k poznávání lidské společnosti v různých částech světa, její pestrosti
- k poznávání zákonitostí a trendů v hospodářském vývoji
- k respektu k přírodě, k uvědomění si hlavních problémů a rizik při ochraně životního prostředí
- k umění vyhledávat si a pracovat s potřebnými geografickými údaji
- k používání geografických dovedností v praktickém životě-turistické mapy, autoatlasy, jízdní řády
- k rozvíjení kritického uvažování, logického myšlení, zaujímání postojů k věcem kolem nás i daleko ve světě

Formy a metody práce:

- frontální výuka ve třídě s využitím map a dalších pomůcek
- práce ve skupinách
- vyhledávání a práce s mapami, odbornou literaturou, internetem-ve třídě, v počítačových učebnách
- samostatné projekty-krátkodobé i dlouhodobé
- terénní praxe

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV-rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje

VDO-občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy způsobu rozhodování EGS-Evropa a svět nás zajímá, objevujeme | Evropu a svět

MKV-kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity EV-ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MV-interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací

- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při terénní výuce
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k používání digitálních zařízení při vyhledávání informací, tvorbě prezentací a referátů
- učitel vede žáky k používání digitálních map, používání GPS navigace a mobilních navigačních aplikací
- učitel seznamuje žáky s novými technologiemi i riziky jejich používání, například udávání své polohy spolu s jinými citlivými údaji

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Planeta Země	- tělesa sluneční soustavy	Př-Vznik a vývoj života
žák:	- tvar a pohyby Země	Stavba Země
- vyjmenuje hlavní tělesa sluneční	- střídání ročních období, dne a	Geologická historie
soustavy	noci	Země
- popíše podstatné vlastnosti a pohyb	- Měsíc a jeho pohyby	Ek.V-Vztahy člověk-
jednotlivých těles sluneční soustavy a		životní prostředí
jejich důsledek pro pozorování ze Země		
- popíše tvar a pohyby planety Země,		
jejich délku		
- vysvětlí důsledky pohybů planety Země		
pro život		

- Práce s mapami žák: - rozlišuje hlavní typy map, umí s nimi vzájemně pracovat - pracuje s měřítkem mapy, přepočítává podle něj vzdálenost - prokáže znalost smluvených značek - prokáže znalost výškopisu-kóty, vrstevnice, barevné členění - pracuje s atlasy, vyhledává podle rejstříku - pracuje s pojmy rovnoběžky, poledníky, rovník, obratníky, polární kruhy - určí zeměpisnou polohu daného místa - vysvětlí při použití glóbusu nutnost vytvoření časových pásem a datové hranice - určí příslušný pásmový čas na různých místech Země a správný posun data při přechodu datové hranice	- glóbus - druhy map - měřítko mapy - legenda, smluvené značky - výškopis mapy - zeměpisná síť a určování zeměpisné polohy - časová pásma, datová hranice	M-Úhel a jeho velikost Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost
Povrch Země žák:	- krajinná sféra - složky a prvky přírodní sféry	Př-Geologická historie Země
- rozlišuje přírodní a společensko-	- nitro planety	
hospodářskou sféru v krajině	- vznik pohoří, zemětřesení,	
- rozlišuje jednotlivé složky a prvky	sopečná činnost	
přírodní sféry a jejich vzájemnou	- proces zvětrávání	
souvislost	- tvary zemského povrchu pevnin	
- objasní důsledky pohybu litosferických	a oceánů	
desek		
- vysvětlí proces zvětrávání a jeho příčiny		
- pojmenuje tvary zemského povrchu		
pevnin a oceánů	ala Xandatara affirm	FV 741da darka arka 2004
Atmosféra žák:	- složení atmosféry	EV-Základní podmínky
zak: - vyjmenuje základní složky a vrstvy	- počasí, meteorologické pojmy - podnebné pásy	života Př-Geologická historie
atmosféry	- pravidelné větry-pasáty,	Země
- chápe rozdíl mezi podnebím a počasím	monzuny	Zerric
- objasní příčinu vytvoření podnebných	- ničivé větry-hurikány, tornáda,	
pásů a charakterizuje je	tajfuny	
- rozumí základním meteorologickým	- ochrana při mimořádných	
pojmům	událostech vyvolaných výkyvy	
- určí a vysvětlí směry hlavních	počasí	
pravidelných větrů na Zemi		
- popíše příčiny, průběh a následky		
ničivých větrů		

- popíše základní způsoby ochrany při		
mimořádných událostech vyvolaných		
výkyvy počasí		
Vodstvo na Zemi Z	- výskyt vody na Zemi	EV-Základní podmínky
žák:	- oběh vody v přírodě	života
- vyjmenuje výskyt vody na Zemi	- voda v oceánech	Př-Geologická historie
- vysvětlí oběh vody v přírodě	- voda na pevninách a pod	Země
- objasní příčiny pohybu vody v oceánech	povrchem	
- rozumí pojmům: říční síť, pramen, ústí,	- ledovce	
delta, horní a dolní tok, průtok, povodí,		
úmoří, rozvodí, bezodtoká oblast		
- chápe rozdíl mezi mořem, jezerem,		
rybníkem, přehradní nádrží		
- chápe rozdíl mezi podzemní a půdní		
vodou		
- popíše důsledky postupu a ústupu		
ledovce, vznik fjordu		
Půdy a živý obal Země	- půdy na Zemi	EV-Ekosystémy
žák:	- eroze	Př-Pedologie
- vyjmenuje složky půdy	- vegetační pásy na Zemi	Geologická historie
- uvede příklad půdních typů	- výškové stupně v krajině	Země
- rozumí pojmu eroze	- bezpečný pohyb a pobyt v	
- vyjmenuje hlavní vegetační pásy na	různých typech krajiny	
Zemi a objasní příčinu jejich vzniku	, ,,	
- dokáže stručně popsat charakter		
jednotlivých vegetačních pásů,		
jejich typické rostlinstvo a živočichy		
- vysvětlí uspořádání bioty v závislosti na		
nadmořské výšce		
- na modelových příkladech hodnotí		
správné a nesprávné jednání účastníků		
při pohybu a pobytu v různých typech		
krajiny		
Obyvatelstvo na Zemi	- obyvatelstvo-počet, hustota,	MKV-Etnický původ
žák:	znaky, náboženství, pohyby, růst	D-Raný středověk
	- sídla-funkce, přírodní	D-nany streuovek
- posoudí na přiměřené úrovni rozložení	· •	
světové populace	předpoklady	
- dokáže popsat znaky obyvatel-věk,	- urbanizace, aglomerace	
pohlaví, ekonomická aktivita, jazyk, rasa,		
národ		
- objasní základní odlišnosti hlavních		
světových náboženství a lokalizuje je na		
mapách		
- chápe rozdíl mezi přirozeným,		
mechanickým a sociálně právním		
pohybem obyvatel		

- lokalizuje oblasti s populační explozí a naopak úbytkem obyvatel - vysvětlí pojmy urbanizace, aglomerace - uvede příklady vlivu přírodních podmínek na polohu a funkci sídel - pohovoří o problémech sídel ve vyspělém světě a chudších zemích - Světové hospodářství žák: - rozlišuje jednotlivé sektory světového	- sektory světového hospodářství - zemědělství, hlavní plodiny a chov zvířat	EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	- těžba surovin ve světě	prostredi
hospodářství - vyjmenuje hlavní plodiny a domácí	- průmyslová odvětví	
zvířata a jejich rozmístění ve světě v	- doprava	
závislosti na přírodních podmínkách	- služby, věda, cestovní ruch	
- vyjmenuje a lokalizuje na mapách		
hlavní světové surovinové zdroje		
- stručně popíše základní charakteristiku		
jednotlivých průmyslových odvětví		
- rozlišuje druhy dopravy, jejich výhody a		
nevýhody		
- chápe význam služeb a vědy pro		
moderní hospodářství		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Regiony světa - přírodní podmínky	- Afrika, Amerika, Asie - přírodní	
žák:	podmínky světadílů	
- určí polohu světadílů a oceánů podle		
polokoulí a podle zeměpisných souřadnic		
- pomocí map popíše členitost pobřeží,		
povrch a vodstvo jednotlivých světadílů		
- podle polohy pohovoří o typech		
podnebí a vegetačních pásech		
jednotlivých světadílů		
- dokáže na mapách lokalizovat		
významné geografické pojmy, se		
kterými se seznámil		
Regiony světa – obyvatelstvo	- Afrika, Amerika, Asie -	MKV-Lidské vztahy
žák:	rozmístění obyvatelstva, jazyků,	Multikulturalita
- pomocí map dokáže porovnat odlišnosti	náboženství	D-Pozdní středověk
v počtu, ve složení obyvatel (rasy,		
národy), jazycích, náboženství		
jednotlivých regionů na kontinentech		

Regiony světa – hospodářství	- Afrika, Amerika, Asie -	
žák:	hospodářské odlišnosti i společné	
- posoudí rozdíly v hospodářské	prvky	
vyspělosti jednotlivých regionů a	jednotlivých regionů a vybraných	
vybraných států na kontinentech a	států na kontinentech	
stručně nastíní důvody těchto rozdílů		
- stručně dokáže zhodnotit vliv podnebí a		
výskytu nerostných surovin na rozvoj		
zemědělství a průmyslu daných regionů		
- vytypuje nejvýznamnější oblasti		
turistického ruchu na jednotlivých		
světadílech		
- dokáže na mapách lokalizovat vybrané		
státy a významná města		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Austrálie, Oceánie	- Austrálie, oceánie - přírodní	
žák:	podmínky, obyvatelstvo,	
- určí polohu světadílů a oceánů podle	hospodářství	
polokoulí a podle zeměpisných souřadnic		
- pomocí mapy popíše členitost pobřeží,		
povrch a vodstvo		
- podle polohy pohovoří o typech		
podnebí a vegetačních pásech		
- dokáže na mapách lokalizovat		
významné geografické pojmy, se		
kterými se seznámil		
- stručně dokáže zhodnotit vliv podnebí a		
výskytu nerostných		
surovin na rozvoj zemědělství a průmyslu		
- vytypuje nejvýznamnější oblasti		
turistického ruchu		
- dokáže na mapách lokalizovat		
významná města		
Oceány, polární oblasti	- světové oceány: rybolov,	EV-Ekosystémy
žák:	dopravní cesty, těžba a jejich	
- charakterizuje význam oceánů, jejich	rizika	
hospodářské využití a ekologické hrozby	- polární oblasti: současnost a	
z toho vyplývající	nebezpečné změny	
- vystihne rozdíly i společné prvky Arktidy		
a Antarktidy		
- pohovoří o jejich současném využití a		
vážných změnách v poslední době		

- Evropa-přírodní podmínky žák: - určí polohu Evropy vůči ostatním světadílům a oceánům - určí polohu Evropy pomocí zeměpisných souřadnic - pomocí map popíše členitost pobřeží, povrch a vodstvo - charakterizuje typy podnebí a vegetačních pásů a vymezí je na mapě - dokáže na mapách lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámil	- Evropa: poloha, povrch, podnebí, vodstvo, vegetační pásy	EGS-Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a Svět Jsme Evropané
- Obyvatelstvo Evropy - žák: - pomocí map dokáže vymezit rozdíly v - hustotě osídlení, - národnostním a jazykovém složení - obyvatel a náboženství v - Evropě	- obyvatelstvo Evropy	MKV-Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EGS- Jsme Evropané
- Regiony Evropy - žák: - posoudí rozdíly v hospodářském - zaměření a vyspělosti jednotlivých - regionů a vybraných států Evropy a - nastíní důvody těchto rozdílů - stručně dokáže zhodnotit vliv podnebí a - výskytu nerostných surovin na rozvoj - zemědělství a průmyslu daných regionů - Evropy - vytypuje nejvýznamnější turistické - oblasti, přírodní i kulturní památky - Evropy - dokáže na mapách lokalizovat státy a - vybraná města Evropy	- Evropa-společenská a hospodářská charakteristika jednotlivých regionů a vybraných států - Evropa-hlavní turistické památky a oblasti	EGS-Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Povrch ČR	- vývoj krajiny na našem území	Př-Geologická historie
žák:	- povrch	Země
- lokalizuje na mapách pohoří a nížiny ČR		
• Podnebí ČR	- podnebí ČR	
žák:		

	T	
- zařadí ČR dop příslušného podnebného		
pásu		
- charakterizuje podnebí našeho území		
- uvede příklady nejteplejších a		
nejchladnějších oblastí		
- popíše činitele určující počasí na našem		
území		
- vysvětlí pojem synoptické mapy		
• Vodstvo ČR	- vodstvo ČR	
žák:		
- ukáže na mapě hlavní evropské rozvodí		
- určí, ke kterým úmořím patří území ČR		
- ukáže na mapě významnější řeky,		
jezera, rybníky a přehradní nádrže		
- vysvětlí význam rybníků a přehradních		
nádrží		
• Půdy	- půdy ČR	
žák:	- pudy Cit	
- rozlišuje půdní druhy a nejrozšířenější		
typy půd		
- určí a lokalizuje nejkvalitnější půdní		
typy • Lesy ČR	- lesy ČR	EV-Ekosystémy
žák:	- lesy CK	LV-LKOSYSTEINY
- pohovoří o vývoji lesních porostů na		
území ČR		
- určí do kterého vegetačního pásma		
spadá území ČR		
- popíše výškové vegetační stupně ČR		
Ochrana přírody ČR	a ab va va va viva du cČD	FV Flooristáns
žák:	- ochrana přírody ČR	EV-Ekosystémy
		Základní podmínky
- popíše typy chráněných území ČR		života
- vyjmenuje a ukáže na mapě NP ČR		Lidské aktivity a
- chápe význam ochrany těchto území		problémy životního
		prostředí
		Vztah člověka k
	¥-	prostředí
Obyvatelstvo ČR	- obyvatelstvo ČR	MKV-Kulturní diference
žák:		Etnický původ
- hodnotí podle grafů a tabulek vývoj		
počtu obyvatel a přirozeného přírůstku		
- s pomocí atlasu určí místa s nejvyšší a		
nejnižší hustotou zalidnění		
- určí hustotu zalidnění místního regionu		
a srovná ji s okolím		

nahovoří a složení abyvatelstva ČD		
- pohovoří o složení obyvatelstva ČR		
podle pohlaví, věku, rasy, náboženství a		
národnosti	/ II ×-	
• Sídla ČR	- sídla ČR	
žák:		
- lokalizuje území nejstaršího osídlení		
- vyjmenuje a popíše typy sídel ČR		
- uvede příklady statutárních měst a		
ukáže je na mapě		
• Průmysl ČR	- průmysl ČR	EV-Základní podmínky
žák:		života
- pohovoří o vývoji našeho hospodářství		Lidské aktivity a
- lokalizuje na mapě naleziště nerostných		problémy životního
surovin		prostředí
- ukáže na mapě místa výskytu		Ch-Chemie kolem nás
jednotlivých průmyslových odvětví		F-Jaderná energie
a zhodnotí jejich význam		
- zhodnotí průmyslovou výrobu místního		
regionu		
• Zemědělství ČR	- zemědělství ČR	EV-Lidské aktivity a
žák:		problémy životního
- na mapě lokalizuje hlavní zemědělské		prostředí
oblasti		p. com our
- charakterizuje rostlinnou a živočišnou		
výrobu		
- zhodnotí zemědělství místního regionu		
Doprava ČR	- doprava ČR	EV-Lidské aktivity a
žák:		problémy životního
- charakterizuje silniční, železniční,		prostředí
leteckou, říční a potrubní dopravu		p. 553. 55.
Terciální sféra ČR	- terciální sféra ČR	
žák:		
- popíše rozvoj služeb v ČR		
- charakterizuje služby cestovního ruchu.		
- na mapě ukáže centra cestovního ruchu		
v ČR		
- zhodnotí oblasti terciální sféry na území		
místního regionu		
Regiony ČR	- regiony ČR	
žák:	Tobiotity Cit	
- lokalizuje jednotlivé kraje ČR		
- charakterizuje jejich přírodní podmínky,		
osídlení, hospodářství a kulturní		
zajímavosti		
Místní region	- místní region	EV-Vztah člověka k
žák:	- misum region	
Lak.		prostředí

- charakterizuje přírodní podmínky, - obyvatelstvo a sídla, hospodářství - zjistí historii, statistické údaje vztahující - se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti		
- Poměry současného světa žák: - s pomocí mapy vytypuje hlavní a periferní hospodářské oblasti ve světě - pohovoří o hospodářských a politických změnách ve vybraných regionech světa, jejich příčinách a trendech budoucího vývoje	- společenské, hospodářské a politické poměry současného světa	MKV-Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity D-Poválečný vývoj ve světě Ek.V-Vztahy člověk- životní prostředí VO-Náboženství světa

5.16 Ekologická výchova

5.16.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden						
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						
0 0 0 0 0 0 0 0,5						

Vzdělávání v předmětu ekologická výchova:

- směřuje k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí
- umožňuje pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti
- vede k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí prakticky aplikovat přírodovědné znalosti v praktickém životě
- seznamuje žáka s platnými zákony ochrany životního prostředí a jejich dodržováním v rámci zákonů o ochraně životního prostředí v ČR
- je zaměřen na budování a rozvíjení postojů a pozitivního vztahu k přírodě a společnosti
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a jejich ochranu

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury)
- ekologické krátkodobé projekty
- vycházka do okolí školy

Předmět ekologická výchova je integrovaný a bere si obsah z těchto vzdělávacích oborů a průřezových témat:

- Přírodopis pro tento předmět jsou vypracovány v ekologické výchově školní výstupy a učivo vycházející z očekávaných výstupů RVP z oblasti Základy ekologie
- Zeměpis pro tento předmět jsou vypracovány v ekologické výchově školní výstupy a učivo vycházející z očekávaných výstupů RVP z oblasti Životní prostředí
- Environmentální výchova pro toto průřezové téma jsou vypracovány v ekologické výchově školní výstupy a učivo vycházející z tematických okruhů Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a Problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
- Svět práce volba povolání Svět práce a dospělosti

Vzdělávací obsah ekologické výchovy úzce souvisí s předměty:

- Chemie ochrana životního prostředí chemické znečištění, kyselé deště a jejich vliv na životní prostředí, využívání paliv jako zdroj energie z hlediska trvale udržitelného rozvoje a dopad na životní prostředí
- Fyzika využívání energetických zdrojů z hlediska životního prostředí, možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Předmětem dále prolínají tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova Lidské vztahy
- Osobnostní a sociální vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova demokratického občana Evropa a svět nás zajímá, Ojevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- zapojuje žáky do tvorby jednoduchých projektů

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a pravidel bezpečnosti práce
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- -učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení
- učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení při učení, k vyhledávání, zpracování a prezentování informací
- -učitel seznamuje žáky s používáním různých aplikací v běžném životě

5.16.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Organismy a prostředí	- pojem ekosystém a jeho	Př-Význam a ochrana
žák:	složky	rostlin
- rozlišuje pojmy – ekosystém, přirozené	- Darwinova teorie přírodního	Význam a ochrana
a umělé ekosystémy	výběru	živočichů
- charakterizuje jednotlivé ekosystémy	- rovnováha ekosystému a její	Úvod do biologie
- uvede konkrétní příklady výskytu	narušení	člověka
organismů v určitém prostředí a vztahy		
mezi nimi		

is sometimen a Dominia successionii	<u> </u>	
- je seznámen s Darwinovou teorií		
přírodního výběru		EV EL . /
• Složky ekosystému	- populace, společenstvo	EV - Ekosystémy
žák:	- složky ekosystému	
- rozlišuje pojmy – populace,		
společenstvo		
- na konkrétních příkladech objasní		
základní princip existence		
živých a neživých složek ekosystému		
Potravní vztahy	- potravní řetězec - jeho	
žák:	význam	
- graficky znázorní potravní řetězce		
- vysvětlí a zhodnotí význam těchto		
potravních řetězců		
- existence živých a neživých složek		
ekosystému		
Vztahy člověk - životní prostředí	- globální ekologické problémy	OSV-Hodnoty,
žák:	- příčiny, důsledky, řešení -	postoje, praktická
- popíše změny v přírodě vyvolané	formy	etika
člověkem a objasní jejich důsledky	ochrany	EGS-Evropa a svět
- pozná kladný a záporný vliv člověka na		nás zajímá
životní prostředí		EV- Vztah člověka
- diskutuje o globálních problémech a		k prostředí
navrhuje jejich možnosti řešení		EV – Lidské aktivity a
- udává konkrétní příklady narušení		problémy ŽP
rovnováhy v ekosystému		Ch-Chemie kolem
- seznamuje se s potřebou ochrany		nás
přírody a životního prostředí		Organické sloučeniny
Krajina	- krajina a její typy, funkce,	Z – Krajinná sféra
žák:	rizika	
- vysvětlí pojem krajina		
- rozlišuje typy krajin		
- podle typu krajiny uvádí jejich znaky a		
funkce, rizika		
Ochrana životního prostředí	- trvale udržitelný rozvoj	OSV-Hodnoty,
žák:	- principy a zásady ochrany	postoje, praktická
- vysvětlí princip udržitelného rozvoje	přírody a životního prostředí	etika
pro společnost a životní prostředí	- domácí ekologie	EV – Lidské aktivity a
- popíše principy a zásady ochrany	- ochrana přírody a životního	problémy ŽP
přírody a životního prostředí	prostředí v ČR	Př-Význam a ochrana
- je seznámen se zákony a vybranými		živočichů
stupni ochrany přírody a životního		Význam a ochrana
prostředí v ČR		rostlin

5.17 Základy 1. pomoci

5.17.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden						
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník
0 0 0 0 0 0 0 0,5						

Vzdělávání v předmětu první pomoc:

- poskytuje žákům základní přehled o možnostech poranění lidského těla
- pomáhá pochopit hodnotu zdraví, smysl poskytnutí první pomoci v dnešní společnosti
- seznamuje žáky s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích
- osvojují si praktické dovednosti a způsoby chování (rozhodování) při první pomoci
- získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví ostatních
- pomáhají překonávat obavy poskytnout první pomoc v různých situacích

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- modelové situace a praktické provedení první pomoci
- semináře ve spolupráci s organizací ČČK

Předmět Základy 1. pomoci je integrovaný a bere si obsah z těchto vzdělávacích oborů a průřezových témat:

- Přírodopis nemoci, úrazy a prevence
- Občanská výchova stát, právo
- Současný svět mezinárodní integrace
- Výchova ke zdraví ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy Předmětem dále prolínají tato průřezová témata:
- Výchova demokratického občana občan, občanská společnost a stát

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a pravidel bezpečnosti práce
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k používání běžných digitálních zařízení, jejich využívání při učení, k vyhledávání, zpracování a prezentování informací
- učitel seznámí žáky s aplikacemi, které se používají při záchraně života

5.17.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Integrovaný záchranný systém žák: - vysvětlí pojem integrovaný záchranný systém (IZS) - je seznámen s činností integrovaného záchranného systému v ČR - vyjmenuje jednotlivé složky IZS - je seznámen s možnostmi přivolání odborné pomoci v souladu s integrovaným systémem zdravotní péče v ČR - popíše přivolání odborné pomoci - posoudí důležitost a povinnost vyplývající ze zákona o poskytnutí první pomoci	- integrovaný záchranný systém - jeho složky a funkce jednotlivých složek	VDO-Občan, občanská společnost a stát VO-Stát a právo Vz – Rizikové situace v dopravě Vz – Ochrana člověka za mimořádných událostí
- Krvácení - žák: - je schopen propojit teoretické znalosti (oběhová soustava) s praktickou činností při poskytnutí první pomoci - je seznámen s jednotlivými druhy krvácení (žilní, tepenné, smíšené) a rozlišuje základní příčiny a příznaky krvácení - rozlišuje materiály a techniky určené k zástavě krvácení (typy obvazů, tlakový obvaz, zaškrcovadlo) a vysvětlí jejich praktické využití - teoreticky vysvětlí techniky ošetření jednotlivých druhů krvácení	- typy krvácení - obvazová technika - první pomoc při krvácení	Př-Morfologie a anatomie lidského těla Vz - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy

- při praktickém ošetření krvácení aplikuje		
znalosti z ostatních bodů první pomoci		
- Kardiopulmonální resuscitace - žák: - vysvětlí pojem kardiopulmonální - resuscitace - obecně popíše jednotlivé kroky - vysvětlí, kdy resuscitaci můžeme ukončit a kdy ji vůbec nezahajujeme - teoreticky vysvětlí techniku resuscitace (postupy při uvolnění dýchacích cest, nepřímá srdeční masáž, propojení umělého dýchání a srdeční masáže) a prakticky ji aplikuje v modelové situaci a praxi - při praktickém provedení používá znalosti z ostatních bodů první pomoci (např. první pomoc při bezvědomí,)	- kardiopulmonální resuscitace - jednotlivé kroky - umělé dýchání	Vz - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy
- Protišoková opatření - žák: - vysvětlí pojem šok, průběh a příčiny vzniku - při poranění - teoreticky popíše a prakticky vysvětlí - protišoková opatření (tzv. pravidlo 5T – - teplo, tekutiny, ticho, tišení bolesti, - transport)	- příčiny - příznaky - 5T - protišoková poloha	Př-Morfologie a anatomie lidského těla
- Zlomeniny, transport žák: - popíše jednotlivé druhy zlomenin (úplné, neúplné, uzavřené, otevřené) - teoreticky objasní příčiny a příznaky vzniku zlomenin - teoreticky popíše postup při ošetření těchto typů zlomenin a možnosti provedení transportu postiženého - prakticky provede ošetření a transport v modelových situacích - při praktickém provedení používá znalosti z ostatních bodů první pomoci (např. první pomoc při krvácení,)	- příčiny - příznaky - první pomoc - prevence	Př-Morfologie a anatomie lidského těla Vz - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy
- Poranění páteře a míchy žák: - vysvětlí příčiny vzniku těchto poranění (stlačení, ohnutí, mechanismus šlehnutí bičem) - vyjmenuje příznaky doprovázející zranění - teoreticky popíše postup první pomoci	- příčiny - příznaky - první pomoc - prevence	Př-Morfologie a anatomie lidského těla Vz - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy

- příčiny	Př-Morfologie a
- příznaky	anatomie lidského těla
- první pomoc	Vz - ochrana před
	chronickými
	nepřenosnými
	chorobami a před
	úrazy
- příčiny	Př-Morfologie a
- příznaky	anatomie lidského těla
- první pomoc	Vz - ochrana před
- prevence	chronickými
	nepřenosnými
	chorobami a před
	úrazy
	Př-Morfologie a
·	anatomie lidského těla
- první pomoc	Vz - ochrana před
	chronickými
	nepřenosnými
	chorobami a před
	úrazy
_ Y/Y	Ch Danama yéné a maluwa
	Ch-Pozorování a pokus
'	v chemii.
- prvili politot	Bezpečnost práce. Laboratoř
	Anorganické
	sloučeniny
1	JOUCEIIIII
	,
	- příznaky - první pomoc - příčiny - příznaky - první pomoc

5.18 Hudební výchova

5.18.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1	1	1	1	0	0

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu instrumentální činnost – hra na jednoduché hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – pohybové hry, jednoduché tance poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů

Metody výuky - samostatná i skupinová práce, práce ve dvojicích, projekty, návštěvy výchovných koncertů a jiných hudebních akcí

Organizace výuky - žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně, využívají audiovizuální techniku, digitální nosiče a dostupné vyučovací pomůcky

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat:

EV – Vztah člověka k prostředí

EGS – Evropa a svět nás zajímá

OSV –Osobnostní rozvoj, Psychohygiena, Kreativita, Sociální rozvoj, Komunikace

MV –Fungování a vliv médií ve společnosti, Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace

VDO –Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- učitel vede žáky k používání odborné terminologie
- učitel vede žáky k hledání souvislostí mezi poznatky získanými v hudební výchově i v jiných předmětech
- učitel vede žáky k využití získaných poznatků v praxi

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k volbě metod a postupů vedoucích k vyřešení úkolu
- vede žáky k získání vlastního názoru na základě individuálního hudebního prožitku

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke spolupráci při realizaci úkolů
- učitel vede žáky k vyjádření postojů a estetických soudů
- učitel vede žáky ke sdílení jejich individuálních zájmů

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k sebereflexi a prožitku radosti z úspěchu
- učitel vede žáky k uspokojení z práce v týmu

Kompetence občanská

- učitel vede žáky k respektování názoru druhých
- učitel vede žáky k vnímání hudby jako výsledku historických a společenských souvislostí
- učitel vede žáky k respektování jinakosti kultur z různých etnik

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování dohodnutých pravidel, postupů i termínů při plnění úkolů
- učitel vede žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k používání digitálních zařízení
- učitel vede žáky k samostatným rozhodnutím, které technologie mají pro danou činnost použít
- učitel vede žáky k tomu, aby si díky digitálním technologiím usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zjednodušili své pracovní postupy
- učitel vede žáky k poznání hodnot i rizik při využívání digitálních technologií
- -učitel vede žáky k tomu, aby dokázali předcházet situacím ohrožujících bezpečnost dat, situacím
- s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- -učitel vede žáky k etickému jednání

5.18.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Zpěv - žák: - zapamatuje si a reprodukuje melodii - i slova písně - dbá na dýchání, držení těla, správnou výslovnost	Zpěv lidových i umělých písní	MKV-Multikulturalita EV – Vztah člověka k prostředí ČJ-Komunikace Vv-Malba
- Poslechové skladby - žák: - učí se poslouchat hudbu - rozlišuje tóny vysoké, hluboké, dlouhé a krátké	Poslechové skladby -rozlišování tónů, zvuků, lidských hlasů -hudba vokální, instrumentální	EV – Vztah člověka k prostředí - hudba - rámus
- Rytmus - žák: - používá hudební (Orffovy) nástroje - k rytmickým cvičením a jednoduchému - doprovodu písní - Pojmenuje některé hudební nástroje - housle, klavír, flétnu, trubku, atd.	Rytmizace • hra na tělo • hudební hry	M-Počítání do 20 ČJ-Čtení Komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Zpěv žák: - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování	Zpěv -pěvecký a mluvní projev - zpěv s dynamikou - rozšiřování pěveckého rozsahu -hlasová hygiena	OSV-Rozvoj schopností poznávání Komunikace Pč-Práce s papírem
- Rytmus, hudební nástroje - žák: - používá dětské (Orffovy) hudební - nástroje - pozná a rozlišuje některé hudební - nástroje podle sluchu	- hudební hry - jednoduché tance k písním - hra na rytmické hudební - nástroje - rytmizace	OSV-Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezidské vztahy
- Poslech - žák: - vyjádří své pocity z poslechu hudby - rozpoznává některé nástroje ve skladbě	Poslechové skladby • hudba vokální, instrumentální, vokálně – instrumentální • hudební nástroje	Tv-Cvičení s hudbou

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Zpěv, rytmus, hud. teorie žák: - popíše notovou osnovu - rozlišuje notu celou, půlovou čtvrťovou - zpívá společné písně - osvojuje si správné dýchání	- Zpěv, rytmus - pěvecké dovednosti, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu - notová osnova, houslový klíč, noty, 3/4 takt	Pr-Lidé kolem nás
- Hudební nástroje - žák: - rozlišuje nástroje - smyčcové a dechové - doprovází písně na dětské perkuse	Hra na dětské hudební nástroje Rytmizace -hudební hry (melodická a rytmická ozvěna, otázka – odpověď)	OSV-Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Kreativita MKV-Lidské vztahy
- Poslech - žák: - poslechem pozná některé - hudební nástroje - pozná ve skladbě melodii - stoupavou a klesavou	Poslechové skladby • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka, atd.	OSV-Psychohygiena MKV-Lidské vztahy Tv- Pohyb s hudbou

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Zpěv, hudební teorie žák: - zpívá společné písně - rozlišuje délky not a pomlk - zapíše stupnici C-dur - zná české skladatele (Smetanu a Dvořáka) - Hudební nástroje - žák: - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovází zpěv na Orffovy hudební nástroje či jiné perkuse	Hudební teorie - notová osnova, stupnice, klíč, hodnoty not a pomlk, zápis do notové osnovy, stupnice C-dur, 4/4 takt , píseň lidová a umělá - kánon -Bedřich Smetana, Antonín Dvořák Hudební nástroje • hra na jednoduché hudební nástroje • rytmizace • hudební hry	OSV-Poznávání lidí MKV-Lidské vztahy Multikulturalita ČJ-Literární výchova
- Poslech - žák: - pozná opakující se téma - v poslouchané skladbě - poslouchá skladby vážné - hudby	Hudební výrazové prostředky – melodie, rytmus, barva, gradace Hudební styly a žánry Interpretace hudby	MKV-Kulturní diference Etnický původ VDO
- Rytmus, pohyb - žák: - vytleskává jednoduchý - rytmus podle not - tančí doprovodné tance - k písním	Pohyb • pohybový doprovod k písním ve 3/4 taktu – valčík, menuet a jejich taktování	MKV

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Zpěv, hudební teorie	Zpěv	EGS – Evropa a
žák:	-pěvecké dovednosti	svět nás zajímá
- zpívá společné písně jednohlasé i	-dvojhlas i vícehlas – kánon,	
vícehlasé - kánon, kvodlibet	kvodlibet	
-čte i zapisuje noty v rozsahu c1-g2	- mollová a durová tónina	
v houslovém klíči	- stupnice C-dur	
- umí zazpívat českou hymnu	- základní hudební pojmy	

-seznámí se s hudebními skladateli: L. Janáčkem, W.A. Mozartem, J.S. Bachem -orientuje se v základní hudební terminologii • Hudební nástroje žák: - zná rozdělení hudebních nástrojů symfonického orchestru a smyčcového kvarteta - doprovází zpěv i skladby na perkuse	hudební nástroje - typy orchestrů - hudební nástroje v hudbě umělé a lidové	MV-Práce v realizačním týmu EV-Vztah člověka k prostředí
- Poslech - žák: - poslouchá vybrané skladby - rozliší vybrané smyčcové a dechové nástroje - rozpozná ve skladbě některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Poslechové skladby -hudební výrazové prostředky - melodie, rytmus, barva, kontrast, gradace - hudební styly a žánry - hudba vážná a lidová	OSV-Kreativita EGS-Evropa a svět nás zajímá MKV-Kulturní diference Etnický původ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Hlasová hygiena	- péče o hlas, rizikové chování v	OSV-Sebepoznání
žák:	souvislosti s hlasovou hygienou	a sebepojetí
- užívá správné pěvecké návyky,		Seberegulace a
dokáže zhodnotit vlastní pěvecký		sebeorganizace
výkon, aplikuje poznatky základů		Psychohygiena
hlasové hygieny		
Užití hudebních nástrojů	- výrazové prostředky hudby, píseň,	
žák:	písňová forma, hudební nástroje v	
- používá jednoduché hudební	lidové hudbě, hudba na jevišti, ve	
nástroje k doprovodu písně	filmu	
	- videoukázky filmové hudby	
Notový zápis	- puls, metrum, rytmus, posuvky,	
žák:	partitura, variace, akord, terciová	
- orientuje se v zápisu písně,	stavba akordu, intervaly	
rozeznává základní výrazové		
prostředky hudby, dokáže je		
aplikovat		
- čte jednodušší zápis v notách a		
reprodukuje		
Tematicky zaměřené písně	- zpěv písní k probíraným tématům,	OSV-
žák:	podle možností a schopností pokusy o	Psychohygiena
- dokáže vysvětlit obsah písní i	lidový dvojhlas, využívání vlastního	Komunikace
složitější text	doprovodu, interpret	

- pojmenuje svojí náladu s písně	MKV-
	Multikulturalita

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Poslech složitější skladby žák: - prohlubuje schopnost naslouchat hudbě, aktivně se zapojuje do skupinových hudebních aktivit dokáže slovně vyjádřit svoje pocity z hudebního díla	- poslech audio a video nosičů tematicky zaměřených - návštěva výchovných koncertů s co největším žánrovým rozptylem a jejich následné hodnocení	MKV-Kulturní diference MV-Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti ČJ-Literární druhy D-Raný středověk
- Jevištní hudba - žák: - rozlišuje některé hudební směry a - slovně je charakterizuje - rozlišuje hudební jevištní žánry - určí podle poslechu základní taneční rytmy	- výrazové prostředky hudby, - píseň, hudba na jevišti - opera, - opereta, muzikál, činoherní - hudba, filmová hudba, scénická - hudba - videoukázky koncertních a - divadelních muzikálů	
- Individuální výběr písní žák: - dle svého vkusu vybírá píseň, je schopen obhájit svoji volbu - společně zpívá celá třída vybranou píseň, učí se tolerovat vkus druhého	- sólový a sborový zpěv, praktické vyzkoušení různých hudebních žánrů v písních, využití hudby jako inspirace k dramatické akci a k výtvarnému projevu, hudební přehrávače a nosiče	OSV-Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika MKV-Kulturní diference

5.19 Výtvarná výchova

5.19.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden						
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník
1 1 1 2 2 2 2 0 0						

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí oblasti Umění a kultura a je postaven na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní i vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností. Má velký význam pro formování estetického cítění a smyslového vnímání. Podporuje tvořivost, fantazii a vztah k umění.

1. stupeň:

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními pravidly při používání výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat rozmanité umělecké prostředky pro vyjádření svého cítění, vnímání a poznávání
- prolíná s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí

2. stupeň:

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s linií, plochou, prostorem, barvou, strukturou
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších digitálních technologií
- zprostředkovává pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

Formy a metody výuky:

vyučovací hodina, besedy, výstavy, práce v plenéru, práce s digitálními technologiemi Formy práce:

samostatná tvůrčí práce, práce ve skupině, kolektivní práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků: Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- žáci vnímají umělecká díla v jejich historickém kontextu
- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- učitel vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby

Kompetence k řešení problémů

- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
- žáci se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence občanské

- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- učitel podporuje zájem žáků o kulturní dění
- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence digitální

- žáci chápou význam digitálních technologií ve výtvarném umění a tvorbě
- žáci využívají digitální technologie při vyhledávání informací, zpracovávání a dokumentaci díla
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci využívat digitální technologie
- učitel klade důraz na správné a vhodné užití digitálních prostředků

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

Environmentální výchova - vztah člověka k přírodě, lidské aktivity a problémy životního prostředí Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, kreativit, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice

Mediální výchova - práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení, kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení Multikulturní výchova - lidské vztahy

1. - 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Malba	- teorie barvy: barvy teplé a studené	OSV-Kreativita
žák:	a jejich výrazové vlastnosti,	Sebepoznání a
- umí míchat barvy	kombinace barev	sebepojetí
- rozpoznává barvy, objekty a tvary	- způsoby a využití malby	Komunikace
- rozlišuje teplé a studené barvy	- rozvoj smyslové citlivosti	Kooperace a
- dovede používat různé druhy		kompetice
štětců dle výtvarného záměru		Hodnoty, postoje,
- zvládá techniku malby vodovými		praktická etika
barvami, temperami, suchým		EV-Vztah člověka
pastelem		k prostředí
- dokáže využívat alternativní		ČJ-čtení
výtvarné prostředky (houbička,		Aj-Hračky a barvy
tráva, prsty, hadřík,		Hv-Melodie
rozfoukávání)		Poslech hudby
Kresba	- práce s linií a tvarem, jejich	OSV-Poznávání lidí
žák:	vlastnosti a kombinace v ploše	Sebepoznání a
- kreslí měkkým materiálem,	- vnímání velikosti, proporční vztahy	sebepojetí
dřívkem (špejlí), měkkou tužkou,	- využití pracovní plochy	Kreativita
rudkou, uhlem, voskovkami	- kompozice a umístění do formátu	Komunikace
- zvládá jednoduchou práci s linií a	- práce s různými kresebnými	Kooperace a
tvarem	materiály materiály – tuš + špejle,	kompetice
	štětec, kartáček, rudka, tužka, pastel	Hodnoty, postoje,
	atd.	praktická etika
	- rozvíjení smyslové citlivosti	EV-Vztah člověka k
		prostředí
		MV-Práce v
		realizačním týmu
		M-Geometrie
		ČJ-Čtení
		Hv-Orientace v
		zápisu
Techniky plastického vyjádření	- vztah zrakového a hmatového	M-Geometrie
žák:	vnímání	
- modeluje z plastelíny,	- vnímání objemu a tvaru	
modelovací hmoty	- práce s modelovací hmotou,	
- tvaruje papír	papírem	
	- rozvoj smyslové citlivosti	
Ostatní výtvarné techniky	- základy dalších výtvarných technik	OSV-Řešení
žák:	jako je koláž, frotáž, práce	problémů a

- umí výtvarně zpracovat přírodní	s přírodním materiálem, nalepování,	rozhodovací
materiál (nalepování, dotváření,	tisk, otisk apod.	dovednosti
tisk, otisk apod.)		Kreativita
- zvládá techniku koláže, frotáže,		Komunikace
kašírování		Kooperace a
		kompetice
		Hodnoty, postoje,
		praktická etika
		EV-Vztah člověka k
		prostředí
		MV-Práce v
		realizačním týmu
		Pč-Práce s textilem
		Práce s přírodninami
		Práce s papírem
Ilustrátoři dětské knihy	Učivo	OSV-Rozvoj
žák:	- seznámení s tvorbou	schopností
- rozpozná ilustrace známých	nejznámnějších dětských ilustrátorů	poznávání
dětských malířů - J. Lada, H.	(J.Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková)	Komunikace
Zmatlíková, O. Sekora		Hodnoty, postoje,
		praktická etika
		ČJ-Čtení

4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Malba	- teorie barvy: teplé a studené,	EV-Vztah člověka k
žák:	základní a doplňkové barvy, jejich	prostředí
- prohloubí si a zdokonalí techniky	kombinace a výrazové vlastnosti	OSV-Hodnoty,
malby z 1. období	- hra s barvou	postoje, praktická
- umí barevně vyjádřit své pocity a	- emocionální malba	etika
nálady	- míchání barev	Kooperace a
- pojmenovává a porovnává světlostní	- malba houbičkou, velkým	kompetice
poměry, barevné kontrasty	štětcem	Komunikace
a proporční vztahy	- malba na velkém formátu	Kreativita
		Sebepoznání a
		sebepojetí
		ČJ-Literární
		výchova
		Komunikační a
		slohová výchova
Kresba	- práce s linií a jejími výrazovými	OSV-Kreativita
žák:	vlastnostmi	Sebepoznání a
- prohloubí si a zdokonalí techniky	- kompozice v ploše	sebepojetí
kresby z 1. období		Komunikace

- dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládá obtížnější práce s linií (stínování) - kresbou zachytí vizuální vjemy	- práce s různými kresebnými materiály - pero a tuš, rudka, tužka, uhel, špejle, pastel atd. - kresba v plenéru - proporce	Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika M-Geometrie ČJ-Literární výchova HV-Jednoduchá notace
- Grafické techniky - žák: - rozeznává grafické techniky - ovládá postup jednotlivých grafických technik	- tisk z koláže - tisk ze šablon - otisk - vosková technika	OSV-Rozvoj schopností poznávání, Kreativita Kooperace a kompetice MV-Práce v realizačním týmu
- Techniky plastického vyjádření žák: - prohloubí si znalosti z 1. období - má cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných hmatem	- modelování z papíru - modelování z modelovací hmoty	OSV-Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Hodnoty, postoje, praktická etika EV-Vztah člověka k prostředí M-Geometrie
- Ostatní výtvarné techniky žák: - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály (nalepování, dotváření atd.) - dokáže používat techniky koláže, frotáže, malbu stěrkou, kašírování, rozlévání barev - kombinuje různé techniky	- práce s přírodním materiálem a v plenéru - koláž, frotáž, tisk, otisk, dotváření, nalepování	OSV-Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika EV-Vztah člověka k prostředí MV-Práce v realizačním týmu
• Ilustrátoři dětské knihy žák: - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např.: J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Milera, A. Borna, R. Pilaře a dalších - rozezná a porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - parafráze	- známí ilustrátoři dětské knihy (J.Lada, O.Sekora, H.Zmatlíková, J. Trnka, J. Čapek, Z. Miler, A. Born, R. Pilař, Z.Smetana)	OSV-Rozvoj schopností poznávání, Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika ČJ-Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Linie, tvar, objem, perspektiva, kontrast, celková kompozice žák: - samostatně využívá širokou škálu výtvarných vyjadřovacích prostředků pro znázornění prvků, celků, vztahů	- linie, tvar, objem, kontrast, perspektiva, celková kompozice	M-Geometrické útvary v rovině
- uplatňuje osobitý přístup k realitě - Plastická a prostorová tvorba žák: - z dostupného materiálu (papír, špejle, modelovací hmota,aj.)vytváří prostorové objekty - rozvíjí zrakové vnímání prostoru, pracuje s hmatovými vjemy	- plastická a prostorová tvorba	
- Malba, teorie barev - žák: - správně užívá techniku malby (tempery, vodové barvy) - rozezná barvy teplé a studené, barvy příbuzné a kontrastní, zná barvy základní, doplňkové	- malba, teorie barev	
- Společná práce - žák: - vytváří společné práce ve skupinách nebo s - celým kolektivem - rozvíjí své komunikační schopnosti, toleranci, - schopnost spolupracovat	- společná práce	OSV-Poznávání lidí
- Subjektivní vyjádření představ i reality žák: - zobrazuje vlastní představy (ze života i z fantazie) pomocí rozličných technik (kresba, malba, koláž aj.)	- subjektivní vyjádření představ i reality	OSV-Poznávání lidí Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy
- Přírodní motivy - žák: - pomocí linií a ploch znázorňuje a přetváří - různé přírodní motivy (živá i neživá příroda, člověk, vesmír, živly) - dokáže využívat přírodních materiálů k - vytváření výtvarných děl - uvědomuje si význam přírody v našem životě, - rozvíjí své ekologické cítění	- přírodní motivy	

- Lidská postava - žák: - zvládá zobrazení lidské postavy, rozlišuje - postavu ženskou a mužskou - seznámí se s výtvarným ztvárněním postavy - ve starém Egyptě, Řecku, Římě	- lidská postava	Př-Morfologie a anatomie lidského těla
- Dekorační práce - žák: - využívá dekorativních postupů - rozvíjí své estetické cítění	- dekorační práce	OSV-Kreativita VO-Významné státní svátky a výročí
- Historická témata žák: - seznámí se s hlavními znaky umění pravěku, starého Egypta, Řecka, Říma	- historická témata	EGS-Objevujeme Evropu a svět D-Starověké Řecko První civilizace Pravěk, Starověký Řím
- Tematické práce - žák: - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, - zvykům a svátkům (Vánoce, Velikonoce aj.), - společenským problémům (ekologie, závislosti, - aj.)	- tematické práce	OSV-Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita EV-Vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Linie, tvar, objem, kontrast, perspektiva, celková kompozice žák: - samostatně využívá širokou škálu výtvarných vyjadřovacích prostředků pro znázornění prvků, vztahů i celku - uvědomuje si možnost různých kompozičních přístupů a postupů - uplatňuje osobitý přístup k realitě - orientuje se v pojmech symetrie, asymetrie, kolmost, dominanta, horizontální, vertikální	- linie, tvar, objem, kontrast, perspektiva, celková kompozice	OSV-Kreativita
- Záznam smyslových zážitků, emocí, myšlenek žák: - k obrazovému vyjádření využívá zkušeností ziskaných zrakem, hmatem, sluchem, vnímáním pohybu	- záznam smyslových zážitků, emocí, myšlenek	OSV-Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Mezilidské vztahy

(V)	T	<del> </del>
- zamýšlí se nad výtvarným ztvárněním		
svých pocitů a myšlenek, lidského		
charakteru apod.		
Malba	- malba	
žák:		
- správně užívá techniku malby (tempera,		
akvarel), míchá barvy		
- hodnotí a využívá výrazové možnosti barev		
a jejich kombinací		
- pracuje s odstínem, kontrastem,		
experimentuje s harmonií, dysharmonií	V1 / (1 /	00///
Užitá grafika, písmo	- užitá grafika, písmo	OSV-Komunikace
žák:		
- experimentuje s písmem (styly, druhy),		
jeho umístěním na ploše, kombinuje písmo s		
kresbou a malbou		
Vlastní prožívání	- vlastní prožívání	OSV-Poznávání lidí
žák:		Sebepoznání a
- vybírá vhodné výtvarné prostředky k		sebepojetí,
vyjádření svých emocí a nálad		Kreativita
		Mezilidské vztahy
		Hodnoty, postoje,
		praktická etika
Zachycení děje	- zachycení děje	OSV-Kreativita
žák:	Zacifycein deje	OSV RICALIVILA
- užívá výtvarné prostředky k zachycení jevů		
a procesů v proměnách, vývoji, vztazích	/ VI I / I/I	
Práce s uměleckým dílem	- práce s uměleckým dílem	
žák:		
- experimentuje s reprodukcemi uměleckých		
děl (koláž, roláž),		
dotváří je kresbou, malbou		
parafráze výt. děl		
Architektura, historická témata	- architektura, historická	EGS-Evropa a svět
žák:	témata	nás zajímá
- dokáže označit hlavní znaky románské,		D-Vrcholný
gotické a renesanční architektury a umění		středověk
,		Pozdní středověk
		Počátky novověku v
		Evropě
Společná práce	- společná práce	Litope
žák:	Spoiceria prace	
- vytváří společné práce ve skupinkách či s		
celým kolektivem		
- rozvíjí toleranci, komunikační dovednosti,		
schopnost spolupracovat		
	1	1

5.20 Estetická výchova

5.20.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	0	0	0	0	0	2	2

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- pracuje s linií, plochou, prostorem, barvou, strukturou
- rozvíjí estetické cítění, hudebnost

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

Formy výuky: vyučovací hodina, besedy, výstavy, práce v plenéru, práce s počítačem, koncerty Formy práce: samostatná tvůrčí práce, práce ve skupině, kolektivní práce

Průřezová témata pokrývaná předmětem

EV - Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MV - Práce v realizačním týmu, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

OSV - Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kooperace a kompetice

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- používají obecně užívané hudební a výtvarné termíny
- strategie $\cdot$ učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další činnost
- učitel vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- učitel vede žáky k používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

- při zadání úkolu žák rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- strategie · učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- strategie $\cdot$ učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů,..)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů, stylů hudby a výtvarného umění
- strategie · učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a ohleduplnosti

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních a výtvarných děl
- žáci vnímají naše kulturní tradice
- strategie · učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení, činností nebo jejich výsledků
- učitel vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním a hudebním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- strategie · učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

- žáci chápou význam digitálních technologií ve výtvarném umění a tvorbě
- žáci využívají digitální technologie při vyhledávání informací, zpracovávání a dokumentaci díla
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci využívat digitální technologie
- učitel klade důraz na správné a vhodné užití digitálních prostředků
- žák umí pořídit digitální zvukový záznam
- žák se samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost použije
- žák při komunikaci a sdílení dat v digitálním prostředí jedná eticky

5.20.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Kresba	- kresba	
žák:		
- samostatně využívá širokou škálu		
výtvarných vyjadřovacích prostředků		
(linie, tvar, objem, kontrast, perspektiva)		
- uplatňuje osobitý přístup k realitě		
- prakticky ověřuje kompoziční postupy		
- orientuje se v pojmech dominanta,		
supdominanta, vertikála, horizontála,		
zlatý řez, kontrast, harmonie		
- zdokonaluje svou techniku kresby,		
stínování apod.		
Malba	- malba	
žák:		
- správně užívá techniku malby		
- námět dokáže zpracovat barvami s		
vystižením objemu předmětů		
- samostatně a subjektivně míchá barvy		
Práce s uměleckým dílem	- práce s uměleckým dílem	
žák:		
- interpretuje umělecká díla, vyhledává a		
srovnává různé způsoby uměleckého		
vyjadřování		
- experimentuje reprodukcemi		
uměleckých děl, napodobuje je a přetváří		
• Písmo	- písmo	OSV-Komunikace
žák:		MV-Kritické čtení a
- experimentuje s různými typy písma,		vnímání mediálních
správně umisťuje písmo do celkové		sdělení
kompozice díla		
Historická témata	- historická témata	D-Pozdní středověk
žák:		Novověk od konce 18.
- seznámí se s hlavními znaky barokního,		století do roku 1848
klasicistního a romantického umění,		
krajinářské umění 19.stol.		
- seznamuje se s pojmy základních		
stavebních prvků (římsa, okno, portál,		
sloup, sgrafita, mozaika aj.)		
Tematické práce	- tematické práce	
žák:		

	Т	<del></del>
výtvarně se vyjadřuje k lidovým		
tradicím, zvykům a svátkům		
(Vánoce, Velikonoce)		
- využívá dekorativních postupů, vytváří		
dekorativní předměty		
Užitá grafika	- užitá grafika	
žák:	dzita granka	
- využívá výtvarné metody k tvorbě		
reklamy, propagačních a jiných materiálů	India/ and Yul	
Vlastní prožitky	- vlastní prožitky	
žák:		
- samostatně vybírá a užívá různých		
výtvarných prostředků k vyjádření svých		
prožitků, emocí, názorů a nálad		
Společná práce	- společná práce	
žák:		
- vytváří společné práce ve skupinkách či		
s celým kolektivem		
- rozvíjí komunikační dovednosti,		
schopnost spolupracovat, toleranci		
Práce s počítačem a internetem	- práce s počítačem a internetem	MV-Interpretace
žák:	- prace s pocitacem a internetem	vztahu mediálních
- k vlastní tvorbě využívá některé metody		sdělení a reality
současného výtvarného umění a		Tvorba mediálního
digitálních médií-počítačová grafika,		sdělení
fotografie, video, animace		
- s využitím internetu vyhledává		
informace o dějinách umění, o		
současném uměleckém světě, o		
kulturních akcích apod		
Hlasová hygiena	- hlasová hygiena, hlasová cvičení,	
žák:	dechová cvičení, hlasový rozsah	
- průběžně používá správné pěvecké	,	
návyky dle svých dispozic, řídí se		
zásadami hlasové hygieny		
Hudební nauka	- stupnice, akordové značky,	
žák:	harmonie, harmonizace	
	11011101116, 11011110111206	
- dokáže posoudit vlastní pěvecký výkon i		
výkony ostatních a zdůvodnit jejich klady		
a zápory		
- orientuje se v základních oblastech		
hudební nauky		
Světová hudební historie	- hudební historie: přehled dějin	ČJ-Divadlo
žák:	světové a české artificiální	Spolupráce s MK
- má přehled o hudební historii naší i	a nonartificiální hudby. Vážná	D-Počátky novověku v
světové, zařazuje do souvislostí	hudba, jazz, rock, pop music	Evropě
jednotlivá období a slohy, - obhajuje	,,	'
Jeanothiva obaobi a storry, obitajuje		1

nebo vyvrací odlišné názory na hudební		Novověk od konce 18.
styl, žánr nebo dílo, respektuje a toleruje		století do roku 1848
různé hudební žánry a styly		Novověk od roku 1848
		do konce 19. století
Hudba jako celek	- moderní hudební nástroje,	MKV-Kulturní diference
žák:	nahrávací a reprodukční technika,	Lidské vztahy
- dokáže soustředěně naslouchat a	prostřednictvím koncertů, audio a	Multikulturalita
vnímat i delší a složitější hudební	video nosičů a jiných hudebních	MV-Interpretace
produkci	produkcí	vztahu mediálních
- rozpoznává hudbu různých stylových	- sledování tradičních i okrajových	sdělení a reality
období	hudebních žánrů, vystoupení	Stavba mediálních
- dovede označit vhodný typ pohybových	hudebních skupin, hudebních	sdělení
prvků k poslouchané hudbě, vnímá	filmů a muzikálů	Tvorba mediálního
použité hudebně výrazové prostředky,	- videoukázky světových muzikálů	sdělení
rozlišuje charakteristické sémantické		
prvky a na základě toho přistupuje k		
hudebnímu dílu jako k logicky		
utvářenému celku		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Kresba	kresba	
žák:		
- samostatně využívá širokou škálu		
výtvarných vyjadřovacích prostředků pro		
znázornění prvků, vztahů, celku		
- uvědomuje si možnost různých		
kompozičních přístupů a postupů		
- uplatňuje osobitý přístup k realitě		
- orientuje se v pojmech symetrie,		
asymetrie, kolmost, dominanta,		
horizontální, vertikální aj.		
Malba	- malba	
žák:		
- správně užívá techniku malby		
- užívá světelného i barevného kontrastu		
- seznamuje se se symbolikou barev,		
působením barev, vztahy mezi barvami		
Grafické techniky	- grafické techniky	
žák:		
- seznamuje se se základními grafickými		
technikami-tisk z výšky, hloubky, plochy		
Historická témata, práce s uměleckým	- historická témata, práce s	D-Svět na počátku 20.
dílem	uměleckým dílem	století

žák: - seznamuje se s uměním 20. století (kubismus, surrealismus, impresionismus) a se současnými trendy výtvarného umění - vysvětluje své postoje ke konkrétním uměleckým dílům, pojmenovává základní		Svět mezi válkami Druhá světová válka Poválečný vývoj ve světě
obrazotvorné prvky, kompoziční přístupy - porovnává rozdíly výtvarného vyjádření (abstraktní, popisné, symbolické		
- Společná práce - žák: - vytváří společné práce ve skupinkách či - s celým kolektivem - rozvíjí komunikační dovednosti, - schopnost spolupracovat, toleranci	- vytváří společné práce ve skupinkách či s celým kolektivem - rozvíjí komunikační dovednosti, schopnost spolupracovat, toleranci	OSV-Komunikace Kooperace a kompetice MV-Fungování a vliv médií ve společnosti
- Výtvarné vyjádření subjektivních vjemů žák: - zkušenosti získané pohybem, hmatem, sluchem, pocity převádí do výtvarné formy	- výtvarné vyjádření subjektivních vjemů	
- Reklama a propagační prostředky žák: - využívá výtvarné techniky, počítačovou grafiku, fotografii aj. k tvorbě reklamy, propagačních a jiných materiálů	- reklama a propagační prostředky	MV-Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
- Fantazie - žák: - výtvarnými prostředky zaznamenává - podněty ze svých představ a fantazie - předměty uvádí do neobvyklých vztahů - a souvislostí	- fantazie	OSV-Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita
- Práce v plenéru, krajinomalba žák: - zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - hledá nové podoby a vztahy v přírodním prostředí, experimentuje s přírodními materiály - uvědomuje si roli přírody v lidském životě, rozvíjí své ekologické cítění - perspektivně správně zobrazuje viděnou skutečnost	- práce v plenéru, krajinomalba	
Česká hudební historie žák:	- hudební historie: přehled dějin české artificiální a nonartificiální hudby	ČJ-Zvuková stránka jazyka Česká literatura Světová literatura

- má přehled o hudební historii zejména	- vážná hudba, jazz, rock, pop	D-Svět na počátku 20.
naší, zařazuje do souvislostí jednotlivá	music	století
období a slohy, konfrontuje s hudbou		Svět mezi válkami
světovou různých období, obhajuje nebo		Poválečný vývoj ve
vyvrací odlišné názory na hudební styl,		světě
žánr nebo dílo, respektuje a toleruje		
různé hudební žánry a styly		
Tolerance k jiné hudbě	- důsledné vedení žáků k	TV-Aerobic
žák:	toleranci, k různým hudebním	
- uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a	žánrům a formám a ke schopnosti	
jinými druhy umění, bez apriorních	zdůvodnit svůj vztah k nim	
předsudků naslouchá i jiné, než své	- podle individuálních schopností	
oblíbené hudbě	žáků vytvářet vlastní vokálně	
	instrumentální produkce	
• Zpěv s doprovodem	- podle individuálních schopností	EGS-Objevujeme
žák:	žáků vytvářet vlastní vokálně	Evropu a svět
- dle svých možností a dispozic je	instrumentální produkce	MV-Práce v realizačním
schopen veřejné hudební produkce		týmu
Hudební teorie-souhrn poznatků	- provázání praktické (zpěv písní,	
žák:	doprovod na hudební nástroje,	
- dokáže zařadit své poznatky do	tanec) s teorií (hudební slohy a s	
kontextu ostatních kulturních a	nimi související hudební	
sociálních znalostí a dále je rozvíjet	skladatelé)	
	- videoukázky k probíraným	
	tématům	
	- poslech hudby k probíraným	
	tématům	

5.21 Výchova ke zdraví

5.21.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden							
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročníl						9. ročník	
0	0 0 0 0 0 1 1 0 0						0

Vzdělání ve výchově ke zdraví je zaměřeno na preventivní ochranu zdraví, na ochranu za běžných rizik a mimořádných událostí, na základní hygienické, stravovací a jiné zdravotně preventivní návyky, na dovednosti odmítat škodlivé látky, na získávání orientace v základních otázkách lidské sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování, na odpovědnost každého za své zdraví.

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO-zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování

OSV-modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a ostatních MKV-schopnost zapojit se do diskuze, rozeznat argumentaci, prostředky komerční reklamy EV-oceňování zdraví, pochopení vlivu prostředí na zdraví své a ostatních EGS-osvojování evropských hodnot, svoboda vůle, morálka, kritické myšlení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení:

-učitel vede žáky k efektivnímu učení, vyhledávaní a třídění informací, využívání je v učení, plánování, organizování a řízení vlastního učení, využívání poznatků z různých předmětů, samostatnému docházení řešení problémových situací a k závěrům

Kompetence k řešení problémů:

- -učitel vede žáky k vnímání problémových situací, plánování způsobů řešení problémů, kritickému myšlení
- učitel vede žáky k obhajování svých rozhodnutí, podněcování k argumentaci otevřenými otázkami, poučování se ze svých chyb

Kompetence komunikativní

-učitel vede žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni, osvojování si kultivovaného projevu, účinně se zapojují do diskuze, uplatňují odpovědné sexuální chování, prezentují obrazový materiál s komentářem

Kompetence sociální:

-učitel vede žáky ke spolupráci ve skupině, snaží se o vytvoření příjemné atmosféry v týmu, poskytne pomoc nebo o ni požádají v případě potřeby, bere ohled na druhé, dodržuje pravidla hry **Kompetence občanská:**

-učitel vede k respektu názorů ostatních, zodpovědně se rozhodují podle situace a v zájmu podpory a ochrany zdraví, jsou vedeni k tomu, aby brali ohled na druhé a aby na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost a její výsledky, mohou vyjádřit svůj názor na způsob výuky

Kompetence pracovní:

- -učitel vede žáky ke zdokonalení svého grafického projevu, jsou vedeni k efektivitě při organizaci své práce
- učitel vede žáky k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi, PC, v hodinách jsou vytvářeny příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k používání digitálních zařízení při vyhledávání informací, tvorbě prezentací a referátů
- učitel seznamuje žáky s riziky dlouhodobého používání nových technologií
- učitel seznamuje žáky s riziky při používání moderních technologií při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Formy a metody práce:

rozhovor frontální a individuální výuka využití odborné literatury práce s internetem práce ve skupinách využití audiovizuální techniky projekty

5.21.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Duševní a tělesná hygiena - žák: - vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním - zdravím	- duševní a tělesná hygiena	OV – Vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití
- Režim dne žák: - dovede posoudit vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - respektuje pravidla režimu dne - projevuje odpovědný vztah k sobě samému	- režim dne	
- Stres - žák: - samostatně využívá relaxační techniky k - regeneraci organizmu - usiluje o překonávání únavy a - předcházení stresových situací	- stres	
- Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví žák: - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	- Vliv kvality ovzduší, vody, hluku, osvětlení a teploty na zdraví	EV – Vztahy člověk - ŽP
- Ochrana před přenosnými chorobami žák: - dodržuje základní pravidla ochrany před přenosnými chorobami	- základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence	

- rizikové situace v silniční a	ZPP - IZS
	211 123
zerezmem doprave	
- wýživa a zdraví	Př-Morfologie a
- vyziva a zuravi	anatomie lidského těla
	anatomic naskeno tela
- wýživa a civilizační nemoci	Př-
Tyziva a civilizacili licilioci	Morfologie a
	anatomie lidského těla
	anatonne naskeno tela
- poruchy příjmu potravy	
policity prigina potraty	
- alternativní výživové	
směry	
,	
- zásady sestavování	MV-Fungování a vliv
jídelníčku	médií ve společnosti
	•
_	
- biopotraviny	
- reklamy na potraviny	MV-Kritické čtení a
	vnímání mediálních sdělení
	Interpretace vztahu
	mediálních sdělení a
	reality
	Fungování a vliv médií
	ve společnosti
- ·	- zásady sestavování jídelníčku - biopotraviny

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Závislosti a rizika jejich zneužívání žák: - uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a jinými drogami - argumentuje ve prospěch zdraví - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky - orientuje se v zákonech omezujících kouření - vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - obhajuje příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek - vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu - vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty - v případě potřeby vyhledá specializovanou pomoc	- závislosti a rizika jejich zneužívání	
- Krizové situace - žák: - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost - používá účinné formy chování - uplatňuje účelné modely chování v případě šikany, týrání a zneužívání dítěte - kriticky se vyjadřuje k projevům násilí - samostatně vyhledá specializovanou pomoc v případě potřeby	- krizové situace - šikana, týrání, sexuální zneužívání	OSV-Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Komunikace MV-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Ochrana člověka za mimořádných událostí žák: - chová se odpovědně při mimořádných událostech	- ochrana člověka za mimořádných událostí	ZPP – krvácení, zlomeniny, transport, poranění, popáleniny
- Násilí v médiích - žák: - vyjádří vlastní názor k agresivitě a brutalitě - ve sdělovacích prostředcích	- násilí v médiích	MV – Stavba mediálních sdělení VO-Reálné a obrazné vzory
- Linky důvěry, krizová centra - žák: - je schopen vyhledat odbornou pomoc sobě - i druhým	- linky důvěry, krizová centra	

Působení sekt	- působení sekt
žák:	- pusobern sekt
- vyhodnotí na základě svých zkušeností a	
znalostí možný manipulativní vliv vrstevníků	
- uplatňuje osvojené dovednosti komunikační	
obrany proti manipulaci	
Sexuální výchova a její význam	- sexuální výchova a její
žák:	význam
- respektuje význam sexuality v souvislosti se	
zdravím, etikou,	
morálkou a pozitivními životními cíli	
Hygiena v pubertě	- hygiena v pubertě
žák:	Tryglend v paserte
- optimálně reaguje na fyziologické změny v	
dospívání	
- chová se kultivovaně k opačnému pohlaví	
- vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou	
hranici pro beztrestný pohlavní styk	
- charakterizuje odpovědné sexuální chování	
- vysvětlí, které hygienické postupy a	
preventivní činnosti podporují reprodukční	
zdraví	
- charakterizuje zásady odpovědného	
chování v oblasti sexuality na elektronických	
médiích, uvede postup v konkrétních	
modelových případech	
Anatomie pohlavních orgánů	- ženské a mužské
žák:	pohlavní orgány
- určí jednotlivé části ženských i mužských	pomatin organiy
pohlavních orgánů	
-	- sexualita v období
Předčasná sexuální zkušenost a její rizika ********************************	
žák:	dospívání a její možná
- chápe význam zdrženlivosti v dospívání a	rizika
odpovědného sexuálního chování	- puberta
- popíše odlišnosti vývoje obou pohlaví v	
období puberty	
Antikoncepce	- základní druhy
žák:	antikoncepce
- vyjmenuje základní typy antikoncepce a	
dokáže popsat jejich výhody a nevýhody	
Pohlavně přenosné nemoci	- nejčastější pohlavně
žák:	přenosné nemoci
- vyjmenuje nejčastější pohlavně přenosné	·
nemoci, jejich příčinu a	
prevenci	
- chápe nebezpečí promiskuity	
	nlánovaná rodičovatví
Plánované rodičovství	- plánované rodičovství

žák:		
- chápe význam plánovaného rodičovství		
Ontogenetický vývoj člověka	- vývoj člověka od	
žák:	narození do stáří	
- popíše jednotlivá období lidského života	- charakteristické rysy	
	jednotlivých etap života	
Sexuální orientace	- poruchy pohlavní	
žák:	identity	
- respektuje odlišnosti v sexuální orientaci		
Sexualita a zákon	- sexualita a zákon	
žák:	- sexuální zneužívání	
- zná zákonnou hranici pro beztrestný	dětí	
pohlavní styk		

5.22 Tělesná výchova

5.22.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. roční						9. ročník		
2	2 2 2 2 2 2 2 2							2

Předmět tělesná výchova je vyučován jako samostatný povinný předmět v 1.- 9. ročníku dvě hodiny týdně z nichž je v 1.- 6. ročníku 1 hodina plavání, v 7.- 9. ročníku mají 1 hodinu plavání pouze chlapci. Od 6. ročníku se třídy dělí na skupiny chlapců a dívek.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- 1/ činnosti ovlivňující zdraví-význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- 2/ činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností-pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika, pobyt v přírodě, plavání, bruslení, další pohybové činnosti
- 3/ činnosti podporující pohybové učení-komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku. V hlavní části hodiny se věnují danému typu cvičení. Ke konci dochází ke zklidnění, relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení

Žáci si osvojují základní tělocvičné názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími.

Kompetence k řešení problémů

Žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním.

Kompetence komunikativní

Žáci spolupracují při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní pokyny a povely, sami je vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže.

Kompetence sociální a personální

Žáci jednají v duchu fair-play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.

Kompetence občanská

Žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, projevují přiměřenou samostatnost, vůli po zlepšení, hodnotí cvičení, učí se ohleduplnosti.

Kompetence pracovní

Žáci uplatňují hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Kompetence digitální

Žáci se seznámí s možností využití digitálních zařízení a aplikací k osobnímu sportování – zlepšování své zdatnosti a k záznamu svých výkonů za účelem jejich porovnávání.

Žáci se učí využívat běžně používaná digitální zařízení k zjišťování informací – pravidla her, nabídka pohybových aktivit a sportovních akcí ve škole i v místě bydliště.

5.22.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. - 3.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Přípravná cvičení	- příprava ke sportovnímu	
žák:	výkonu - příprava organismu,	
- zvládá základní přípravu organismu	zdravotně	
před pohybovou aktivitou /za pomoci	zaměřené činnosti	
učitele/		
- zná protahovací a napínací cviky, cviky		
pro zahřátí a uvolnění		
Kondiční cvičení	- cvičení během dne, rytmické	
žák:	a kondiční formy	
- spojuje pravidelnou každodenní	- cvičení pro děti - jednoduché	
pohybovou činnost se zdravím a	tanečky, základy estetického	
využívá nabízené příležitosti	pohybu	
- dbá na správné držení těla při různých		
činnostech i provádění cviků		
- dbá na správné dýchání		
- uplatňuje zásady pohybové hygieny		
Názvosloví	- tělocvičné pojmy -	
žák:	komunikace v TV	
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy -		
názvy pohybových činností,		
tělocvičného nářadí a náčiní		
- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží		
- rozumí povelům pořadových cvičení a		
správně na ně reaguje		
Pravidla	- bezpečnost při sportování	Prv – osobní bezpečí,
žák:		péče o zdraví, lidské
- dodržuje pravidla bezpečnosti při		tělo
sportování v tělocvičně, na hřišti, v		
přírodě, ve vodě		
- používá vhodné sportovní oblečení a		
sportovní obuv		
- jedná v duchu fair-play		
Pohybové hry	- základy sportovních her-	
žák:	míčové hry, pohybové hry	

- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink - učí se ovládat hru s volejbalovým a basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji /za pomoci učitele/ - je si vědom porušení pravidel a	- pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní pro cvičení - organizace při hrách, zásady jednání a chování - pravidla jednoduchých pohybových her a soutěží	
následků pro sebe i pro družstvo • Atletika žák: - zná taktiku hodu kriketovým míčkem - uběhne 50 m - zná vysoký a polovysoký start - nacvičuje taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičuje správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů	- základy atletiky - rychlý běh, start, skok do dálky, hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	
- Gymnastika - žák: - umí šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce - kotoul - vpřed, stoj na lopatkách apod. - umí jednoduchá cvičení na žebřinách, - na lavičkách - naučí se správnou techniku odrazu z - můstku při cvičení na koze - naučí se roznožku přes nářadí - odpovídající výšky	- základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - průpravná cvičení a úpoly	
Cvičení s hudbou žák: zvládne základní kroky některých lidových tanců seznámí se s dětským aerobikem seznámí se s kondičním cvičením s hudbou Plavání	- základy estetického pohybu - základní taneční kroky - základní plavecká výuka	HV-Písně s pohybem a doprovodem
žák:	- základní plavecké dovednosti	

- zná zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele uplatňovat - provádí skoky do vody - zná několik her ve vodě - naučí se správnou techniku jednoho plaveckého stylu	- jeden plavecký způsob - hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	
• Bruslení	- základní výuka bruslení - základní bruslařské - dovednosti	

4.- 5.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Přípravná cvičení - žák: - zvládá základní přípravu organismu před - pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky - pro zahřátí a uvolnění	- příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	
- Kondiční cvičení - žák: - podílí se na realizaci pravidelného - pohybového režimu - dbá na správné držení těla při různých - činnostech a provádění cviků - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - Názvosloví	- cvičení během dne - rytmické a kondiční formy - tělocvičné pojmy -	Př – Člověk a jeho zdraví – péče o zdraví, první pomoc
žák: - zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - cvičí podle jednoduchých popisů cvičení	komunikace v TV	
- Pravidla - žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti při - sportování v tělocvičně, na hřišti, v - přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu - spolužáka	- bezpečnost při sportování	

	T	T
- zná a reaguje na smluvené povely,		
gesta, signály pro organizaci činnosti		
- používá vhodné sportovní oblečení a		
sportovní obuv		
- jedná v duchu fair-play		
Pohybové hry	- základy sportovních her -	
žák:	fotbal, vybíjená	
- spolupracuje při jednoduchých	- organizace při TV	
týmových a pohybových činnostech a	- pravidla jednoduchých her	
soutěžích		
- zorganizuje nenáročné pohybové		
činnosti a soutěže na úrovni třídy		
- umí přihrávky jednoruč, obouruč,		
driblink		
- učí se ovládat hru s basketbalovým		
míčem		
- nacvičuje střelbu na koš		
- nacvičuje přehazovanou		
- zná pravidla malé kopané, vybíjené		
- umí se dohodnout na spolupráci a		
jednoduché taktice družstva a		
dodržovat ji		
- je si vědom porušení pravidel a		
následků pro sebe i družstvo		
- pozná a označí zjevné přestupky proti		
pravidlům		
• Atletika	- běh na 60 m, vytrvalostní	
žák:	běh	
- zná techniku hodu kriketovým míčkem	- rozvoj rychlosti, vytrvalosti,	
- zná princip štafetových soutěží	1	
- uběhne 60 m	síly a pohyblivosti	
- zná taktiku při běhu k metě, sprintu,		
vytrvalostním běhu, při běhu terénem s		
překážkami		
- umí skákat do dálky		
- zná nízký start		
- účastní se atletických závodů		
- umí upravit doskočiště, připravit start k		
běhu a vydat povely ke startu /podle		
individuálních schopností		
• Gymnastika	- základy gymnastiky	
žák:	- cvičení na nářadí a s	
- umí šplhat na tyči	náčiním odpovídající velikostí	
- zvládne cvičení na žíněnce - napojované	a hmotností	
kotouly s různým zakončení, stoj na	- průpravná cvičení a úpoly	
rukou s dopomocí apod.	- zásady jednání a chování	l

- umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, výskok do kleku a dřepu, roznožku, skrčku		
- provádí cvičení na švédské bedně		
- zdokonaluje se ve cvičení na ostatním		
nářadí - kruhy, žebřiny, lavičky apod.		
Cvičení s hudbou	- základní taneční kroky	HV-Tanec
žák:	- cvičení podle hudby,	
- učí se cvičit podle hudby	- základy estetického pohybu	
Plavání	- základní plavecká výuka -	
	prsa. kraul, znak	
	- hygiena plavání	

6.- 9.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Atletika	- starty - nízký, polovysoký,	
žák:	vysoký	
- v souladu s individuálními předpoklady	- běh - průpravná běžecká	
zlepšuje výkony v běžecké rychlosti a	cvičení, běžecká abeceda, běh	
vytrvalosti, zvládá techniku i taktiku rychlého	60m,	
a vytrvalého běhu	vytrvalý běh do 1500m (D), do	
- zvládá podle svých předpokladů techniku	3000m (H), štafetová předávka	
skoků do dálky a do	- skok - průpravná cvičení, skok	
výšky z individuálního rozběhu	do dálky z optimálního	
- zvládá podle svých předpokladů techniku	rozběhu,	
hodu míčkem z rozběhu, hodu granátem	skok do výšky (flop)	
(hoši), a vrhu koulí (od 8. ročníku)	- hod - průpravná cvičení,	
- zná základní startovní povely	technika rozběhu, technika	
	hodu, hod míčkem (granátem)	
	z rozběhu, vrh koulí	
Gymnastika	- pořadová cvičení - obraty na	
žák:	místě, nástupové tvary	
- zvládá v souladu s individuálními	- akrobacie-kotoul vpřed, vzad,	
předpoklady stoj na rukou, přemet stranou,	letmo, stoj na lopatkách, na	
roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající	rukou, přemet stranou,	
výšky, výmyk a přešvihy ve sporu na hrazdě,	rovnovážné polohy v postojích,	
dívky základní cvičební	skoky na místě a z místa	
prvky na kladině	- přeskoky - roznožka a skrčka	
- zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při	přes kozu (bednu) našíř, nadél i	
osvojovaných cvicích	S	
- dovede z osvojených cviků připravit krátké	oddáleným odrazem	
sestavy a zacvičit je	- hrazda po čelo - náskok do	
- zvládá v souladu s individuálními	vzporu-zákmihem seskok,	
předpoklady techniku šplhu na tyči i na laně	sešin,	

	/ I Y / Y	T
	výmyk, přešvihy únožmo ve	
	vzporu	
	- hladina 1m (dívky) - různé	
	druhy chůze s doprovodnými	
	pohyby	
	paží a obraty, rovnovážné	
	polohy, náskoky, seskoky	
	1	
	- kruhy - komíhání ve svisu, svis	
	vznesmo, střemhlav, kruhy v	
	hupu	
	- šplh - šplh na tyči i na laně +	
	jeho modifikace	
Sportovní hry	- basketbal	
žák:	- fotbal	
1 - 7		
- rozumí základním pravidlům	- volejbal	
- zvládá základní herní činnosti jednotlivce a	- softbal (basebal)	
kombinace a uplatňuje je ve hře	- házená	
- umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji		
- chápe role v družstvu a jedná při hře v		
duchu fair play		
Aerobic (dívky)	- aerobic	HV-Tolerance k
žák:	- aquaerobic	jiné hudbě
	- aquaerobic	Jille Haabe
- zná názvosloví a provedení základních		
prvků		
- dokáže vytvořit krátkou sestavu na vhodný		
hudební doprovod		
Průpravné úpoly	- přetahy, přetlaky, úpolové	
žák:	odpory, pády	
- uvědomuje si význam sebeobranných		
činností a své možnosti ve střetu s		
protivníkem		
- zvládá základní postoje, úchopy a		
vyproštění z držení		
◆Plavání	- plavecké způsoby kraul, znak,	
žák:	prsa, delfín	
- zvládá 3-4 plavecké způsoby, základní	- základní plavecké disciplíny a	
obrátku	základní pravidla plaveckých	
- v souladu s individuálními předpoklady	závodů	
zlepšuje výkony v jednotlivých plaveckých	- základní obrátky	
způsobech	- záchrana tonoucího a	
- dovede pomoci při záchraně tonoucího	dopomoc unavenému plavci	
Plavání	- vytrvalostní plavání	
	- štafetové plavání	
	- plavání pod hladinou,	
	orientace pod hladinou	
	- základy vodního póla	
I .	- Lakiday vodililo pola	l
Činnosti ovliv. zdraví 1	- význam pohybu pro zdraví	

žák: - umí si uspořádat svůj pohybový režim • Činnosti ovliv. zdraví 2 - rozdíly mezi rekreačním,	
• Cinnosti ovliv. zdravi 2 - rozdíly mezi rekreačním,	
žák: výkonnostním a vrcholovým	
- pravidelně se věnuje některému sportu sportem	
nebo jiné pohybové aktivitě	
Činnosti ovliv. zdraví 3 leto – kondiční programy	
žák: - informace o možnostech	
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z aktivního pohybu v mimoškolní	
nabídky zvolí vhodný době	
rozvojový program a motivace k jejich využití	
- spolupráce se sportovními	
kluby	
Činnosti ovliv. zdraví 4 – průpravná, kompenzační,	
žák: vyrovnávací, relaxační cvičení	
- zná základní způsoby rozvoje pohybových	
předpokladů i korekce	
svalových oslabení a dovede je využívat	
- zná cviky a sestavy pro různé účely	
- dovede se samostatně připravit pro různou	
pohybovou činnost	
- umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení	
nebo relaxaci	
TICOO TCIUXUCI	
Činnosti ovliv. zdraví 5 - škodlivý vliv kouření, pití	
žák: alkoholu a požívání drog na	
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako zdraví a pohybovou výkonnost	
neslučitelné se sportovní etiketou a zdraví	
Činnosti ovliv. zdraví 6 – pohybová činnost při různém	
žák: stupni znečištění ovzduší	
- upraví pohybovou aktivitu vzhledem k	
údajům o znečištění ovzduší Činnosti ovliv, zdraví 7 zásady bezpečnosti v TV i v	
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v TV málo známém prostředí (hory,	
i v méně známém prostředí sportovišť, les)	
přírody, silničního provozu - osobní hygiena při různých	
pohybových aktivitách	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 - první pomoc při TV a sportu v	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 - první pomoc při TV a sportu v řák: různém prostředí a	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a - zvládá praktické jednání a rozhodování i ve klimatických	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a - zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích pohybových aktivitách - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 žák: - zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické pohybových aktivitách - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - odsun raněného, přivolání	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a - zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky) - odsun raněného, přivolání lékaře	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 žák: - zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické pohybových aktivitách - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - odsun raněného, přivolání	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky) • Činnosti podporující pohybové učení 1 žák: - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - odsun raněného, přivolání lékaře - názvosloví osvojovaných činností, povely, signály, gesta	
pohybových aktivitách • Činnosti ovliv. zdraví 8 žák: - zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky) • Činnosti podporující pohybové učení 1 pohybových aktivitách - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - odsun raněného, přivolání lékaře • Činnosti podporující pohybové učení 1	

	T	<u> </u>
diváka, čtenáře novin, uživatele internetu		
Činnosti podporující pohybové učení 2	- historie a současnost sportu	
žák:	- olympismus	
- naplňuje ve školních podmínkách základní	- jednání fair play	
olympijské myšlenky		
Činnosti podporující pohybové učení 3	- rozdíly mezi TV a sportem	
žák:	dívek a chlapců, mladých a	
- rozumí rozdílům mezi pohybovou činností	starých, zdravých a oslabených	
různých skupin lidí a respektuje je		
Činnosti podporující pohybové učení 4	- ekologické chování při TV a	EV-Lidské
žák:	sportu v přírodě	aktivity a
- zná zásady chování v přírodě a naplňuje je		problémy
, , , , , ,		životního
		prostředí
		Vztah člověka k
		prostředí
Činnosti podporující pohybové učení 5	- pravidla her, závodů, soutěží	EGS-Objevujeme
žák:	- taktika	Evropu a svět
- dohodne se na spolupráci i jednoduché	- sebehodnocení	Lviopa a svet
taktice vedoucí k úspěchu družstva a	- přebírání některých	
dodržuje ji	organizačních a hodnotících	
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti	úkolů od učitele	
vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka,	- vystupování v roli soupeře,	
organizátora	rozhodčího, zapisovatele,	
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a	diváka	
výkony, eviduje je a vyhodnotí		
	- vzájemné utkání mezi žáky´ - školní turnaje	
- zorganizuje samostatně i v týmu	1	
jednoduché turnaje, závody, turistické akce	- reprezentace školy na	
na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované	sportovních soutěžích	
hry a soutěže	- sledování významných	
- zpracuje naměřená data a informace a	sportovních událostí (ME, MS,	
podílí se na jejich prezentaci	OH, SP,	
- seznámí se i s méně známými sporty	Paralympijské hry)	
- uvědomuje si význam státní reprezentace		
na významných		
světových soutěžích		
• Lyžařský kurz	- jízda na vleku	EV-Vztah
žák:	- základní typy carvingového	člověka k
- pro žáky 7.tříd a zájemce z 8. a 9. tříd	oblouku	prostředí
- zvládá jízdu na vleku		Lidské aktivity a
- zvládá v souladu s individuálními		problémy
předpoklady jízdu po upravených sjezdových		životního
tratích		prostředí

5.23 Volba povolání

5.23.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	0	0	0	0	0	0,5	0,5

Volba povolání se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9.ročníku, časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně ve 2.pololetí 8.třídy a v 1.pololetí 9.třídy.

Vzdělávání v této oblasti směřuje především ke získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě, dále pak ke získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce, k osvojení potřebných poznatků a dovedností, které jsou významné pro vlastní volbu profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci. Nedílnou součástí je poznat a pochopit kontinuitu vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti.

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

MV-Vnímání autora mediálních sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti EGS-Evropa a svět nás zajímají

VDO-Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát OSV-Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace MKV-Multikulturalita, Lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení: žáci jsou vedeni k plánování různých činností v souvislosti s volbou povolání, vyhledávají a třídí různé informace, vytvářejí si komplexnější pohled na "atraktivitu" různých povolání, organizují si vlastní učení, využívají poznatků z různých předmětů pro svou volbu povolání Kompetence k řešení problémů: žáci jsou schopni obhájit některá svá rozhodnutí, poučují se ze svých chyb a sami hledají cestu ke správnému řešení, učí se kriticky myslet při výběru vhodného povolání, uvědomují si, že co je dobrou volbou pro jednoho, nemusí být i pro druhého Kompetence komunikativní: žáci jsou seznamováni s přesným významem pojmů vztahujícím se ke SŠ, SOU, osvojují si kultivovaný projev verbální i neverbální, interpretují výsledky grafů, osobnostních testů, předkládají dostatek podnětů pro vlastní prezentaci, účinně se zapojují do diskuze

Kompetence sociální a personální: žáci spolupracují ve dvojici, ve skupině, zažívají pocit uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti, jsou vedeni ke braní ohledu na druhé, prožívají svoji roli v pracovní skupině, učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování Kompetence občanské: žáci si formují volní a charakterové vlastnosti, učí se zodpovědně

rozhodovat podle dané situace, snaží se tvořivě přistupovat k plnění zadaných témat, chrání své zdraví, zkoušejí na základě jasných požadavků hodnotit svoji činnost

Kompetence pracovní: žákům je vytvářen prostor k přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci, pracují s materiály vydanými SŠ, SOU, dodržují obecná pravidla bezpečnosti, minimalizují možná rizika při různých činnostech

Kompetence digitální: žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení a aplikace, využívají je při učení, samostatně se rozhodují o výběru technologií pro řešené problémy, kriticky posuzují při výběru SŠ digitální obsah informací, chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost v budoucím povolání, v digitálním prostředí jednají eticky

Formy a metody práce: frontální, skupinová a individuální práce využití odb. literatury vyhledávání informací na internetu besedy se zástupci SŠ, exkurze spolupráce s Úřadem práce využití AVT techniky

5.23.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

8.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Sebepoznání, sebehodnocení	- sebepoznání,	OSV-Rozvoj schopností
žák:	sebehodnocení	poznávání
- naučí se realističtěji hodnotit své		Sebepoznání a sebepojetí
předpoklady a možnosti		Seberegulace a
- uvědomí si nutnost sebepoznání pro		sebeorganizace
správnou volbu povolání		ČJ-úvaha
Akční plánování	- akční plánování	OSV-Psychohygiena
žák:		Mezilidské vztahy
- postupně si navykne plánovat důležité		
kroky v životě		
- učí se stanovit si reálné cíle		
Rozhodování	- rozhodování	OSV-Řešení problémů a
žák:		rozhodovací dovednosti
- uvědomí si svou roli v procesu		Seberegulace a
rozhodování		sebeorganizace
- zamyslí se nad tím, co může jeho		Kreativita
rozhodování ovlivnit		Kooperace a kompetice
		VDO-Občan, občanská
		společnost a stát
		MV-Fungování a vliv médií
A.I		ve společnosti
Adaptace na životní změny	- adaptace na životní	OSV-Seberegulace a
žák:	změny	sebeorganizace
- zamyslí se nad změnami, se kterými se		Psychohygiena
bude muset vyrovnat při příchodu na		Kreativita
střední školu		Mezilidské vztahy
- poznají způsoby, jak se připravit a změny v		Komunikace
rámci možnosti zvládnout		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy

st
it
st
ání
ání
lií
ání
,
l
á

- vyzkouší si v modelových situacích	EGS-Jsme Evropané
prezentaci své osoby při vstupu na trh práce	MKV-Lidské vztahy
	Multikulturalita
	MV-Kritické čtení a vnímání
	mediálních sdělení
	Fungování a vliv médií ve
	společnosti

5.24 Provoz domácnosti

5.24.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden						
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník
0 0 0 0 0 1 0 1						0

5.9.4 Provoz domácnosti

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí oblasti Člověk a svět práce. Je vyučován jako samostatný povinný předmět v 6. a 8. ročníku ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní.

Předmět Provoz domácnosti naplňuje vzdělávací obsah oboru Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály a Design a konstruování.

Vzhledem k tomu, že naše škola nemá dílny, je obsah oboru Práce s technickými materiály a Design a konstruování realizovány výukovými programy CVČ Lužánky v plně vybavených dílnách.

V předmětu Provoz domácnosti je žák veden zejména:

- k osvojení si organizace a plánování chodu domácnosti v oblasti financí, domácího účetnictví
- k rozvíjení podnikatelského myšlení
- k seznámení se se základními pracovními dovednostmi a návyky, s používáním vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci v domácnosti či výrobě jednoduchých výrobků
- k potřebné zdravé sebedůvěře při organizaci a základních pracech v domácnosti
- ke správné organizaci odpadového hospodářství v domácnosti, k utváření postojů a hodnot k životnímu prostředí
- k instalaci, ovládání, obsluze elektroniky, sdělovací techniky a elektrických spotřebičů
- k seznámení s kuchyňským inventářem a jeho obsluhou
- k procvičení si základních postupů při přípravě jednoduchých studených a teplých jídel
- k seberealizaci a získání sebedůvěry při činnostech v kuchyni
- k zažití základních principů kultury stolování

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, komunikace, kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje

Environmentální výchova - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k orientaci se a pochopení základních pojmů v oblasti
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů

- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k poznávání a respektování odlišností při vedení domácnosti v různých rodinách

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního

zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace k vyhledávání informací, pracovních postupů a receptů
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce

5.24.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Ekonomika domácnosti žák: - rozumí základní skladbě měsíčních příjmů a výdajů domácnosti - sestaví jednoduchý domácí rozpočet a vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem, vysvětlí zásady hospodárnosti - rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - uvede příklady hotovostního a bezhotovostního placení a posoudí jejich výhody a rizika - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	- rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk,	

	1	T
- objasní přednosti a rizika používání		
platebních karet		
- objasní rozdíl mezi debetní a kreditní		
platební kartou		
Úklid domácnosti	- úklid domácnosti, postupy,	EV-Lidské aktivity a
žák:	prostředky a jejich dopad na	problémy životního
- seznámí se se základními postupy a	životní prostředí, odpad a jeho	prostředí
prostředky úklidu domácnosti a jejich	ekologická likvidace	Vztah člověka k
dopadem na životní prostředí		prostředí
- chápe zásady a důležitost třídění		
odpadu a jeho ekologickou likvidaci		
Údržba domácnosti	- základní nářadí	
žák:	- zařízení v domácnosti a jeho	
- správně zachází s pomůckami, nástroji,	obsluha, údržba	
nářadím a zařízením včetně údržby,		
provádí drobnou domácí údržbu		
Příprava pokrmů	- kuchyně - základní vybavení,	OSV-Kreativita
žák:	udržování pořádku a čistoty,	Komunikace
- používá základní kuchyňský inventář a	bezpečnost a hygiena provozu,	Rozvoj schopností
bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	zásady pro práci v kuchyni	poznávání
- připraví jednoduché pokrmy v souladu	- potraviny - výběr, nákup,	Řešení problémů a
se zásadami zdravé výživy	skladování, skupiny potravin,	rozhodovací dovednosti
- dodržuje základní principy stolování,	sestavování jídelníčku	
společenského chování a obsluhy u stolu	- příprava pokrmů - úprava	
ve společnosti	pokrmů za studena, základní	
- chová se vhodně při stolování, při	způsoby tepelné úpravy, základní	
svačině ve třídě a při obědě v jídelně	postupy při přípravě pokrmů a	
·	nápojů, vhodná skladba	
	jídelníčku, dodržování pitného	
	režimu	
	- úprava stolu a stolování -	
	jednoduché prostírání, obsluha a	
	chování	
	u stolu, slavnostní stolování v	
	rodině, zdobné prvky a květiny na	
	stole	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Elektronika v domácnosti	- elektrické spotřebiče,	
žák:	elektronika, sdělovací technika,	
- orientuje se v návodech k obsluze	funkce, ovládání a užití, ochrana,	
běžných domácích spotřebičů	údržba	
- dodržuje základní hygienická a		
bezpečnostní pravidla a předpisy		

a nackutna navaí namaa nži úra-u užata ž	hoznočnost a akonomika	
a poskytne první pomoc při úrazu, včetně	- bezpečnost a ekonomika	
úrazu elektrickým proudem	provozu, nebezpečí úrazu	
	elektrickým proudem	
Příprava pokrmů	- kuchyně - udržování pořádku,	OSV-Kreativita
žák:	bezpečnost a hygiena provozu,	Komunikace
- používá základní kuchyňský inventář a	zásady pro práci v kuchyni	Rozvoj schopností
bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	-příprava pokrmů - úprava	poznávání
- připraví jednoduché pokrmy v souladu	pokrmů za studena, základní	Řešení problémů a
se zásadami zdravé výživy	způsoby tepelné úpravy, základní	rozhodovací dovednosti
- dodržuje základní principy stolování,	postupy při přípravě pokrmů a	
společenského chování a obsluhy u stolu	nápojů, vhodná skladba	
ve společnosti	jídelníčku, dodržování pitného	
- chová se vhodně při stolování, při	režimu	
svačině ve třídě a při obědě v jídelně	- úprava stolu a stolování -	
	jednoduché prostírání, obsluha a	
	chování u stolu, slavnostní	
	stolování v rodině, zdobné prvky	
	a květiny na	
	stole	
Práce s technickými materiály	Surovina, materiál, výrobek.	OSV-Rozvoj schopností
žák:	Dřevo - rozdělení, vlastnosti,	poznávání
- Čte a vytváří jednoduchou technickou	zpracování.	Řešení problémů a
dokumentaci výrobku.	Kovy - rozdělení, vlastnosti,	rozhodovací dovednosti
- Popíše jednotlivé technické materiály a	použití.	Seberegulace a
jejich použití v praxi	Plasty - vlastnosti, rozdělení,	sebeorganizace
- při práci s jednotlivými materiály	ekologie.	Kreativita
dodržuje pracovní postupy	Základy technického kreslení	
- dodržuje bezpečnost práce a poskytne	Bezpečnost práce	
první pomoc při úrazu	Práce se dřevem.	
- naplánuje a zorganizuje výrobu	Práce s kovem.	
jednoduchého výrobku	Práce s plasty	
Design a konstruování	Zásady bezpečnosti a hygieny	
žák:	práce.	
-Dodržuje pravidla a zásady bezpečnosti	Design	
a hygieny práce, poskytne první pomoc	Výrobek	
při úrazu.		
- Podle plánu sestaví jednoduchý model.		
- Provádí montáž, demontáž a údržbu		
jednoduchých výrobků.		
- Popíše a použije jednoduché		
konstrukční prvky a porovná jejich		
vlastnosti.		

5.25 Volitelné předměty

	Počet vyučovacích hodin za týden						
1. ročník	1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník
0 0 0 0 0 0 0 2						2	

5.25.1 Studijní seminář z českého jazyka

5.25.1.1.Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník		
0	0	0	0	0	0	0	0	1

Vyučovací předmět je zaměřen na další procvičování učiva a systematizaci poznatků získaných v hodinách ČJ s cílem připravit žáky k přijímacím zkouškám a ke studiu na středních školách.

Formy realizace vyučovacího předmětu:

- -frontální i individuální výuka
- -skupinová práce
- -využití internetových aplikací, vyhledávačů, jazykových příruček, video/audio přehrávačů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Kompetence k učení

Učitel:

- -vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k užívání správné terminologie
- -opakuje a procvičuje se žáky učivo ČJ probrané v uplynulých letech, a tak napomáhá žákům k systematizaci poznatků získaných v hodinách ČJ
- -zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- -sleduje při hodině pokrok žáků, vše potřebné znovu vysvětluje
- -vede žáky ke schopnosti kriticky zhodnotit výsledky své práce, ke snaze dosahovat co nejlepších výsledků při plnění zadaných úkolů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- -vede žáky k uvážlivému rozhodování, samostatnému řešení problémů, k objevování různých variant řešení
- -vede žáky k efektivnímu využívání výukových programů a internetu, ke kritickému myšlení a vyhodnocování nalezených informací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- -zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- -vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, naučili se naslouchat názorům jiných, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse a umět obhajovat své myšlenky a názory
- -vede žáky k výstižné argumentaci
- -vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjadřování svých myšlenek ústní i písemnou formou, k volbě vhodných jazykových prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- -dodává žákům sebedůvěru
- -vede žáky k dodržování stanovených pravidel, ke spolupráci s ostatními a ke vzájemnému respektu -pomáhá utvářet příjemnou atmosféru při práci

Kompetence občanské

Učitel:

- -zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- -učí žáky respektovat názory druhých lidí, chránit naše tradice, kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojovat do kulturního a občanského dění ve svém okolí

Kompetence pracovní

Učitel:

- -vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- -vede žáky ke splnění předem dohodnutých cílů
- -vede žáky k využívání osvojených vědomostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- -vede žáky k využívání digitálních zařízení pro vyhledávání potřebných informací na internetu; učí je tyto informace najít, pochopit, zpracovat, umět vysvětlit, zapamatovat si je a zhodnotit je
- motivuje žáky k používání internetových aplikací vhodných k samostatnému opakování a procvičování učiva, k přípravě na přijímací zkoušky
- vede žáky k práci s internetovou jazykovou příručkou
- -vede je k dodržování bezpečnostních zásad při práci s internetem

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MV-práce v realizačním týmu

OSV-rozvoj schopností poznávání, kreativita, seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace MKV-kulturní diference, multikulturalita; respektování kulturních odlišností

5.25.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 9.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
• souhrnné opakování	souhrnné opakování a	OSV-Rozvoj
žák:	prohlubování učiva z	schopností
-upevní si své znalosti a bezpečně se orientuje	českého jazyka a	poznávání
v oblastech mluvnického učiva (obecná	literatury	Sebepoznání a
poučení o jazyce, zvuková stránka jazyka, slovní	příprava k přijímacím	sebepojetí
zásoba, stavba slova, tvarosloví, pravopis,	zkouškám a ke studiu na	Seberegulace a
skladba)	středních školách	sebeorganizace
-upevní si své znalosti v oblastech učiva	cvičné testy	Kreativita
slohového i literární výchovy		Mezilidské vztahy
-prohloubí svou dovednost samostatně řešit		Komunikace
různé typy úkolů (pravopisná cvičení a		Kooperace
doplňovačky, diktáty, komplexní jazykové		
rozbory, čtenářská gramotnost, cvičné testy,)		

-dokáže pracovat se základními jazykovými	Řešení problémů a
příručkami tištěnými i na internetu	rozhodovací
	dovednosti
	MV-Práce v
	realizačním týmu

5.25.2 Studijní seminář z matematiky

5.25.2.1. Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník						9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	0	1

Studijní seminář z matematiky koresponduje s učivem vyučovaného předmětu matematika, je zaměřen na procvičení a prohloubení učiva a na přípravu ke studiu na střední škole.

Předmět je úzce spjat s ostatními předměty (fyzika – převody jednotek, rovnice, slovní úlohy o pohybu, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie – řešení rovnic, převody jednotek, slovní úlohy na směsi).

Předmět rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, formuje volní a charakterové rysy, práce s informacemi, slevy, využití poměru.

Učitel využívá různé metody při řešení úloh

- frontální výklad
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce s grafy a tabulkami
- testy
- práce s PC

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV-Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

EV – Vztah člověka k prostředí (stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí)

EGS – Evropa a svět nás zajímá (srovnání států, HDP, grafy)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci si prohlubují znalosti základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňování

Vytvářejí si zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) Učí se využívat prostředků výpočetní techniky

Plánují postupy a úkoly

Kompetence k řešení problémů

Zjišťují, že realita je složitější než její matematický model.

Provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků

Učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Zdůvodňují matematické postupy

Vytvářejí hypotézy

Komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Spolupracují ve skupině

Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

Respektují názory ostatních

Formují si volní a charakterové rysy

Učí se zodpovědně rozhodovat podle dané situace

Kompetence pracovní

Zdokonalují si grafický projev

Jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

Ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Využívají digitální technologie k usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků

5.25.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Početní operace v	- Číselné výrazy,	OSV-Seberegulace a sebeorganizace,
množině reálných čísel	mocniny,	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
žák:	- Lomené výrazy	EV – Vztah člověka k prostředí
početní operace v	- Lineární rovnice,	EGS – Evropa a svět nás zajímá
množině reálných čísel	soustavy rovnic	CH-Jednoduché chemické výpočty
	- Slovní úlohy	Z-Poměry současného světa
	- Obvody a obsahy	F-Astronomie
	rovinných útvarů	
	- Povrchy a objemy	
	těles	
	- Konstrukční úlohy	
	- Funkce, grafy	
	- Rozšiřující	
	- Nerovnice	
	- Kvadratické rovnice	

5.26.3 Praktický seminář

5.26.3.1. Charakteristika předmětu

	Počet vyučovacích hodin za týden							
1. ročník	1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník							
0	0	0	0	0	0	0	0	2

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Praktický seminář má za cíl rozvíjet u žáků zájem o přírodovědné obory. Seminář se zaměřuje na prezentaci zajímavých vědeckých témat prostřednictvím praktických ukázek a experimentů. Žáci budou seznámeni s základy vědeckého myšlení a výzkumu a budou moci zkoumat různé fyzikální, chemické, biologické principy a zákony. Získané znalosti mohou být žákům prospěšné nejen během následujícího studia, ale i v zájmové či později i v profesní činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáky se seznamuje s vědeckými principy a zákony a rozumí jejich použití a významu
- žák rozvíjí svůj vědecký a analytický přístup a získává předpoklady pro budoucí studium ve vědeckých oborech
- žák vyhledává a třídí informací, propojuje získané poznatky do širších celků

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje mezi relevantními a irelevantními informacemi a provádí logické dedukce
- žák využívá získané vědomosti a dovednosti k analýze, porozumění a řešení problému
- žák je schopen vnímat problémy v kontextu a chápat jejich vzájemné vztahy

Kompetence komunikativní

- žák efektivně komunikuje na odpovídající úrovni
- žák vyjadřuje vlastní myšlenky a názory různými prostředky
- žák umí aktivně naslouchat a porozumět druhým lidem

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žák je schopen sebekontroly
- žák se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory

Kompetence občanské

 - žák respektuje názory ostatních a přispívat svými znalostmi a dovednostmi a pracovat v harmonii s ostatními

Kompetence pracovní

- žáci si samostatně organizují prací, navrhují postup a časový rozvrh
- žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnostních pravidel při vědecké práci

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

5.26.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
- Naše místo ve vesmíru - žák: - chápe teorii velkého třesku - vytvoří model sluneční - soustavy/planet - rozumí teorii o vzniku života na zemi	- teorie o vzniku sluneční soustavy a života na zemi - tělesa sluneční soustavy - tvar a pohyby Země	Př - Vznik a vývoj života Stavba Země Geologická historie Země
Příběh evoluce žák: - uvede různé teorie vývoji života na zemi a porovná je - popíše předpokládaný vývoj rodu homo	- darwinova teorie o vývoji druhů, neodarwinismus, kreacionismus - předci člověka, jejich znaky, změny ve způsobu života	D - Vývoj v pravěku Př - Biologie člověka
Chemie v nás a kolem nás žák: zná složení bílkovin, tuků, cukrů a zná jejich význam pro organismus rozliší druhy syntetických látek a jejich dopad na životní prostředí připraví vlastní umělou hmotu a ověří její vlastnosti	- složení a vlastnosti bílkovin, cukrů a tuků - plasty a syntetická vlákna	Ch - Organické sloučeniny Syntetické látky EV- Vztahy člověk- životní prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Mendel a ti druzí žák: rozumí stavbě a funkci nukleových kyselin, vysvětlí rozdíl mezi DNA a RNA vytvoří model DNA/RNA porozumí základním principům dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- stavba a význam nukleových kyselin - mendelovy zákony dědičnosti - genetické nemoci	Ch- Organické sloučeniny Př - Genetika
Změna klimatu žák: - chápe funkci ozonové vrsty a skleníkový efekt, uvede skleníkové plyny - rozumí dopadu lidské činnosti na životní prostředí	- skleníkový efekt - chemie a životní prostředí - průmyslová hnojiva - plasty a syntetická vlákna - fosilní paliva	Ch- Anorganické a organické látky, Chemie kolem nás EV- Vztahy člověk- životní prostředí

- zhodnotí ekologický a ekonomický	Lidské aktivity a
význam recyklace	problémy životního
	prostředí

5.26 Nepovinné předměty

5.26.1 Cvičení z českého jazyka

5.26.1.1.Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník							9. ročník
0	0	0	0	0	1	1	1	1

Cvičení z českého jazyka je nepovinný předmět doporučený žákům s poruchami učení. Umožňuje jim procvičení, prohloubení a upevnění znalostí mateřského jazyka v návaznosti na učivo v předmětu český jazyk.

Časová dotace je 1 hodina týdně.

Formy a metody práce.

- je upřednostňován individuální přístup k žákovi, dále pak samostatná práce, práce ve skupinách a využití počítačových programů

5.26.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 6.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Stavba slova	- stavba slova	
žák:	- skupiny souhlásek	
- procvičí si a upevní dovednosti		
správného pravopisu		
• Tvarosloví	- slovní druhy, určování	
žák:	- koncovky a vzory podstatných a	
- zdokonalí se ve správném třídění	přídavných jmen	
slovních druhů		
- zopakuje a prohloubí si znalosti z		
tvaroslovného učiva		
Sladba	- základní a rozvíjející větné členy	
žák:		
- zdokonalí se v používání a správném		
určování větných členů		
• Čtení	- čtení jednoduchých textů	
žák:		
- zdokonaluje se v technice čtení		
- porozumí textu		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Stavba slova	- stavba slova	p. couy
žák:	- skupiny souhlásek	
- procvičí si a upevní dovednosti		
správného pravopisu		
Tvarosloví	- slovní druhy, určování	
žák:	- koncovky a vzory podstatných a	
- zdokonalí se ve správném třídění	přídavných jmen	
slovních druhů		
- zopakuje a prohloubí si znalosti z		
tvaroslovného učiva		
Skladba	- základní a rozvíjející větné členy	
žák:		
- zdokonal se v používání a správném		
určování větných členů, vět		
jednoduchých		
• Čtení	- čtení jednoduchých textů	
žák:		
- zdokonaluje se v technice čtení		
- porozumí textu		

8.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata,
		přesahy
Stavba slova	- stavba slova	
žák:	- skupiny souhlásek	
- procvičí si a upevní dovednosti		
správného pravopisu		
• Tvarosloví	- slovní druhy, určování	
žák:	- koncovky a vzory podstatných a	
- zdokonalí se ve správném třídění	přídavných jmen	
slovních druhů		
- zopakuje a prohloubí si znalosti z		
tvaroslovného učiva		
Skladba	- základní a rozvíjející větné členy	
žák:	- druhy souvětí	
- zdokonalí se v používání a správném	- větné rozbory	
určování větných členů, vět		
jednoduchých, souvětí		
žák:	- čtení jednoduchých textů	
- zdokonaluje se v technice čtení		
- porozumí textu		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Stavba slova	- stavba slova	p. coay
žák:	- skupiny souhlásek	
- procvičí si a upevní dovednosti		
správného pravopisu		
• Tvarosloví	- slovní druhy, určování	
žák:	- koncovky a vzory podstatných a	
- zdokonalí se ve správném třídění	přídavných jmen	
slovních druhů		
- zopakuje a prohloubí si znalosti z		
tvaroslovného učiva		
• Skladba	- základní a rozvíjející větné členy	
žák:	- druhy souvětí	
- zdokonalí se v používání a správném	- větné rozbory	
určování větných členů, vět		
jednoduchých, souvětí		
žák:	- čtení jednoduchých textů	
- zdokonaluje se v technice čtení		
- porozumí textu		

5.26.2 Cvičení z matematiky

5.26.2.1.Charakteristika předmětu

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	0	0	0	1	1	1	1

Cvičení z matematiky je nepovinný předmět doporučený žákům s poruchami učení. Umožňuje jim procvičení a upevnění matematických dovedností v návaznosti na učivo v předmětu matematika. Vyučuje se v 6. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Vzdělávání ve cvičení z matematiky je zaměřeno na procvičování nového a opakování staršího učiva, procvičování početních operací, upevňování matematických postupů, matematizaci reálných situací, rozvíjení logického a kritického myšlení, rozvíjení prostorové představivosti.

Formy a metody práce:

- frontální výuka, opětovné vysvětlení učiva
- samostatná práce
- práce ve skupinách
- využití matematických her
- práce s grafy a tabulkami, práce s literaturou
- práce s PC
- je upřednostňován individuální přístup k žákovi
- s chybou žáka pracuje učitel jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Průřezová témata:

Environmentální výchova – slovní úlohy s ekologickou tématikou

Výchova demokratického občana – slovní úlohy s tématikou platidel, řešení úloh z běžného života Osobnostní a sociální výchova – spolupráce při řešení úloh ve skupině

Mediální výchova – vyhledávání zajímavých matematických úloh a hádanek z tisku, z internetu apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení:

žáci si vytvářejí zásoby matematických nástrojů (vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) žáci jsou vedeni k:

- přesnému vyjadřování včetně symboliky
- provádění rozborů a zápisů při řešení slovních úloh
- zdokonalování grafického projevu

2. Kompetence k řešení problémů:

žáci:

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

3. Kompetence komunikativní

žáci:

- zdůvodňují matematické postupy

4. Kompetence sociální a personální

žáci

- spolupracují ve skupině
- učí se věcně argumentovat

učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- umožňuje žákům zažít úspěch

5. Kompetence občanské

žáci:

- respektují názory ostatních

6. Kompetence pracovní

žáci:

- zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce, k dokončování započatých úkolů

7. Kompetence digitální

žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby při řešení matematických úloh
- využívají digitální technologie k usnadnění své práce, např. při sestrojení grafů, zefektivnění použitých algoritmů a zvýšení přesnosti matematických výsledků

5.26.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Přirozená čísla	- přirozená čísla	presury
žák:	prirozeria cisia	
- docvičuje zaokrouhlování, početní		
operace s přirozenými čísly		
Čtverec, obdélník, trojúhelník	- čtverec, obdélník, trojúhelník	
žák:	develop obdenning trojanening	
- vypočítá obvod a obsah čtverce,		
obdélníku, trojúhelníku		
Násobek a dělitel	- násobek, dělitel	
žák:	,	
- rozloží číslo na součin prvočísel		
- určí společný násobek, společný dělitel		
Desetinná čísla	- desetinná čísla	
žák:		
- provádí početní operace s desetinnými		
čísly		
- umí vypočítat aritmetický průměr		
- převádí jednotky		
• Úhly	- úhly	
žák:		
- narýsuje a změří daný úhel		
- umí sestrojit osu úhlu		
- rozlišuje a umí pojmenovat druhy úhlů		
- provádí početní operace s velikostmi		
úhlů (ve stupních i v minutách)		
Osová souměrnost	- osová souměrnost	
žák:		
- sestrojí obraz rovinného útvaru v osové		
souměrnosti		
- pozná osově souměrné a shodné útvary	1	
• Trojúhelník	- trojúhelník	
žák:		
- znázorní různé druhy trojúhelníků - umí sestrojit těžnice, výšky, kružnici		
opsanou a vepsanou		
Tělesa	- tělesa	
žák:	teresa	
- vypočítá povrch a objem krychle		
a kvádru		
u nvuutu	<u>l</u>	1

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Celá čísla	- celá čísla	presury
žák:		
- provádí početní operace s celými čísly		
• Zlomky a desetinná čísla	- zlomky	
žák:	- desetinná čísla	
- provádí početní operace s racionálními		
čísly, převádí zlomky na desetinná čísla		
a naopak		
Trojúhelník	- trojúhelník	
žák:		
- umí sestrojit trojúhelník (sss, sus, usu)		
- vypočítá obsah trojúhelníku		
• Poměr	- poměr	
žák:		
- umí vyjádřit poměr mezi danými		
hodnotami		
- dělí celek na části v daném poměru		
- pracuje s měřítky map		
- využívá trojčlenku při řešení slovních		
úloh		
• Úměrnost	- úměrnost	
žák:		
- pozná přímou a nepřímou úměrnost		
• Procenta	- procenta	
žák:		
- chápe pojem 1 %		
- řeší slovní úlohy na procenta		
Středová souměrnost	- středová souměrnost	
žák:		
- sestrojí obraz rovinného útvaru ve		
středové souměrnosti		
- určí středově souměrný útvar		
Rovnoběžník, lichoběžník	- rovnoběžník	
žák:	- lichoběžník	
- umí sestrojit rovnoběžník, lichoběžník		
- vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku,		
lichoběžníku		
• Hranoly	- hranoly	
žák:		
- rozezná a pojmenuje hranol		
- vypočítá povrch a objem hranolu		

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Mocnina, odmocnina	- mocnina	
žák:	- odmocnina	
- určí druhou mocninu a druhou		
odmocninu výpočtem, pomocí		
kalkulačky, pomocí tabulek		
- chápe pojem <i>n</i> -tá mocnina, dokáže		
určit třetí mocninu i mocniny vyšších		
řádů		
Pythagorova věta	- Pythagorova věta	
žák:		
- rozliší odvěsny a přepony,		
- umí použít Pythagorovu větu		
Výrazy	- výrazy	
žák:		
- určí hodnotu číselného výrazu		
- umí dosadit do výrazu s proměnnou		
- provádí početní operace s výrazy		
Rovnice	- rovnice	
žák:		
- řeší lineární rovnice, umí provést		
zkoušku		
- řeší slovní úlohy		
Kruh, kružnice	- kruh	
žák:	- kružnice	
- sestrojí kružnici daného poloměru		
- sestrojí tečnu ke kružnici		
- vypočítá obvod a obsah kruhu		
• Válec	- válec	
žák:		
- vypočítá povrch a objem válce		
konstrukční úlohy		
žák:		
- dokáže provést jednoduché konstrukce		
trojúhelníků a čtyřúhelníků		

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata, přesahy
Lomené výrazy	- lomené výrazy	
žák:		

- provádí početní operace s lomenými výrazy	
Rovnice s neznámou ve jmenovateli	- rovnice s neznámou ve
žák:	jmenovateli
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli	, mene rate
- umí určit počet řešení	
Soustavy rovnic	- soustavy rovnic
žák:	, and the second
- řeší soustavy rovnic i slovní úlohy	
pomocí soustav rovnic	
• Funkce	- funkce
žák:	
- zakreslí bod v pravoúhle soustavě	
souřadnic	
- sestaví tabulku a zakreslí graf	
Podobnost	- podobnost
žák:	
- rozliší shodné a podobné útvary	
- užívá podobnosti trojúhelníků	
v početních úlohách	
Goniometrické funkce	- goniometrické funkce
žák:	
- umí hledat v matematických tabulkách	
- umí řešit goniometrické funkce	
v pravoúhlém trojúhelníku	
• Tělesa	- tělesa
žák:	
- dokáže charakterizovat jednotlivá	
tělesa	
- vypočítá povrch a objem těles	
Finanční matematika *********************************	- finanční matematika
žák:	
- řeší úlohy z praxe na jednoduché	
úrokování	

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků se řídí Vyhláškou č. 48/2005 Sb.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Pravidla pro hodnocení žáků obsahují:

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků:

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

Hodnocení vychází z míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních plánech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné. Hodnocení žáka provádí pedagog se zaměřením na cílený rozvoj osobnosti žáka. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a k sebekontrole, s chybou či nedostatkem se pracuje.

Prioritou hodnocení je hodnocení dosažení úrovně všech klíčových kompetencí.

O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady, způsob hodnocení je klasifikačním stupněm, pouze v odůvodněných případech může ředitelka školy na základě písemné žádosti zákonných zástupců rozhodnout o použití slovního hodnocení.

Váhu známek stanoví učitel daného předmětu a seznámí s ní žáky na začátku školního roku. Váhy jednotlivých známek se mohou lišit, výslednou známku nelze určit jako aritmetický průměr.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků:

- žák má právo vyjadřovat se k hodnocení,
- má-li žák pochybnosti o správnosti, popř. objektivitě hodnocení svého projevu, může se bezprostředně poté, co se o známce dověděl, obrátit s připomínkou či dotazem na příslušného vyučujícího, vyučující skutečnosti prověří a sdělí žákovi, zda jeho připomínky byly oprávněné a bez prodlev se znovu k hodnocení vyjádří
- žák má právo sdělit vyučujícímu vlastní názor a na hodnocení svého projevu, zejména v případech, pokud se jeho vlastní hodnocení výrazně rozchází s hodnocením, které stanovil vyučující
- žák může požádat vyučujícího o konzultaci k ověřovanému učivu, popř. požádat o opětovné prověření znalostí v nejbližším možném termínu a přihlédnutím na časové a organizační možnosti vyučujícího. Rozhodnutí o vyhovění požadavkům žáka je zcela v kompetenci vyučujícího
  - žáci se učí obhajovat vlastní práci a argumentovat vhodnou formou výsledky své práce
  - sebehodnocení žáků je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků, pomáhá vytvářet reálný pohled na sebe sama. Sebehodnocení je zařazování do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
  - Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
- co se mu daří,
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy,

- jak bude pokračovat dál,
- pedagogové vedou žáka, aby pravdivě komentoval svoje výkony výsledky
  - Důležitá je při sebehodnocení také práce s chybou jako důležitým prostředkem učení.
  - Sebehodnocení nenahrazuje klasické hodnocení žáka pedagogem, ale může doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace

Škola používá hodnocení klasifikačním stupněm, pouze u žáků s diagnostikovanými specifickými poruchami učení lze na základně písemné žádosti rodičů klasifikovat formou slovního hodnocení, a to ve všech předmětech, vč. předmětů výchovného charakteru.

Hodnocení žáků na vysvědčení

A) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 velmi dobré
- 2 uspokojivé
- 3 neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští jen ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes napomenutí a důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

B) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Škola převede slovní hodnocení nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Je-li žák hodnocen slovně, převede škola pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělání slovní hodnocení do klasifikace klasifikačním stupněm. U

žáků s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce.

- C) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
- a) 1 výborný
- b) 2 chvalitebný
- c) 3 dobrý
- d) 4 dostatečný
- e) 5 nedostatečný

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
   (jazykové, společenskovědní a přírodovědné, matematika)
- předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření (výtvarná, hudební, tělesná výchova)
- předměty s převahou praktických činností (pracovní činnosti, provoz domácnosti)

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou daného předmětu a na základě požadavků zpracovaných pro jednotlivé předměty – viz příloha klasifikačního řádu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost, osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
   při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 – výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní i písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Jeho ústní i písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je z pravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností, při řešení teoretických praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. V ústním a písemném projevu má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností a grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho

časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činností a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Při klasifikaci se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání a přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost,
   výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 – výborný

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, pně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevu k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 – dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Při klasifikaci se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel
- kvalita výsledů činností

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 – výborný

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktických činnostech, uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen meších chyb. Výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál a energie. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktických činnostech. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energií se dopouští malých chyb. S drobnými nedostatky obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje nářadí a měřidla. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 – dobrý

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktických činnostech, kde se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky jeho práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje

předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiál a energie. K údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů nářadí a měřidla musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít jen za soustavné pomoci učitele, v praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupu a způsobu práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Méně dbá o pořádek na pracovišti a dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti, využívání surovin, materiálů a energií. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktických činnostech. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví, při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energií. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Hodnocení v distanční výuce:

Pokud se vzdělávání uskutečňovalo zejména distanční formou výuky, přihlížejí pedagogové při zjišťování dosažení míry školních výstupů i k dalším skutečnostem ovlivňujícím výsledky vzdělávání, kterých žák v hodnoceném období dosáhl. Jedná se zejména o:

- účast na distanční výuce (maximální možná účast na online hodinách)
- aktivita při distanční výuce (aktivní zapojení se do učení v synchronní i asynchronní distanční výuce)
- osvojení si dovedností komunikovat v prostředí digitální platformy s učiteli i spolužáky
- řešení problémů spojených s distanční výukou- např. tvořivost, adaptabilita
- schopnost organizovat si čas a učení v podmínkách, v nichž žák výrazně přebírá odpovědnost za svou práci
- plnění zadaných úkolů (včasnost, kvalita, tvořivý přístup)
- participace na skupinových úkolech
- zda si žák pamatuje znalosti nabyté při výuce a dříve osvojené znalosti a zda je dokáže při dalším procesu učení používat

- D) Při hodnocení stupněm prospěchu jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka, jeho přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- E) Při hodnocení chování žáka a při hodnocení stupněm prospěchu se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení. F) Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odst. III/2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odst. III/ 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 Vyhlášky č. 48/2005, včetně stanovených kriterií a v souladu s Metod. pokynem MŠMT ČR č.j. 23 472/92-21/212 k zajištění péče o děti

se SPU na ZŠ, Metod. pokynem MŠMT ČR č.j. 17 228/93-22 k užívání širšího slovního hodnocení: - viz

příloha č. 1 – Formulace slovního hodnocení

2

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen (a)

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, jestliže není v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;
- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;
- c) *neprospěl(a)*, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- d) *nehodnocen(a)*, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí (Vyhláška č. 454/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb.).

V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace převede škola

pro určení celkového hodnocení žáka na vysvědčení slovní hodnocení na klasifikační stupeň stejně

jako v bodě III/2 a použije pro určení celkového hodnocení.

Postup žáka do vyššího ročníku:

• Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Odklad hodnocení:

- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Opravné zkoušky:

- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku, nebo se k ní nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Opakování ročníku:

- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl, nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který v daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
- Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Komisionální přezkoušení:

• Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně

dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonnými zástupci žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu. Komisionální přezkoušení, opravné zkoušky i ostatní komisionální zkoušky jsou na naší škole neveřejné, komisi jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Ukončení základního vzdělání

 Dokladem o dosažení základního vzdělání je vysvědčení o úspěšném ukončení devátého, popřípadě

desátého ročníku základního vzdělávání, vysvědčení o úspěšném ukončení. Toto vysvědčení je opatřeno doložkou o získání stupně základního vzdělání.

• Žák, který úspěšně ukončil základní vzdělávání nebo žák, který splnil povinnou školní docházku a nepokračuje v základním vzdělávání, přestává být žákem školy 30. června příslušného školního roku. Žák, který splnil povinnou školní docházku a koná opravnou zkoušku nebo bude hodnocen v náhradním termínu, je žákem školy do termínu konání těchto zkoušek, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Žák, který byl přijat ke vzdělávání ve střední škole, je považován za žáka základní školy do 31. srpna příslušného školního roku.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci, kritéria pro hodnocení

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.
- Při hodnocení úrovně dosažení kompetencí se podklady pro hodnocení kompetence sociální, komunikativní a personální získávají zejména z práce a zvládnutí role při skupinové nebo partnerské výuce, z kooperativního učení, prvků Daltonské výuky, respektování pravidel společné práce, komunikační dovednosti. Výborným nástrojem pro hodnocení zvláště kompetence sociální a komunikativní jsou různé školní projekty a akce, např. zahraniční jazykové a poznávací zájezdy, výlety, ŠVP, exkurze, atd. Při posuzování úrovně kompetence k učení klademe důraz zejména na čtení s porozuměním, práci s textem, orientaci v informacích, vyhodnocení správnosti informace a její použití v praxi. (Prostředky: projekty, referáty, atd.)Při posuzování úrovně kompetence k řešení problémů používáme zadávání problémových úvah z praxe, usilujeme o co nejširší propojení ŠVP s praktickým životem. Při hodnocení kompetence občanské sledujeme důsledně respektování individuálních zvláštností žáků a rozdílů mezi žáky, hodnotíme zapojení žáků do žákovské samosprávy, a

jejich zapojení při tvorbě společných pravidel, míru zodpovědnosti a tolerance, kterou žák svým chováním a ve svých postojích vyjadřuje. Při hodnocení kompetence pracovní především posuzujeme schopnost převést získané teoretické poznatky do praktického života formou zadaných úkolů. Je důležité, aby žák objektivně dokázal vyhodnotit vlastní předpoklady pro budoucí profesní orientaci a aby znal nejběžnější profese a jejich náplň.

• Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Hodnocení na konci klasifikačního období v sobě kromě hodnocení úrovně znalostí a dovedností (známky) zahrnuje nutně i komplexní hodnocení úrovně dosažených klíčových kompetencí se zaměřením na aspekty, které jsou uvedeny výše.

Způsoby získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové a didaktické testy)
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
- analýzou různých činností žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (např. PPP) a rozhovoru se žákem a zákonnými zástupci žáka

Žák prvního až devátého ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zdůvodňuje ji a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Učitel sděluje žákovi všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, současně i zástupcům žáka prostřednictvím zápisu hodnocení v žákovské knížce. Při hodnocení využívá také sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích. O termínu písemné zkoušky, trvající déle než 20 minut informuje vyučující žáky předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu písemnou čtvrtletní zkoušku.

Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Čtvrtletní písemné práce jsou ukládány u jednotlivých vyučujících po dobu celého klasifikačního období a následně jsou předány k archivaci u vedení školy.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zajistí osobně zapsání známek také do katalogových listů žáků a dbá o jejich úplnost. Třídní učitel do katalogových listů také zapisuje udělená výchovná opatření a další potřebné údaje. Třídní učitel také zajistí elektronické zadání hodnocení žáků do školní matriky.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané učivo. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. Prověřování znalostí se provádí až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (popř. výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními pedagogicko-psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do počítačového systému agendy školy a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. Komplexní informace o prospěchu a chování žáka jsou zákonným zástupcům žáka podávány v termínech třídních schůzek a hovorových hodin, vypsaných na začátku školního roku vedením školy, v termínech vypsaných konzultačních hodin a v dalších termínech, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají, dále je možno individuálně dohodnout termín s příslušným vyučujícím. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden z látky, která byla probírána v době jejich nepřítomnosti. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umějí. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. Prověřováni znalostí provádějí až po dostatečném procvičení učiva.

Po návratu z dlouhodobé absence (delší než 3 týdny) vlivem nemoci má žák možnost s vyučujícím sjednat časový harmonogram na doplnění a zvládnutí zameškané látky. Žáci mohou využít možnosti po dohodě s vyučujícím pořídit ve škole fotokopii zápisu v sešitě u probírané látky, na kterou chyběl.

Pokud absence žáka v jednom vyučovacím předmětu za jedno klasifikační období přesáhne 25 %, může ředitelka školy, na návrh vyučujícího daného předmětu, nařídit komisionální přezkoušení.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat na začátku školního roku ostatní vyučující, kteří vyučují v příslušné třídě, s doporučeními psychologických vyšetření a v průběhu školního roku také o aktuálních změnách těchto doporučení, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitele (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - u žáků se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru a stupni postižení, klasifikace a hodnocení se řídí Vyhláškou

č. 27/2016 Sb.

Výchovná opatření

Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby nebo na základě doporučení pedagogické rady žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin za dlouhodobou úspěšnou práci, za reprezentaci školy aj.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci, za reprezentaci školy a pomoc škole.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitelky školy
- d) snížený stupeň z chování

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu. Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele (nejpozději na pedagogických radách). Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonným zástupcům.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (podle § 28 Školského zákona). Udělení pochvaly ředitelky školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Klasifikace chování

Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení:

- stupněm 1 velmi dobré
- stupněm 2 uspokojivé
- stupněm 3 neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští jen ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes napomenutí a důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Spolu s ostatními učiteli o ní rozhoduje ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržováni základních norem slušného chování a pravidel chování stanovených školním řádem během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kázeňské opatření lze za 1 přestupek udělit žákovi pouze jednou. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré):

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se

dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit. Stupeň 2 (uspokojivé):

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé):

Chování žáka ve škole je v přímém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo takového provinění, kterými je vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnosti školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Ve věcech, které nejsou výslovně uvedeny v klasifikačním řádu, postupuje škola v souladu s platnou

školskou legislativou a souvisejícími právními předpisy.

PŘÍLOHA Č. 1: SLOVNÍ HODNOCENÍ

Hodnocené oblasti:

1. Ovládnutí učiva předepsaného osnovami:

- A) ovládá bezpečně
- B) ovládá
- C) v podstatě ovládá
- D) ovládá se značnými mezerami
- E) neovládá

2. Úroveň myšlení:

- A) pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- A) uvažuje celkem samostatně
- 2
- B) menší samostatnost v myšlení
- C) nesamostatné myšlení
- D) odpovídá nesprávně i na návodné otázky

1. Úroveň vyjadřování:

- A) výstižně, poměrně přesně
- B) celkem výstižně
- C) ne dost přesně
- D) vyjadřuje se s potížemi
- E) nesprávně i na návodné otázky

2. Úroveň aplikace vědomostí:

- A) spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- B) dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se menších chyb
- C) s pomocí učitele řeší úkoly, překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- D) dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- E) praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

3. Píle a zájem o učení:

- A) aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- B) učí se svědomitě
- C) k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- D) malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- E) pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Zápis slovního hodnocení musí doslovně souhlasit se zápisem v KL a TV, na vysvědčení je třeba uvést

všech pět bodů hodnocení.

Vzor slovního hodnocení:

A) učivo ovládá bezpečně, v myšlení je pohotový(á), bystrý(á), dobře chápe souvislosti, vyjadřuje se výstižně, poměrně přesně, spolehlivě, uvědoměle užívá vědomosti a dovednosti, pracuje samostatně.

přesně a s jistotou, je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

B) učivo ovládá, uvažuje celkem samostatně, vyjadřuje se celkem výstižně, dovede používat vědomosti a

dovednosti, dopouští se menších chyb, učí se svědomitě

C) učivo v podstatě ovládá, má menší samostatnost v myšlení, vyjadřuje se ne dost přesně, s pomocí učitele řeší úkoly, překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští, k učení a práci nepotřebuje

větších podnětů

D) učivo ovládá se značnými mezerami, má nesamostatné myšlení, vyjadřuje se s potížemi, dělá podstatné

chyby, nesnadno je překonává, má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

E) učivo neovládá, odpovídá nesprávně i na návodné otázky, vyjadřuje se nesprávně i na návodné otázky, praktické

úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele, pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

3. SANKČNÍ ŘÁD

V souladu s preventivním programem zabývajícím se rizikovými faktory chování žáků na základních školách jsme vypracovali následující sankční řád, který je nedílnou součástí platného školního řádu. Stanovíme v něm procesní postup pro šetření porušování školního řádu žáky s následujícími pravidly:

- o každém ústním jednání i vyjádření sepisujeme zápis, který je podepsaný všemi zúčastněnými;
- respektujeme v souladu s ustanovením § 21 školského zákona práva žáků a jejich zákonných zástupců;
- neprodleně a prokazatelně informujeme zákonné zástupce o závažnosti porušení pravidel chování plynoucích ze školního řádu a o možných následcích, jež v daném případě připadají v úvahu;
- podle okolností případu (při požití alkoholu nebo jiných omamných látek) informujeme zákonné zástupce, v závažných situacích je přivolán lékař, Policie ČR a informován orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Ničení majetku

Každý je odpovědný za škodu, kterou svým jednáním způsobil. V případě úmyslného poškození nebo zničení školního majetku bude škola vymáhat náhradu škody na tom, kdo ji způsobil (§420a, odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb. Občanského zákoníku).

Sankční rozpětí:

Svévolné poškozování majetku školy:

- jednorázové napomenutí třídního učitele nebo důtka TU podle závažnosti a úmyslu.
- opakované dle počtu případů a jejich závažnosti důtka třídního učitele, důtka ředitele školy nebo návrh na snížený stupeň z chování. Pokud žák nereaguje na předchozí kázeňská opatření a nadále se podílí na ničení majetku školy, následuje další snížený stupeň z chování. Přezouvání: nepřezutí je považováno za úmyslné poškozování majetku školy a je trestáno dle výše uvedeného.

Krádeže

Zcizit někomu jeho majetek je v České republice považováno za trestný čin nebo přestupek, a to podle výše škody, která byla způsobena (§ 247 zákona č. 140/1961 Sb., §50 zákona č. 200/1990 Sb.). Sankční rozpětí:

Krádež školního majetku nebo osobního majetku:

- žák bude potrestán až sníženým stupněm z chování a to bez ohledu na výši škody, kterou svým jednáním způsobil nezávisle na policejním šetření
- v případě dobré spolupráce žáka i rodičů můžeme přistoupit k mírnějšímu kázeňskému

opatření.

Alkohol, drogy, tabákové výrobky

Všem žákům je v prostorách školy zakázáno užívat alkoholické nápoje, návykové látky, cigarety a stejně tak je do školy přinášet. Současně není z důvodů ochrany zdraví dovoleno do školy vstupovat pod vlivem alkoholu.

Požívání alkoholu osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgán sociálně-právní ochrany.

V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit rodičům nebo zákonnému zástupci (§ 7, odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně).

V případě, že se o takovém chování škola dozví, je nucena splnit zákonnou ohlašovací povinnost vůči orgánům sociálně-právní ochrany (§10, odst. 4 téhož zákona).

Výše uvedené platí i pro školní akce.

Sankční rozpětí:

Užití návykových látek (alkohol, drogy, tabákové výrobky) na půdě školy či školních akcí:

- snížený stupeň z chování.

Distribuce výše uvedených výrobků:

- snížený stupeň z chování.

Vstup do školy pod vlivem alkoholu, drog:

- snížený stupeň z chování.

Pozn.: V případě podezření, že žák kouří tabákové výrobky (při obdržení informace, při podezření o volných hodinách), hlásí škola tuto skutečnost rodičům nebo zákonnému zástupci (§ 7.

odst.1 Zákona č. 359/1999 Sb).

Záškoláctví

Žáci jsou povinni řádně docházet do školy a řádně se vzdělávat (§22 zákona č. 561/2004 Sb.). Rodiče jsou informováni o způsobu uvolňování a omlouvání žáků (MŠMT 10 194/2002 – 14). Pokud je počet neomluvených hodin vyšší než 25 hodin, hlásíme tuto skutečnost orgánům sociálně-právní ochrany.

Sankční rozpětí:

- dle počtu neomluvených hodin důtka třídního učitele, případně důtka ředitele školy a snížený stupeň z chování
- svévolné opuštění budovy školy důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování

Slovní napadání

Provokace a hrubé slovní útoky žáků vůči zaměstnancům školy jsou v rozporu s dobrými mravy. Sankční rozpětí:

- důtka ředitelky školy, snížený stupeň z chování

Školní násilí

Úmyslné ublížení na zdraví je posuzováno dle závažnosti a opakování.

Sankční rozpětí:

- první selhání dle závažnosti napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy
- opakované ubližování snížený stupeň z chování.

Šikana

Školy mají mimořádnou odpovědnost za to, aby předcházely vzniku tohoto problému

a aby se s ním odpovědně vyrovnávaly hned od počátku. Při prokázání a řešení šikany postupujeme podle MŠMT 14 514/2000 – 51.

Sankční rozpětí:

- počáteční šikana podle závažnosti důtka třídního učitele, důtka ředitele školy
- rozvinutá šikana snížený stupeň z chování

Nošení zbraní a předmětů ohrožujících zdraví

Dbáme na ochranu zdraví a bezpečnost osob ve škole.

Sankční rozpětí:

- -přinesení a nepoužití předmětu napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy
- -použití předmětu důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování

Porušení zákazu používání mobilního telefonu, dotykových a herních zařízení

- Při prvním porušení bude řešeno domluvou + zápisem v EŽK v Bakalářích
- Při druhém porušení důraznější domluvou a napomenutím třídního učitele
- Opakované porušování– důtka třídního učitele (tomu předchází jednání s rodiči), případně důtka ředitelky školy

Pořizování obrazového a zvukového materiálu (dokumentace) v prostorách školy

Ve škole a na školních pozemcích a při akcích školy je zakázáno bez souhlasu ředitelky školy fotografovat a pořizovat videozáznamy a audiozáznamy z důvodu zneužití tohoto materiálu. Sankční rozpětí:

důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování

Překročení Školního řádu v dalších případech

(přepisování známek, pozměňování listin, falšování podpisů, opisování, podvádění, falsifikace autorství, odevzdaných prací, nenošení pomůcek, opakované zapomínání domácích úkolů, neuposlechnutí pokynů pedagoga, porušení BOZP, opakované pozdní příchody, drzé chování, používání mobilního telefonu ve vyučovacích hodinách, nošení zakázaných časopisů, otvírání zakázaných webových stránek, opakovaná porušení Školního řádu, atd.). Sankční rozpětí:

-odstupňováno dle četnosti a závažnosti – napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování.

Porušení Školního řádu je prošetřeno okamžitě poté, co škola o tom obdržela informace, ve složitějších situacích nejpozději do 30 dnů. V případech, kdy je navrhováno kázeňské opatření důtky ředitelky školy či snížený stupeň z chování, je svolána pedagogická rada. Žák (§8,odst. 2 zákona č. 359/1999 Sb.) i zákonný zástupce se mohou k celé situaci vyjádřit. Členové pedagogické rady získávají všechny informace, které se k danému problémy vztahují, jsou poradním orgánem. O konečném kázeňském opatření rozhoduje ředitel školy.

Ve všech ostatních případech je řešení situace v kompetenci třídního učitele (ve spolupráci s poradenským centrem).

Celý tento Sankční řád nevytváříme proto, abychom žáky trestali, ale abychom vytvořili jasná pravidla, která **přispějí k příznivému a bezpečnému klimatu ve škole.**

Žáci jsou seznámeni se Sankčním řádem na třídnických hodinách, své námitky mohou kdykoli prezentovat prostřednictvím zástupců Žákovského parlamentu.

7 Dodatek

- 7.1. Ve funkci ředitele školy nahradil Mgr. Lenku Čoupkovou od 22. 7. 2022 prozatimně a následně po konkurzu od 1. 11. 2022 Mgr. Petr Pavlíček.
- 7.2. Od 1. 9. 2023 je do ŠVP nově zařazen volitelný předmět "Praktický seminář". Tento předmět nahrazuje volitelný předmět "Grafika na PC" a je určen pro žáky 9. ročníku, kdy si žáci volí buď studijní nebo praktický seminář.
- 7.3. Úprava ŠVP předmětu informatika 4.ročník. Po té, co byla ve školním roce 2022/23 informatika pilotována, byl do 4. ročníku přidán blok "Algoritmizace a programování"